

ORTODOKSI

5/20 *viesti*

Luomakunta puhuttelee

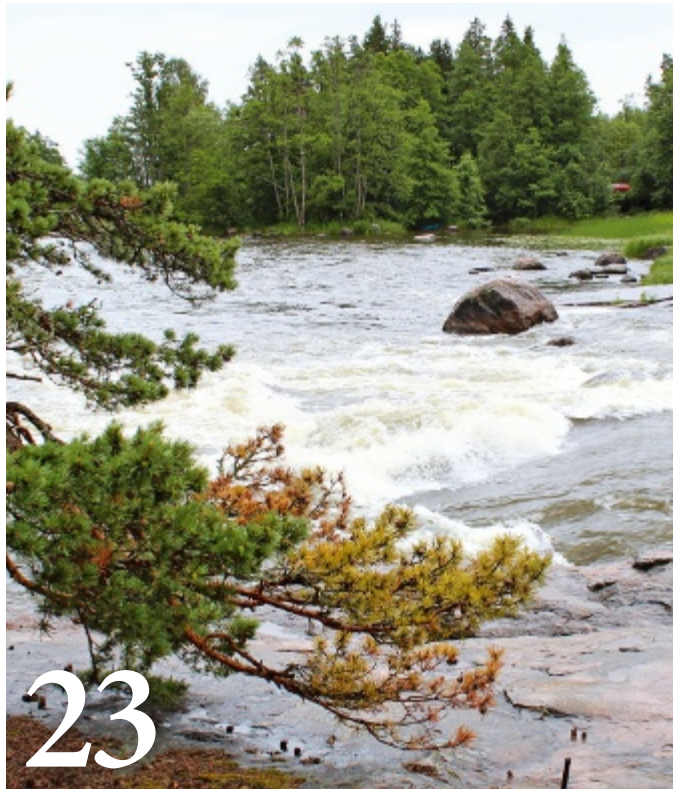
*Vierailulla autioituneessa
ortodoksien kylässä*

*"Jos aiemmin luontoa kunnioitettiin luon-
nostaan, niin nyt luonto ja
ympäristö opettavat meitä,
usein jopa ankaralla ja
uhkaavalla tavalla."*

35

Diakoni Jorma Liesma tarkkailee lintuja ja luontoa.

Valamon munkit kalastivat Kymijoen kuohuissa 1800-luvulla.

20

Parikkalan Uukuniemellä sijaitsee autioitunut ortodoksikylä.

16

23

Sisällys

- 3 Päätoimittajalta
- 4 Kirkkoherralta
- 5 Ajankohtaista
- 8 Kolumni Pekka Metso

ARKENA

- 9 Arkena Pyhittäisinkö kotini?
- 10 Henkilö "Kaikesta, mitä on kokenut, on ollut hyötyä"
- 13 Luomakunnan päivä Eläinkunnalle kiitos
- 16 Luomakunnan päivä Mitä rakastaa, sitä varjelee
- 18 Kesä Poikkeuskesän tunnelmia
- 20 Reportaasi Papinniemiessä havisee historia
- 23 Historia Kaksi tsasounaa uhmaa ajan hammasta Kymijoella
- 26 Русскоязычные страницы
- 27 Svensk sida 1 septembers kontext
- 28 Meikäläisiä Jarko Häkkinen

Kannessa

PYHÄNÄ

- 29 Pyhänä Kunnia Jumalalle kaikesta
- 30 Luomakunnan päivä Ortodoksista 2000-luvun ekoteologiaa
- 32 Pahat ajatukset Kuinka suru voitetaan
- 34 Esipaimenelta
- 36 Kulttuuri
- 37 Pyhät esirukoilijamme Pyhittäjä-äiti Teodora Aleksandrialainen

HUOMENNA

- 38 Huomenna Liturgiaan ilmoittautumalla
- 39 Lapset ja nuoret
- 41 Jumalanpalvelukset ja menot
- 52 Diakonia tiedottaa
- 53 Perheutisia
- 54 Lainatut
- 55 Ristisanatehtävä

ORTODOKSI

5/20 viesti

Helsingin, Haminan, Hämeenlinnan, Kotkan, Lahden, Lappeenrannan ja Tampereen ortodoksisten seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa

JULKAISIJA:

Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS:

Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI:

ortodoksiviesti@ort.fi

MA. PÄÄTOIMITTAJA:

Anne Kärkkäinen, p. (09) 8564 6115

TOIMITUSSIHTEERI:

Saara Kallio, p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO:

Markku Laitinen / Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:

Markku Salminen, Aila Koivisto, Eugenio Colaneri, Ville Kiiveri, Anna Syrjänen-Filppu, Outi Ylinen, Jonas Bergenstad, Markku Pelkonen, Timo Tynkkynen, Kirsi Rovio, Aleksej Sjöberg, Eeva Manni, Erja Wessman

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET

JA PERUUTUKSET:

asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

p. (09) 8564 6100.

(Huom! Seurakuntalaisten ei tarvitse ilmoittaa osoitteenmuutoksista).

PAINOPIIKKA:

punamusta

ISSN 0788-9194

ORTODOKSIVIEСТИ JULKAISEE TILAAMATTA LÄHETETTYJÄ AINEISTOJA TAPAUSKOHTAISESTI HARKITEN.

KANSIKUVA: MARTINUS MARKOFF

Rakasta luontoa kuin itseäsi?

MITÄ tarkoittaisi rakkauden kaksoiskäskey sovellettuna luontoon tai ympäristöön? Miten olemme rakastaneet itseämme?

Olemme onnistuneet horjuttamaan ilmastoa, niin että koko ilmastosysteemi on vaarassa nyrjähätä sijoiltaan ja lämpeneminen uhkaa riistäytyä ennakoimattomaksi katastrofien lähteeksi. Pilanneet meret muoviroskalla ja lannoitteilla. Tonkineet maan niin, että lajit haipuvat olemattomiin, kuten diakoni-luontoharrastaja **Jorma Liesma** kertoo vuosikymmenien lintuhavainnoistaan.

Lohduton iterakkauden kuva. Pannaanko hanskat naulaan?

Kirkkomme ylin johtaja patriarkka **Bartolomeos** sanoo, että ympäristön pilaaminen on synty. Synnin eräs määritelmä on harhaan osuminen. (Mikä voisi olla uusi tähtäys, tavoite?) Toisaalta meillä on lohdullinen kuva: ihminen voi ja saa kaataa syntejään. "Tehkää parannus." "Mene rauhassa, äläkä enää tee syntiä." Joka päivä on armo uus, mahdollisuus. Aina saa kääntä pois pahoilta teiltä.

Olisiko paikallaan nöyryys ja syntien tunnustus? Synnintunnustuksella käyneen mieli on kevyt. Se on optimistinen mielentila. Optimisti jaksaa uskoa parempaan ja tarttua toimeen. Optimisti näkee alennustilassa potentiaalin, kuten käytännöllisen teologian apulaisprofessori **Pekka Metso** toteaa tämän lehden kolumnissaan toisessa yhteydessä.

Lienee nöyrää realismia, että harva meistä pystyy muuttamaan maailmaa yksin, mutta entä jos meitä katuva optimisteja olisi monta? Jos uskoisimme uudelleen asettamaamme tavoitteeseen, voisimme korjata asioita.

Mikä voisi olla tässä luontomme alennustilassa optimistinen tavoite? Korjaa-

misen mahdollisuus, mielenmuutos, metanoia? Joku on sanonut, että luonnon kantokyky olisi paljon parempi, jos voisimme tyytyä 1980-luvun lopun elintäsoon. Eivät silloin asiat olleet kovin huonosti.

Paljostako silloin pitäisi luopua? Vai voisiko ajatella olevansa kohtuullinen? Kohtuullisuus arvokkaaksi hyveeksi? Kohtuuttomuuden, äärilaitaan venytetyn ajattelun ja kaikki-tai-ei-mitään-tunne-myrsken mieltäminen sielun tuhoisaksi intohimoksi?

"Autuaita ovat sävyisät, sillä he saavat periä maan."

Ensin on ajatus, sitten se voi vähitellen alkaa muuttua teoiksi. Näin on käynyt ympäristönsuojelussakin. Se oli Suomessa lähinnä ajatusitu 50 vuotta sitten. Nyt ympäristöajattelu on yhteiskunnallisten ajatusten valtavirtaa. Yhteiskunta on muuttunut, koska me ihmiset olemme sen muuttaneet. Yes, we can – kuten eräs Yhdysvaltain presidentti sanoi.

Voisiko ehkä näistä aloittaa kannatellen mielessä ajatusta, että jos rakastan luontoa, rakastan itseäni? Luoda toiveikas katse toiseen, puhua, pohtia yhdessä – ja muuttaa maailmaa?

Anne Kärkkäinen

Syksy tarjoaa mahdollisuuden vaikuttaa

SYKSY käynnistyy vielä epävarmoissa tunnelmissa. Emme täsmälleen tiedä, mitä kaikkea covid-19 tarkoittaa seurakuntien toiminnolle ts. on kussakin tilanteessa pohdittava, miten voimme palvella turvallisesti mahdollisimman hyvin ja useaa seurakuntalaista.

Tämä vuosi on opettanut, että lähimmäisten huomioon ottaminen eli Raamatun käsky lähimmäisen rakastamisesta on merkityksellinen. Vastuullisuus ja luovuus ovat keinoja selvittää yhdessä eteenpäin. Ja edelleen pätee kysymys, kuka on lähimmäiseni. Ennen kaikkea tarvitsemme paljon rukousta niin kodeissa kuin kirkossakin.

Syksyn myötä alkavat myös yhä selvemmin konkretisoitua seurakuntaliitokset. Tunnelmat ovat luottavaiset, mutta ymmärrettävästi seurakuntalaisilla on myös paljon kysymyksiä: Säilyvätkö palvelut? Miten tavoitan oman alueen työntekijät? Karkaako hallinto kauas? Millaiseksi uusi toimintakulttuuri muodostuu? Jyrääkö iso yksikkö pienemmät?

Yksi tapa vaikuttaa tulevaan on ehdokkuus uuden seurakunnan luottamustehtäviin. Seurakuntademokratian uskottavuuden

kannalta nyt on vaaleissa myös aika päästä aivan uusiin äänestysprosentteihin. Äänestämisen on keino varmistaa monipuolinen edustus päätöksenteossa.

Marraskuussa valitaan uudelle seurakunnalle valtuusto, ja se puolestaan valitsee ensi tammikuussa neuvoston, kiinteistö- ja vaalilautakunnat. Tärkeää on muistaa, että työntekijät ja luottamuselimet eivät palvele itseään ja toinen toisiaan, vaan ovat vastuussa jokaisesta seurakuntalaisesta. Olemme Kristuksen kirkon paikallinen yksikkö, ja seurakunnan päättäjillä on vastuullinen tehtävä. Meillä ei ole varaa kadottaa yhtäkään. Ja tarvittaessa meidän tulee lähteä etsimään yhtäkin kadonnutta.

Hallinnonuudistuksen keskeinen tavoite on paikallisyhteisöjen toiminnan vahvistaminen ja hallinnon keventäminen. Yhteisöllisyyttä sekä osallisuuden kokemusta luovat seurakuntalaista lähellä olevat palvelut, jotka keskittyvät pääasiassa: jumalanpalvelukset, kirkolliset toimitukset, diakonia ja kasvatus. Kaikki muu tukee tätä Kirkon todistusta Jumalan läsnäolosta ja huolenpidosta.

Jumala siunatkoon hyvät aikeemme.

Markku Salminen

Kirkkoherra

Helsingin ortodoksinen seurakunta

ОТ НАСТОЯТЕЛЯ

Под яблоневым деревом

ОСЕНЬ НАЧАЛАСЬ пока в атмосфере неопределенности. Мы не знаем точно, как Covid-19 повлияет на деятельность прихода, т. е. в любом случае нам нужно понять, как мы можем наилучшим образом служить большему числу прихожан соблюдая требования безопасности.

Этот год научил нас, что забота о ближних или библейская заповедь о любви к ближнему очень значимы. Ответственность и творческий подход являются главными факторами для нашего выживания. Как и раньше главным вопросом остается – кто мой ближний. Прежде всего, мы нуждаемся в обильной молитве, как в храме, так и дома.

С наступлением осени начинается более четко конкретизироваться процесс объединения приходов. Несмотря на атмосферу доверия, у многих прихожан возникают вполне очевидные вопросы: Продолжатся ли богослужения? Как я смогу встретиться с региональными работниками? Будут ли доступны органы управления? Какой будет культура деятельности в новых условиях? Будут ли более крупные объединения оказывать давление на малочисленные?

Одна из возможностей повлиять на будущее – это стать кандидатом на выборах уполномоченных новых приходов. С точки зрения доверия к приходской демократии, сейчас самое время для того, чтобы показать это совершенно новым процентом участия в голосовании. Голосование – это способ обеспечить

разносторонность взглядов в процессе принятия решений.

В ноябре будет избран совет уполномоченных для нового прихода, который в свою очередь в январе изберет приходской совет, комитет по недвижимости и избирательную комиссию. Важно помнить, что работники и уполномоченные не служат для себя или друг друга, но являются уполномоченными от лица каждого прихожанина. Мы являемся поместной единицей Церкви Христовой, и работа уполномоченных связана с ответственностью. У нас нет возможности потерять хотя бы одного, а при необходимости мы должны быть готовы на поиски даже одного потерянного.

Главной задачей реформы приходского управления является укрепление деятельности местных общин и облегчение процесса управления. Чувство единения и участия рождаются, когда прихожанам доступны основные направления приходской деятельности, такие как богослужения, совершение треб, диакона и образование. Все остальное призвано поддерживать несомое ими свидетельство о Божьем присутствии и Его заботе.

Да благословит Господь наши добрые намерения.

Маркку Салминен

Настоятель

Хельсинского православного прихода

(Перевод Алекси Савельев)

Kaksi uutta pappia Helsingin seurakuntaan

Andreas Salminen

Jaso Pössi ja arkkipiispa Leo.

HELSINGIN seurakunnassa vihittiin kesällä kaksi uutta pappia. Monelle nuorelle ja nuorelle aikuiselle tuttu diakoni, nuorisotyöntekijä TM **Jaso Pössi** vihittiin 18. heinäkuuta Lopen Kaunisniemen leirikeskukseen Apostoli Jaakobin ja pyhän Annan kirkon papiksi.

Hangon lämminhenkisessä praasniekkajumalanpalveluksessa 19.7. puolestaan vihittiin papiksi hankolainen FM **Harry Faagerlund**. Hän on palvellut Hangon Pyhien apostolienvertaisten Vladimir Kiovalaisen ja Magdalan Marian kirkossa diakonina vuodesta 2018.

Kummankin papin vihki tehtävänsä Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa **Leo**.

Nyt aika miettiä viimeistään vaaliehdokkaat

MARRASKUUSSA pidettävien seurakuntavaalien ehdokkaita kannattaa miettiä viimeistään nyt. Aikaa on kolmisen viikkoa tämän lehden ilmestyessä. Viimeinen päivä ilmoittaa ehdokkaat kunkin seurakunnan kirkkoherranvirastoon on torstaina 17.9. Hamina, Helsingissä, Hämeenlinnassa, Lahdessa, Kotkassa ja Lappeenrannassa ehdokasasettelun asiakirjat pitää toimittaa klo 14:ään mennessä, mutta Tampereella jo klo 13.

Kynnys ei ole korkea. Jos löydät vaikkapa vain toisen asiasta innostuneen, hänen kanssaan voit miettiä pätevää valtuustokandidaattia ja kysyä ehdokkaaksi ajattelemasi suostumusta. Tai ehkäpä juuri sinä voisit olla valtuuston päättäjät!

Tulevien isojen seurakuntien valtuustoissa pääsee päättämään seurakuntalaisille merkittävistä asioista. Kaikenlainen asiantuntemus ja kokemus on eduksi.

Vähimmillään kaksi seurakunnan äänioikeutettua eli 18 vuotta täyttänyttä jäsentä saa asettaa ehdokkaita omalta vaalialueeltaan. Esitys on tehtävä kirjallisesti, ja kussakin esityksessä voi esittää enintään niin monta valtuustovaalin ehdokasta kuin omalta vaalialueelta valitaan valtuustoon jäseniä.

Asiakirjassa pitää olla ehdokkaan täydellinen nimi, syntymäaika ja kotikunta, ja siinä pitää olla vähintään kahden kyseiseen seurakuntaan ja samaan vaalialueeseen kuuluvan ehdottajan nimikirjoitus.

Ota yhteyttä seurakuntasi kirkkoherranvirastoon, kysy lisätietoja ja pyydä sieltä ehdokkaaksiasettamislomakkeet. Tulostettavia lomakkeita kannattaa katsoa myös seurakunnan nettisivulta. Yhteystiedot löydät tämän lehden sivuilta 41–49.

Asiakirja ortodoksisen sosiaalisen ajattelun nykyaikaistamiseksi julkaistaan suomeksi

EKUMEENISEN patriarkka **Bartolomeoksen** asettaman työryhmän viime keväänä julkaisema asiakirja "For the Life of the World" (Maailman elämän edestä) julkaistaan kirkon sivuilla suomeksi alkusyksystä. Asiakirjan on kääntänyt TT **Ari Koponen**.

Yksi vuonna 2016 Kreetalla järjestetyn kirkolliskokouksen kantavista teemoista oli terävöittää ortodoksisen kirkon asemaa nykymaailmassa. Vuotta myöhemmin ekumeenisen patriarkka Bartolomeoksen asettama teologinen työryhmä sai tehtäväkseen pohtia erilaisia yhteiskunnallisia kysymyksiä ortodoksisen perinteen pohjalta.

Dokumentissa on yhdeksän osaa, joissa käsitellään muun muassa ortodoksista ihmiskuvaa, ihmisoikeuksia, kirkon suh-

detta teknologiaan sekä yhteiskunnallisia kysymyksiä sodasta ja köyhydestä. Näkökulma on modernin elämän realiteeteissa: halpatyövoiman, joukkoviestimien, rakenteelliseen köyhyden ja ilmastokriisin maailmassa.

Dokumentissa osoitetaan myös harvinaista itsekritiikkiä esimerkiksi naisten asemasta kirkon perinteisessä ajattelussa sekä pohditaan uusien pastoraalisten lähestymistapojen kehittämistarvetta muuttuvassa maailmassa.

Alkuperäinen englanninkielinen asiakirja:

<https://www.goarch.org/social-ethos>

Lähde: ort.fi

Uusi seurakuntatalo toiveissa Hankoon ensi kesäksi

HANGON kirkon pihaan rakennetaan uusi seurakuntatalo, joka korvaa 1960-luvulla rakennetun ja seurakunnan toimintoihin epätarkoituksenmukaisen piharakennuksen.

Jos kaikki sujuu hyvin, uusi talo olisi käytössä ensi kesänä heinäkuussa Hangon praasniekassa. Näin kertoo Hangon Ortodoksisen kirkon ystävät ry:n hallituksen puheenjohtaja **Niilo Pellonmaa**.

Töiden aloitus ja rakennuksen valmistuminen riippuu rakennusluvan saannista.

– Toivomme, että saamme rakennusluvan syyskuun aikana.

Uusi rakennus on hieman nykyistä piharakennusta suurempi eli noin 130 neliometriä. Siihen tulee 50 neliön seurakuntasali, ajanmukainen keittiö, varastotilat, kaksi majoitushuonetta sekä wc- ja suihkutilat. Talon lämmitys on tarkoitettu hoitaa energia- tehokkaasti maalämmöllä.

Nykyisen piharakennuksen suurimmat puutteet ovat kehnot sosiaalitilat, ja rakennuksesta puuttuvat myös majoitustilat jumalanpalveluksia toimittavalle henkilöstölle. Tilanpuutteen vuoksi pihalle on jouduttu rakentamaan kaksi pientä varastorakennusta.

Pellonpää kertoo, että arkkitehtonisesti uusi seurakuntatalo halutaan sopeuttaa paremmin 1800-luvun lopulla rakennetun ja Museoviraston suojeleman kirkkorakennuksen tyyliin. Piharakennuksen on piirtänyt arkkitehtitoimisto Huttunen-Lipasti Arkkitehdit Oy.

Uudisrakennus on suuri taloudellinen ponnistus pienelle yhdistykselle.

Täysin palvellut piharakennus korvataan uudella. Kuva: Anne Kärkkäinen

–Yhdistys ottaa kiitollisena lahjoituksia vastaan, puheenjohtaja Pellonmaa sanoo.

Hangon Ortodoksisen kirkon ystävät on perustamisvuodestaan 2012 lähtien lahjoittanut Hangon kirkon ja sen ympäristön kunnostamiseksi yhteensä yli 35 000 euroa, ja yhdistyksen jäsenet ovat tehneet runsaasti talkootunteja.

– Tehty työ on alkanut näkyä, puheenjohtaja sanoo.

Lahjoitukset

Hangon Ortodoksisen kirkon ystävät ry
FI59 1544 3000 0639 38

Tikkurilan kirkkoon lisää maalauksia

KRISTUKSEN taivaaseenastumisen kirkossa Tikkurilassa on kesäkuusta lähtien ollut merkittävä urakka käynnissä. Ikonimaalari **Juri Mitroshin** on maalannut kirkkosaliin seinämaalauksia.

Itäseinä on jo valmis. Sille on maalattu Kristuksen tuonelaan laskeutumisen eli pääsiäisen ikoni. Länsiseinään tulee Jumalansynnyttäjän kuolonuneen nukkumisen ikoni ja sen alle viiden mies- ja viiden naispyhän ikonit ja näiden keskelle Kristus.

Seinämaalaukset suunniteltiin kirkkosaliin jo pyhäkön valmistumisen aikoihin 1997–1998, kun Juri Mitroshin maalasi kirkon alttarin puolelle seinämaalaukset, ikonostaasin ja pääikonit. Työt jatkuvat nyt 20 vuoden tauon jälkeen testamenttivaroin.

VLADA WAHLSTÉN

Itäseinä on jo valmis. Kuva maalauksen ajalta. Kuva: Mikael Sundkvist

Korona voi muuttaa käytäntöjä nopeasti

KORONAEPIDEMIAN vuoksi seurakuntalaisten palvelut ovat paikoin muuttuneet ja myös saatavat muuttua nopeasti jatkossakin. Kun tarvitset niitä, ota selvää ajantasaisesta tilanteesta soittamalla, sähköpostitse tai tutkimalla seurakuntasi netti- ja facebook-sivuja.

Tätä juttua lukiessasi koronatilanne on saattanut vaikuttaa seurakuntasi mahdollisuuksiin palvella sinua. Esimerkiksi kirkkoherranviraston palveluja tarvitessasi sinun kannattaa varmuuden vuoksi ensin ottaa yhteyttä virastoon puhelimitse tai sähköpostitse. Silloin vältät turhan käynnin mahdollisesti lukittujen ovien takana.

Kaikkien seurakuntien tarkemmat tiedot ovat tämän lehden sivuilla 41–51.

Helsingissä asiakaspalvelutoimiston ovet ovat kiinni, mutta asiakaspalvelun henkilökunta palvelee puhelimitse, sähköpostitse ja chatissa toimiston normaaleina aukioloaikoina: ma–pe 9–14. Asiakaspalveluun Liisankadulle pääsee kuitenkin, jos varaa ajan etukäteen esimerkiksi puhelimitse.

Hämeenlinnan ja Lahden kirkkoherranvirastot palvelevat normaaleina aikoina mutta suljetuin ovin. Yhteys niihin siis vain puhelimitse tai sähköpostilla. Hämeenlinna ke klo 14–16.30, to 16.30–19 ja pe 9.30–12. Lahti ma–to klo 10–13.

Haminan kirkkoherranvirasto palvelee normaalisti ke–pe 10–14. Asiakkaille on varattu kasvosuojia ja käsidesiä.

Kotkan kirkkoherranvirasto on auki normaalisti ma 15–17.

Lappeenrannan kirkkoherranvirasto on auki ma 10–14.

Tampereella kirkkoherranvirasto palvelee syyskuussa normaalisti ti–pe 9–13.

Keväällä ehtoollista alettiin jakaa kerta-käyttölusikoilla. Kuva: Anne Kärkkäinen

MASKIA SUOSITELLAAN

Helsingin ortodoksisen hiippakunnan koronatiimi suosittelee maskeja pidettäväksi kaikissa niissä tilanteissa, joissa turvavälien pitäminen ei ole mahdollista.

Papit jakavat ehtoollisen kertakäyttölusikoilla maski päällä tai pleksisuojan takaa. Myös seurakuntalaisille suositellaan maskien käyttöä yhteisissä tilaisuuksissa.

Jumalanpalveluksiin pitää ilmoittautua, jotta kussakin pyhäkössä jokaiselle osallistujalle voidaan taata kahden metrin suojavälit. Yhteystietoja ja ohjeita löydät tämän

lehden jumalanpalvelusosasta.

Kirkkoon saa tulla vain terveenä. Kirkossa osallistujille on käsi- ja kasvosuojien käyttöön tarjottu käsi- ja kasvosuojia. Hengitysilmaan leviävien pisaroiden estämiseksi kirkossa pitää noudattaa hyvää yskimis- ja aivastushygieeniä. Yleensä myös yhteislaulua vältetään.

Ehtoollisella ei suudella ehtoollisastiaa. Kirkossa ei suudella myöskään papin kättä, ikoneja tai toista seurakuntalaista.

Erilaisista kokoontumisista kannattaa ottaa selvää seurakunnan netti- ja facebook-sivuilta tai ottamalla yhteyttä seurakunnan työntekijöihin soittamalla tai sähköpostitse.

Jos ei voi osallistua kirkon elämään, sitä voi seurata sähköisesti. Suoratoistotaltiointeja on ollut keväästä lähtien, ja niitä jatketaan nyt syksylläkin. Youtubessa voi syntyä monenlaisen ortodoksisen sisältöön: kuunnella opetuspuheita, kirkkokonsertteja ja tutustua kirkkoihin.

ANNE KÄRKKÄINEN

Suomen ortodoksiselle kirkolle arvostettu tunnustus

SOTAINVALIDIEN Veljesliitto luovutti 18.8. Presidentin Kultainen kiekko-kiertopalkintonsa Suomen ortodoksiselle kirkolle. Presidentti Urho Kekkonen lahjoitti kultaisen kiekon Veljesliitolle vuonna 1967 ja toivoi, että liitto tekisi siitä kiertopalkinnon. Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra **Markku Salminen** vastaanotti tunnustuksen Suomen ortodoksisen kirkon puolesta.

Palkinto myönnettiin kiitoksena siitä mittavasta työstä, jota kirkko ja seurakunnat ovat tehneet sotavuosista lähtien sotainvalidien ja heidän perheidensä hyväksi.

Sotainvalidien Veljesliitto kiitti tilaisuudessa erityisesti kirkkomme tekemästä paikallisesta seurakuntatyöstä, joka on näkynyt sotainvalidien arjessa ja ollut näin merkittävä yhteistyön ja tuen muoto.

– Haluamme olla mukana sotainvalidien elämän loppuvaiheessa tukemassa sielunhoidollisin ja myös diakonian keinoin. Vaikka sotainvalidien määrä pienenee vuosittain ikääntymisen myötä, heidän tarpeensa kuitenkin kasvavat. Haluamme antaa tukemme arkiseen elämään. Olen otettu siitä, kuinka Veljesliitto näkee kirkkomme tärkeänä osana ihmisen kokonaisvaltaista hoitamista, kertoo Salminen.

Markku Salminen välitti tilaisuudessa Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa **Leon** tervehdyksen, jossa hän toi esille, kuinka sota-aika on ollut vaikea kirkollemme, ja kuinka kirkkomme on kiitollinen sotainvalideille heidän uhrauksistaan vapaan yhteiskunnan ja näin myös kirkon vapaan toiminnan puolesta.

Tulevaisuudenkuvailun taide

TUTKIMUSTEN mukaan suomalaisten luottamus poliisia, koulua ja terveysjärjestelmää kohtaan on suurta. Kyselyistä riippuen noin 30–40 prosenttia suomalaisista ilmoittaa luottavansa kirkkoon. Yhtä suurta luottamusta nauttivat eduskunta, Google, Wikipedia ja MTV3.

Vaikka kirkko on arvostuksessa samalla viivalla monien muiden yhteiskunnallisten instituutioiden kanssa, siltä odotetaan toimissaan korkeampaa moraalialia kuin muilta. Kirkon opetus kutsuu tavoittelevaan korkeita arvoja. Tämän tietävät sekä kirkon kriitikot että kirkon arvostajat.

Ylevä sanoma on kirkon Akilleen kantapää: jos toiminta ei vastaa sitä, mitä opetetaan, näkyviin tulee irvokas ristiriita. Eräs pohdiskelija on todennut, että ortodoksinen kirkko on kyllä oikea kirkko, mutta kirkon ihmiset ovat väärä. Toteamus kielii siitä, että opetuksen ja toiminnan ristiriita tulee näkyviin ihmisten toiminnassa. Epäkohdilla kirkossa on ihmisen kasvot ja ääni.

Tänä vuonna Suomen ortodoksinen kirkko on ollut esillä julkisuudessa tavoilla, jotka heijastuvat kielteisesti kirkon arvostukseen sekä yleisesti että ortodoksien itsensä keskuudessa. Pessimistisen arvion mukaan toiminta- ja hallintokulttuurin ongelmat ovat niin syvällä rakenteissa, että muutosta parempaan ei ole odotettavissa. Optimisti näkee alennustilassa potentiaalinen muuttaa toimintaa niin, että kirkon arvot tulevat jatkossa nykyistä paremmin esille. Pessimistinen tie ei juuri tarjoa näköaloja, joten on mielekkäämpää pohdiskella optimistista optiota.

Yhteiskunnan lainalaisuuksia tarkastelleen intialaisen teologin Paulos Mar Gregorioksen mukaan yhteisöjen suuntaa muutettaessa tärkeää on tulevaisuuden luova visiointi. Hän käyttää siitä nimitystä tulevaisuudenkuvailun taide. Sen tavoitteena on hyvälle mahdollisuuksille avoin tulevaisuus, jossa hengellinen intuitio yhdistyy laajasti yhteisön valintoihin.

Kyse ei ole idealistisesta taivaanrannan maalaamisesta. Tulevaisuuden rakentaminen on käytännönläheistä toimintaa. Gregorios esittää perustettavaksi yhteisöjä, jonka jäsenet ovat määrääjäksi – esimerkiksi neljäksi vuodeksi – sitoutuneet asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Yhteisöjen toiminnassa korostuvat rakkaus, nöyryys ja itsensä uhraaminen sekä avoimuus ja oikeudenmukaisuus. Gregorios kuvailee yhteisöjä aktiivisiksi yhteiskunnallisissa rakenteissa toimijoiksi. Osallistumisellaan

ne vaikuttavat lähiympäristönsä sosiaaliseen, poliittiseen, kulttuuriseen ja uskonnolliseen elämään.

Gregorioksen visioimat yhteisöt eivät lähtökohdiltaan poikkeaa kirkollisista luottamuselimistä. Vuoden lopulla järjestetään hallinnonuudistuksella muodostettujen uusien seurakuntien valtuustovaalit. Samalla seurakuntiin valitaan uudet neuvostot. Tarjolla on neljäksi vuodeksi paikkoja elimiin, jotka voivat vastata seurakuntien toiminnasta rohkeasti kirkon arvojen, hyvän hallinnon ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Tehokas tapa harjoittaa tulevaisuudenkuvailun taidetta onkin sitoutua luottamuselimissä sellaiseen toiminta- ja hallintokulttuuriin, joka on sovitettavissa kirkon arvoihin.

Muutosta parempaan tapahtuu, kun yhteisiä asioita yksityisesti ja julkisesti kommentoitaessa pitäydytään opetuksen ja arvojen arvoiseen puheeseen.

Arvojen ja toiminnan sopusoinnalla kirkossa on ihmisen kasvot ja ääni.

PEKKA METSO

Kirjoittaja on käytännöllisen teologian apulaisprofessori Itä-Suomen yliopistossa.

Antaakseen sinulle pyhiä lahjojaan Kristus ei vaadi sinulta muuta kuin sen tunnustamisen, että kaikki hyvä mitä sinulla on, kuuluu Hänelle. – *Joosef Hesykasti*

"Uskonnonopetus on myös tapa integroida maahanmuuttajia."

*Jarko Häkkinen
sivu 28*

Kodinpyhitys on kaunis ja merkityksellinen tilaisuus.

PYHITTÄISINKÖ KOTINI?

TEKSTI JA KUVA SAARA KALLIO

■ **KUN** ortodoksi muuttaa uuteen kotiin, on tapana toimittaa kodinpyhitys, jossa koti pyhitetään Kristuksen seuraajan kodiksi. Kyseessä on yhteinen rukoushetki ja juhla, jossa rukoillaan Jumalaa siunaamaan koti ja sen asukkaat. Tilaisuuden voi järjestää vain perheen kesken tai paikalle voi kutsua myös läheisiä sukulaisia ja ystäviä.

Tilaisuudessa pappi toimittaa yksin tai kanttorin kanssa vedenpyhityksen, ja pyhitetyllä vedellä vihkotaan kodin kaikki tilat. Pappi voi myös tuoda pyhitetyn veden mukanaan, jolloin vedenpyhitystä ei tarvitse enää toimittaa kotona. Kodinpyhitykseen tarvitaan sopiva kulho tai malja pyhitettyä vettä varten, ikoni, kukkia ja tuohuksia. Tarvittaessa pappi voi tuoda myös tuohuksia ja ikonin.

Kodinpyhityksessä käytettyä vettä ei saa kohdella epäkunnioittavalla tavalla. Vettä ei huuhdella alas lavuaarista, vaan sen voi käyttää ruuanlaittoon, kukkien kasteluvetenä tai säilyttää "hengellisenä lääkkeenä" myöhempää käyttöä varten. Veden voi myös kaataa kotitalon kivijalkaan.

Kristitty pyhittää itsensä lisäksi myös työnsä ja askareensa Jumalalle. Ortodoksisissa kirkossa ajatellaan, että kaikki tehdään Jumalan

kunniaksi. Siksi kirkossamme on tapana siunata ikonien ja kirkollisten esineiden lisäksi paljon muutakin. Kotien lisäksi siunataan eläimiä, työpaikkoja, pelloja, ajoneuvoja, työkaluja ja kaikkea muuta inhimilliseen elämään liittyvää.

AJANKOHDAN VOI VALITA ITSE

Kodinpyhitystä ei tarvitse toimittaa välittömästi muuton jälkeen, vaan sopivan ajankohdan voi valita itse. Tilaisuuden järjestämisestä voi olla suoraan yhteydessä siihen pappiin, jonka toivoo toimittavan palveluksen. Kodinpyhitys päättyy papin lukemaan kodin siunausrukoukseen:

"Jumala, meidän Vapahtajamme, joka näit hyväksi käydä Sakkeuksen majaan ja tulit hänelle ja koko huoneelle pelastukseksi, varjele nytkin kaikelta vahingolta ne, jotka aikovat tässä asua ja jotka tuovat rukouksia ja anomuksia Sinulle meidän arvottomien kautta; siunaa heidän asumisensa tässä kodissa ja suojele heidän elämänsä pahan juonista. Sillä Sinulle, aluttomalle Isällesi ja kaikki pyhälle, eläväksi tekevälle Hengellesi kuuluu kaikki ylistys, kunnia ja palvonta nyt ja aina ja iankaikkisesta iankaikkiseen."

”Kaikesta, mitä olen kokenut, on ollut hyötyä”

Aino Surakka on kerännyt leikekirjaan monenlaisia muistoja elämän varrelta.

Aino Surakan matka on vienyt Karjalan kunnailta itähamäläisiin maisemiin.

Mukana on kulkenut usko ja karjalan kieli.

TEKSTI JA KUVAT SAARA KALLIO

Aino Surakka syntyi Salmin Varpaselässä vuonna 1943. Muistikuvia synnyinseudulta ei ole, sillä kotikunnaat jäivät taakse jo seuraavana vuonna sodan melskeissä evakkomatkan myötä. Surakka on sittemmin vieraillut Salmassa, jossa entisestä muistuttavat enää pellot, jotka ovat lehmien laitumina.

– Kun kävimme Salmassa suvun voimin vuonna 1995, minulle tuli sellainen tunne, että voi hyvänä aika, meillähän on ollut hyvä elämä täällä, kaikki elämisen edellytykset.

Aino Surakan vanhemmat Nikolai Lohioja ja Aleksandra (Sanni) Lohioja (os. Palomäki) menivät kihloihin talvisodan aikaan ja heidät vihittiin Saarijärvellä vuonna 1940. Perhe oli jonkin aikaa evakossa muun muassa Karvion kanavan Uittotuvalla, jossa Surakan sisar syntyi. Lopulta perhe asettui Karttulan Syvänniemelle, josta heille tarjottiin kylmää tilaa.

Syvänniemellä odotti lähes päälle kaatuva hirsirakennus, josta tuli väliaikainen koti. Ensimmäisenä rakennettiin sauna, sitten navetta ja viimeisenä asuintalo. Surakan isä rakensi sen Ainon pikkuveljen synnyttyä.

– Isä oli huolissaan, että vanhassa talossa rotat syövät vastasyntyneen pikkuveljemme.

Nikolai Lohioja kuoli jo vuonna 1955, eikä elämä ollut ruusuilla tanssimista. Aino Surakka kertoo, että töitä riitti tehtäväksi jo nuoresta pitäen. Lisäksi Savossa paikallisilla oli evakoista sellainen käsitys, että he ovat köyhiä reppanoita suurien lapsilaumoineen.

– Mutta oli sellainenkin käsitys karjalaisista, että he kaikki tekevät töitä ja nuo-

riso teki kaikkia töitä yhtä lailla. Yhä tiedän karjalaisia, jotka tuntuvat osaavan melkeinpä kaikkea. Koska olemme kokeneet paljon ja elämä on ollut ponnistelua, emme ole tottuneet valmiille.

Surakka sanoo, että elämässä ponnisteluun tottuminen on helpompaa kuin se, ettei lapselle uskalla sanoa lujasti ja vaatia.

– Silloin lapset eivät kestä niin hyvin vastoinkäymisiä myöhemmin elämässä.

SOPEUTUMISTA SAVOSSA

Oman lisänsä rinnakkaiseloon luterilaisten paikallisten kanssa Karttulassa toi vieraaksi koettu uskonto. Sotatilanteen takia ortodoksisuutta, ryssänkirkkoa, vihattiin. Surakan lapsuudenperheessä ortodoksisuus oli jokapäiväistä ja se kuului elämään. Erityisen vaikeaa oli Surakan tädeillä, mutta Aino Surakka sanoo päässeensä itse vähemmällä koulu-aikoinaan.

– Kyllähän ne naureskelivat ja ilkkuivat kuvienkumartelijoiksi, mutta saimme sentään omaakin uskonnonopetusta jossain vaiheessa. Savon murre piti oppia äkkiä, ettei kiusattu.

Sodan vuoksi Karttulan alueelle asutettiin noin 200 karjalaisperhettä. He olivat enimmäkseen Salmin ortodoksiväestöä. Ortodoksit halusivat rakentaa oman rukoushuoneen, ja Syvänniemelle rakennettiin yksi Suomen jälleenrakennuskauden vanhimpia ortodoksisia pyhäköitä, joka valmistui vuonna 1949. Rukoushuone pyhitettiin ylienkei Mikaelin muistolle vuonna 1959.

Surakka oppi vanhemmiltaan uskonnon arvostamisen. Hän muistelee, että lapset ”pakotettiin” mukaan palveluksiin,

koska niitä oli harvoin. Rukoushuone oli ortodoksien tärkeä yhdysside.

– Totuimme siihen, että tsasounalle oli mentävä aina, kun palveluksia oli. Vaikeinta oli nuorena, kun kävimme lavatansseissa lauantaisin. Kotiuduimme niistä vasta yömyöhällä, ja heti seuraavana aamuna oli jumalanpalvelus, jossa piti jaksaa seisoa pitkän aikaa. Traumoja ei kuitenkaan saatu.

Elämäntyönsä Aino Surakka teki Postin palveluksessa. Hän työskenteli muun muassa Tervossa, Keiteleellä ja Pielavedellä. Paikkakuntia kertyi yli parikymmentä, ennen kuin Surakka otti vastaan paikan Enosta, jonne jäi. Ortodoksipuoliso löytyi Ilomantsista.

*”Joka itsensä
ylentää, se
alennetaan.”*

– Otin kaikki tarjotut sijaisuudet vastaan. Sitten tuli Postin määräyskirje matkustaa Enoon toistaiseksi ja minulle tuli sellainen tunne, että tässä se on. Paikkani vakinaistettiin ja työskentelin siellä vuoteen 1998 asti. Enosta matka jatkui myöhemmin Inkooseen tyttären lapsia hoitamaan, sieltä Lohjalle ja lopulta Heinolaan, jonne tulin vuonna 2009 ortodoksisen naisyyhteisön johtajaksi kahden vuoden ajaksi.

"Karjalaiset eivät ole tottuneet valmiille", sanoo Aino Surakka.

Heinolan naisyhteisö tunnetaan nykyään nimellä Juliana-yhteisö ja se tarjoaa yhteisöllistä vuokra-asumista.

KODIKAS USKONTO

Aino Surakka iloitsee, että ortodoksisuus on jatkunut suvussa. Niin tyttäret kuin heidän lapsensakin ovat ortodokseja.

– Ortodoksisuus on isien usko. Koska minut on siihen kastettu, haluan siinä pysyä. Tämä on ihmisläheinen ja kodikas uskonto. Kaunein ortodoksisuuteen liittyvä muistoni on, kun nuorempi tyttäreni löysi puolison ja he tulivat talkoovoimin rakentamaamme Enon tsasounaan vihittäväksi. Se oli monella tapaa merkityksellistä. Meille evakoille tsasounan rakentaminen oli iso ja tärkeä ponnistus.

Ortodoksista kirkkoa Surakka kiittää siitä, että tarvittaessa osataan soveltaa.

– Periaate kirkossamme on se, että mikään ei oikein muutu, mutta kyllähän aika muuttaa jonkin verran asioita.

Nuorempana Surakan rukous oli enemmän pyytämistä, mutta nyt hänen rukouksensa on ennen kaikkea kiittämistä. Hän käy joka ilta ennen nukkumaanmenoa päivän tapahtumat läpi. Surakan mu-

kaan kaikesta, mitä elämässä on kokenut, on ollut hyötyä. Tärkein oppi, jonka hän on elämältään saanut, on se, ettei katkeruudella voita mitään.

Vapaaehtoistyöt ikäihmisten parissa ovat tärkeä osa Surakan arkea. Hän ajattelee, että meidät on luotu tänne palvelemaan toisiamme.

– Joka kerta näen, kuinka ihminen on kiitollinen siitä, että hänet muistetaan ja huomataan.

IHMINEN EI OLE KAIKKIVOIPA

Surakkaa arveluttaa ihmisten rajaton usko omaan kaikkivoipaisuuteensa. Sodan ja sen jälkeisen vaatimattoman elämän kokeneille elämä on opettanut nöyryyttä.

– Minua karmii, kun luen lehdestä ihmisten sanovan, etteivät he tarvitse mitään jumalia. Joka itsensä ylentää, se alennetaan. Ihminen ei aina pärjää omillaan.

Korona-ajasta hän on ajatellut, että jokin asia on aina pysäyttänyt ihmisiä, ja sillä on jokin tarkoitus. Surakka ei ole kärsinyt poikkeusoloista, sillä hän on saanut olla terve. Jokaisen päivän ohjelmaan on kuulunut ulkoilu ja ostokset ovat hoi-

Aino Surakka

Nimi: Aino Surakka

Syntynyt: Salmin Varpaselässä

Asuu: Heinolassa

Ikä: 77 vuotta

Perhe: kaksi tytärtä ja neljä lastenlasta

Ammatti: Eläkkeellä. Työura Postin palveluksessa.

tuneet kaupan ”mummotunnin” aikana.

– Lisäksi lukemista riittää aina ja Yle areenasta voi kuunnella ja katsella ohjelmia. Seurakuntaelämä tietysti on ollut vähäistä tänä aikana. Internetistä ja radiosta olen kuunnellut palveluksia. Olin ke-sällä jumalanpalveluksessa kirkkomme pihalla, ja se oli ihanaa ja erityistä.

Aino Surakka kuuluu Tusan sukuseuraan. Hän uskoo erityisesti sukuseurojen tulevaisuuteen karjalaisuuden tarinan eteenpäin siirtäjinä. Ne tekevät matkoja synnyinseudulle ja sukuseura tuntuu monista läheisemmältä, koska kaikki ovat sukua keskenään. Viime vuonna Aino sai seuran matkalle Salmiin mukaan nuoremman tyttärensä ja tyttärentyttärensä.

– He olivat ihastuneita maisemiin, ja heitä kiinnosti venäläinen mentaliteetti, mikä siellä oli nähtävissä ja koettavissa.

Heinolan Karjala-seura pitää kouluis-sa esitelmää, joissa kerrotaan sodasta ja karjalaisista. Seurassa on jäseniä toista sataa. Aino Surakka on seuran naistoimikunnassa mukana ja hän kannustaa yhdistyksiä menemään nuorten luo.

– Kun nuorten ihmisten luokse menee ja heille kertoo sodasta, karjalaisuudesta ja ortodoksisuudesta, he istuvat hiirenhiljaa kuunnellen. Yhdistysten kannattaa myös kutsua nuoria ihmisiä mukaan toimintaan.

Surakan lapsuudenkodissa kotikieli oli karjala ja kielitaitoaan hän pitää yhä yllä. Hän on etsinyt Heinolasta kielen puhujat. Heinolan kirkon praasniekka on helatorstaina ja silloin juhlan jälkeen Surakka kokoontuu pagisemaan muiden karjalaisien kanssa joko yhteisön pihalle tai Surakan kotiin.

– Pädöy meijjän omah kieleh paista! ●

Eläinkunnalle kiitos!

Härkä kuvaa kirkollisissa yhteyksissä kärsivällisyyden hyvettä.

Eläinkunnan läsnäolo ja vaikutus hengellisessä perinnössämme on valtava. Se osoittaa, kuinka kytköksissä me ihmiset ja eläimet olemme toisiimme.

TEKSTI JA KUVITUS RIIKKA JUVONEN

Siitä lähtien kun kivikauden ihminen noin 15000 vuotta sitten kesytti sudesta itselleen koirakumppanin, olemme kulkeneet yhtä jalkaa eläinkunnan kanssa. Koiran jälkeen lähipiiriimme tulivat vuohi, lammas, sika, nauta ynnä muut tutut kotieläimet. Metsien, arojen ja

erämaiden villi väki on sekin tehnyt meillemonin tavoin seuraa elämän teillä.

Myyttisesti ihmisten ja eläinten välinen side solmittiin paratiisissa. Raamatun alussa, Genesiksessä, kerrotaan, kuinka Jumala luomistyönsä kuudentena päivänä muovasi maasta eläimet ja ihmi-

sen ja asetti meidät asumaan yhdessä ihaan Eedenin puutarhaansa.

TAIVAAN LINNUT

Ehkä yhteisistä paratiisillisista alkujuuristamme johtuen hengellinen maailma suorastaan vilisee eläimiä. Ne ovat läsnä

Tikli on kuvattu varsinkin renessanssin Madonna-maalauksiin istumaan Jeesus-lapsen kädelle.

paitsi Raamatun kertomuksissa myös kirjollisissa vertauskuvissa, kristillisissä legendoissa ja pyhiin elämäntarinoissa.

Erityisen tärkeällä sijalla pyhässä viestinnässä ovat linnut. Jeesus kehottaa meitä katsomaan niitä, jotta osaisimme luottaa taivaallisen Isän huolenpitoon. Itseen hän vertaa kanaamoon, joka tahtoo koota poikaset siipiensä suojaan ja yksi hänen kirkollisista tunnuskuvistaan on omalla verellään poikasiaan ruokkiva pelikaani.

Vanhan testamentin Jahve on pesäänsä suojeleva kotka. Kuninkuutta ja oikeudenmukaisuutta ilmentävästä uljaasta linnusta tuli varhaisille kristityille myös kuoleman voittaneen Kristuksen symboli.

Koreaa riikinkukkoa ei heti osaisi yhdistää vaatimattomuudessa eläneeseen Jeesukseen. Antiikin aikaan ajateltiin, ettei riikinkukon liha pilaantunut, minkä vuoksi siitä kuitenkin tuli alkuseurakuntalaisille haudassa lepäävän Vapahtajan vertauskuva. Sen keväisin uusiutuvien kauniiden sulkien on myös katsottu vinkkaavan ylösnousemukseen ja paratiisiin.

Karjalaisen pyhäintarun paratiisilintu taas on satakieli, jonka Adam ja Eeva ot-

tivat mukaansa Eedenistä, jotta sen laulu muistuttaisi heitä aina kadotusta paratiisista.

Vanhoissa legendoissa linnut koekelivät lieventää myös ristillä kärsivän Jumalan pojan tuskaa. Käpylinnun nokka vääntyi käyräksi sen yrittäessä kiskoa nauloja irti Jeesuksen käsistä ja jaloista, ja punatulkun samoin kuin tiklinkin höyhenet värjäytyivät veripunaisiksi niiden nyppiessä pois otsaan painuneita orjantappuran okaita.

Ensimmäisen Mooseksen kirjan vedenpaisumuskertomuksessa Jumala heiläyttää taivaalle sateenkaaren lupaamaan, ettei enää koskaan hukuta maailmaa. Sama toivon ja rauhan symboliikka liittyy kyyhkyyseen, jonka Nooa lähetti arkista katsomaan joko jossain oli jo maata kuivana. Kun lintu palasi tuore oliivinlehvä nokassaan patriarkka tiesi, että eläimet voisi laskea ulos arkista ja elämä jatkuisi.

Myöhemmin, Jeesuksen kasteen yhteydessä valkoisesta kyyhkystä tuli Pyhän Hengen ilmentymä, josta Johannes Kryssostomos sanoo: ”Kyyhkynen on sävyisä ja puhdas eläin, ja Pyhä Henki on sävyisyyden Henki.”

Ja vaikka korpin kansanomainen maine on synkkä, Raamatussa silläkin on jumalallinen tehtävä. Ensimmäisessä Kuninkaiden kirjassa kerrotaan kuinka 800-luvulla eKr. vaikuttanut profeetta Elia, pauhattuaan ensin kuningas Ahabil-le ja kuningatar Isebelille epäjumala Baalin palvonnasta ja ennustettuaan siitä

Käpylinnun nokka vääntyi Vapahtajan kärsimyksen äärellä.

Punatulkku sai punaisen rintansa Jeesuksen verestä.

seuraavan ennätyskuivuuden, piiloutuu autiomaahan. Jotteri pyhä mies nääntyisi nälkään, Herra käskee kaarneiden kuljettaa hänelle aamuin illoin syötävää. Ikonissa Elia nähdäänkin usein istumassa mietteläänä kivellä korpin lähestyessä häntä leipä nokassaan.

PYHIEN PETOYSTÄVÄT

Kaikki luodut ovat Luojaalle rakkaita. Tätä ajatusta seuraten monet pyhät ihmiset ovat luonnon helmassa kilvoitellessaan ystäväystyneet jopa vaarallisina pidettyjen petojen kanssa. Heidän siunattu lempeytensä on ollut kieli, jota niin karhut, leijonat kuin sudetkin ovat ymmärtäneet.

Vuosina 1754–1833 Venäjällä elänyt Pyhittäjä Serafim Sarovilainen oli palava-sydäminen Jumalan mies. Voidakseen keskittyä vielä hartaammin rukoukseen pappismunkki vetäytyi Sarovin kotiluostaristaan muutaman kilometrin päähän mäntymetsäiselle kukkulalle rakentamaansa erakkomajaan. Niukan ruokansa, muutaman sunnuntailiturgian jälkeen luostarista mukaan ottamansa leipäpalan, hän jakoi metsän eläinten kanssa. Perimätieto kertoo suuren karhunkin syöneen hänen kädestään.

Palestiinan alueella 400-luvulla vaikuttaneen erämaaisä Gerasimos Jordani-laisen taas tiedetään parantaneen tuskasta karjuvan leijonan poistamalla sen käpälästä piikkipensaan piikin.

Siitä kiittolllisena jalopeura seurasi Gerasimosta kaikkialle. Pyhittäjän kuollessa vuonna 475 Jordanjoen laaksoon perustamassaan luostarissa, leijona oli sattumalta muualla. Palattu-aan se asettui surusta mouruten pitkäk-

*"Luonnon
kunnioittaminen
kuuluu kristinuskon
ytimeen."*

seen askeetin haudalle ja nukkui pian pois sekin.

Samoilla seuduilla 500-luvulla 49 vuotta kilvoitelleen Maria Egyptiläisen vanavedessä kulki niin ikään leijona. Erämaaaidin kuoltua sen kerrotaan kaivaneen kynsillään hiekkaan hautakuopan hänen pyhälle ruumiilleen.

Katolisen kirkon eläinrakkaudesta tunnetuin pyhimys lienee vuosina 1182–1226 elänyt Franciscus Assisilainen, joka saarnasi linnuille ja kesytti ystävällisillä sanoillaan Cuppion kylää kauhun vallassa pitäneen suden niin, ettei sitä tarvinnut tappa.

HEINILLÄ HÄRKIEN KAUKALON

Kun kristityt alkoivat 300-luvulla viettää joulua, ensimmäisissä Jeesuksen syntymäkuville seimen äärelle pääsivät vain härkä ja aasi mukaillen profeetta Jesajan

Vaikka käärmeellä on Raamatussa katala osa, Jeesus neuvoo apostoleja ottamaan oppia sen viisaudesta. Vaskikäärme on myös yksi Kristuksen tunnuskuville.

sanoja: "Härkä tuntee omistajansa ja aasi isäntänsä seimen."

Härkä on nauttinut Raamatun kulttuurissa aina kunnioitusta. Se on ollut arvokkain uhrieläin sekä vantteraa apuri monissa raskaissa töissä.

Pitkäkorva-aasille sitä vastoin on naureskeltu saduissa ja sananparsissa. Hengellisessä mielessä se kuitenkin edustaa nöyryyden ja kärsivällisyyden kullankallista lahjaa.

Kristillisessä kuvagalleriassa aasi on monessa mukana. Se kantaa raskaana olevaa Mariaa kohti Betlehemiä ja jälleen – Joosefin taluttamana – äitiä ja lasta pakomatalle Egyptiin. Jeesuksen palmusunnuntainen ratsastus aasinvarsalla Jerusalemiin kansan hurratessa ympärillä kuuluu uskontomme keskiöön.

Aasi kunnostautuu myös Vanhassa testamentissa. Tarina Bileamin uskollisesta juhdata on erityisen koskettava. Siinä Bileam ratsastaa aasillaan Moabiin kiroamaan kuningas Balakin pyynnöstä Luvattua maata kohti taivaltavia israelilaisia. Jumala ei kuitenkaan moista aietta hyväksy ja lähettää enkelin miekka kädessään seisoamaan tietäjän tielle.

Bileam ei touhuissaan enkeliä huomaa mutta aasi pysähtyy niille sijoilleen. Bileam pitää sitä niskoitteluna ja lyö eläinparkaa, kunnes se suostuu jatkamaan matkaa. Sama toistuu kolme kertaa. Lopulta Jumala antaa aasille kyvyn puhua, ja Bileamille selviää, että uppiniskainen olikin hän eikä aasi, joka terävänäköisyydellään pelasti isäntänsä hengen.

Niin raamatullinen kuin aasi onkin, muinaisen Israelin tärkeimmät kotieläimet olivat vuohi ja lamma. Patriarkat heimoinen olivat paimentolaisia.

Myös suuri kuningas Daavid oli alun perin paimenpoika. Profeetta Samuelin saapuessa voitelemaan hänestä israelilaisten tulevaa kuningasta hän oli kaitsemassa isänsä lampaita.

Laumaansa petoja vastaan puolustaessaan Daavid oppi rohkeaksi ja niin taita-

Leijona on monen muun merkityksen ohella Juudan heimon voiman symboli ja evankelista Markuksen tunnus.

vaksi lingon käyttäjäksi, että peittosi filestealaisjätti Gojatinkin.

Laulujen laulussa, Daavidin pojan Salomon viehkossa rakkausrunoelmassa, nuorukainen ylistää lemmittynsä kauneutta kuvaamalla hänen hiuksiaan mustien vuohien laumaksi, joka karkaa Gileadin rinteitä alas. Neidon hampaat taas hohtavat valkoisina kuin vasta kerityt lampaat, vedestä nousseet.

Kristillisessä käsitteistössä vuohella ei ole sijaa, mutta Kristus on Jumalan karitsa. Ikivanha viattomuuden ja tahrattomuuden symboli viittaa myös marttyyriuteen. Ja me uskovat saamme olla lampaita, joita hyvä paimen johdattaa.

Eläinkunnan läsnäolo ja vaikutus hengellisessä perinnössämme on valtava. Tarinoita ja esimerkkejä on vaikka kuinka paljon. Se osoittaa, kuinka kytköksissä me ihmiset ja eläimet olemme toisiimme.

Pyhien kirjoitusten valossa luonnon kunnioittaminen kuuluu kristinuskon ytimeen, rakkauden kaksoiskäskyyn, tiehen, joka johtaa paratiisiin. ●

Vedenpyhitys-
puiston laiturilla
Vuoksen varrella
on hyvä paikka
kiikaroida lintuja.

Mitä rakastaa, sitä varjelee

Jorma Liesmasta tuli lintumies ja luonnontarkkailija lapsuuden kokemusten ansiosta.

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN KUVAT ANNE KÄRKKÄINEN JA SAARA KALLIO

Jorman isä oli Aunuksen Karjalasta, missä hän liikkui luonnossa metsästäen, marjastaen ja kalastaen. Hämeeseen muutettuaan isä vei retkille myös pienen poikansa, jonka mieleen elämykset ja kokemukset tarttuivat lähtemättömästi.

Jorman varhaisimpia muistikuvia ovat marja- ja kalastusretket. Kolmivuotiaana onkeen tarttui niin iso lahna, että sekä vappi että poika olivat molskahtaa järveen, jos isä ei olisi tullut avuksi nostamaan suursaalista.

– Kun metsässä pyyt lähtivät lentoon, isä opetti äänet, linnun elintavat ja ympäristön.

Sen korkea vihellys jäi mieleen.

– Mikä lapsena tallentuu muistiin kovalevyllä, siellä se pysyy.

Jormalla on poikkeuksellinen kuulo-muisti. Hän kertoo nyt seitsenkymmppisenä kuulevansa yhä mummunsa äänen. Muistiin ovat tallentuneet myös lukematomat lintujen äänet.

OPETTAJA VEI LUONTOON

Jorman lintukiinnostus roihahti 1960-luvun alussa Valkeakosken Roukon yhteiskoulussa. Sitä edesauttoi hyönteisistä ja linnuista kiinnostunut biologian opettaja. Hän kuskasi Jormaa ja koulun muita luonnontieteellisen Vapsahaiset-kerhon jäseniä lintu- ja luontoretkeille pitkin Valkeakoskea ja sen ympäristöä. Samoilla retkillä kerholaiset oppivat tunnistamaan myös kasveja ja hyönteisiä.

– Into oli suurta, kerhon perustajajäsen kertoo.

Ensimmäiset omat lintuhavainnot Jorma muistaa Lällyn eli Läyliäisten Kaunisniemen leiriltä 14-vuotiaana. Loppijärven vastarannalta huikkaili luhtahuitti. Samana syksynä hän tunnisti lentävän harmaahaikaran mutkalla olevasta kau-
lasta.

*”Linturetkillä oppi
lukemaan luontoa.”*

Muisto ensimmäisestä harvinaisuudesta on kotikulmilla Valkeakoskelta. Teinipoika havaitsi Lotilanjärven laidalta Suomen ensimmäisen sisämaahan lentäneen tundrahanhen, jota silloin kutsuttiin isokiljuhanheksi.

Maamme lintuharvinaisuuksien vahvistajat Helsingissä eivät olleet uskoa pojan havaintoa.

– Väittivät kesyhanheksi, mutta pakko oli uskoa, kun esitimme erään kerholaisen ottaman kuvan.

Kotimaakunnan lintujen jälkeen Jorma opetteli merenrantojen kymmenet kahlaajalajit ja liejukoiden piipertäjät Porin Yyterin tasaisissa maisemissa, missä hän seurasi lintujen rengastusta.

– Kun lintuun kiintyy, oppii tuntemaan sen tavat ja esiintymisympäristön. Linturetkillä oppii aina jotakin uutta linnuista ja luonnosta.

KIRJOITTAEN VAIKUTTAMISTA

Luontointoa vahvisti myös muiden luotamus Jorman lintutietämystä kohtaan. Jorma kirjoitti suosittuja lintupakinoita Valkeakosken Sanomiin, ja usein häntä myös haastateltiin linnuista. Se oli hänen tapansa vaikuttaa ja lisätä ihmisten lintutuntemusta.

Jorma ei lähtenyt mukaan 1980-luvulla ympäristöaktivismiin, vaikka olikin apuna järjestämässä ensimmäistä Hämeenlinna-Pori-soututempausta. ”Saatesoudulla” vaadittiin puhtaampaa Kokemäenjoen vesistöä, jota metsäteollisuuden ja yhdyskuntien jätevedet olivat lian- neet.

Koijärvelläkin Jorma kävi kiinnostuksesta ja uteliaisuudesta päiväselteään. Lintumiehenä hän piti hyvänä, että lintujärven kuivatusta vastaan osoitettiin mieltä. Suomessa ennennäkemättömällä tavalla nuoret kahlitsivat itsensä kettingeillä kairinkoneeseen, ja paikalle oli kutsuttu poliiseja.

YMPÄRISTÖMUUTOKSET NÄKYVÄT LINNUISSA

Ympäristömuutokset näkyvät linnustossa. Monimuotoisuus on kärsinyt. Syitä on monia: maa- ja metsätalouden tuotantotapojen muutokset, vesien rehevöitymi-

nen ja särkikalavaltaistuminen, pienpedot ja metsästys; metsien yksipuolistaminen yhdelle puulajille.

– En ole kuullut lempilintuani peltosirkkua kymmeneen vuoteen.

Peltosirkku ja keltavästäräkki tarvitsivat elinympäristökseen lehmien lyhyeksi syömää nurmea samoin kuin myös harvinaistunut kottarainen.

– Olen kiitollinen, kun kuulen keväällä kottaraisen vihellyksen.

Imatralle vuonna 1985 muutettuaan Jorma on todennut, että vesilinnuista on vähentynyt nokikana. Punasotka on taantunut uhanalaiseksi vain kahdessakymmenessä vuodessa. Runsastuneet särjet kilpailevat vesilintujen kanssa samasta ruuasta eli pohjaeläimistä.

Vesilinnusto on kärsinyt myös pahaäänisten naurulokkiyhdykskuntien kuhduttua. Lokit ovat varjelleet yhdyskunnissaan pesiviä muita lintuja. Nyt ei ole rääkyjiä varoittamassa vaarasta, munat jäävät peittämättä ja päätyvät runsastuneiden varisten suuhun. Munia ja poikasia rosvoavat myös vieraslajit, supikoirat ja minkit.

Monet muutokset yhdessä taannuttavat luontoa.

– On orpo olo. Ymmärrän, miksi Pentti Linkola kyynistyi.

Jorma tunsii Pentti Linkolan pintapuolisesti, samoilla seuduilla kun asuivat. Linkola kalasti Vanajavedellä ja tarkkaili lintuja.

– Ei ollut ketään sen veroista lintuharrastajaa kuin Linkola.

Hälyttävistä muutoksista huolimatta on myös toivoa. Superharvinaisuus, heinäkurppa, on alkanut pesiä jälleen Suomessa. 1940- ja 50-luvulla loppuun metsästetty lintu on palannut muutamin parin. Ihminen voi auttaa kurppia hoitamalla sen pesimisympäristöä eli ranta- ja heinäniittyjä.

EI PIDÄ OLLA AHNE

Raamatussa sanotaan, että maa on annettu viljeltäväksi ja varjeltavaksi. Mitä linnut ja diakoni tästä ajattelee?

– Se on suuri viisaus. Ei pidä olla ahne. Elämäntapa on valinta. Ei kuluteta niin paljon. Kierrän kirpputoreilla ja kierrä-

Jorma Liesma sanoo, että lapsia ja nuoria pitää viedä luontoon ja kertoa heille siitä.

Jorma Liesma, 70 v.

Kotipaikka: Imatra, syntyisin Valkeakoskelta

Ammatti: Eläkkeellä oleva konduktööri Lappeenrannan seurakunnan diakoni

Harrastukset: Lintujen ja luonnon tarkkailu

tän. Olen lentänyt ehkä kymmenen kertaa elämässäni. Tykkään lihasta, mutta ei sitä joka päivä tarvitse syödä.

Hän muistuttaa, että kirkolla on paastokäytäntö. Ei lihaa keskiviikkoisin ja perjantaisin. Lisäksi toistuvat paastojaksot pitkin kirkkovuotta.

Seurakunnat ja seurakuntalaiset voisivat tehdä Jorman mielestä enemmän kuin vain käyttää Reilun kaupan kahvia. Seurakuntalaiset voisivat tulla kirkkoon kimpakyydeillä. Lapsi- ja nuorisotyössä pitäisi lisätä lasten ympäristötietoisuutta.

Jorman monikymmenvuotisen luontokokemuksen voisi kiteyttää: mitä ymmärtää, sitä rakastaa ja haluaa varjella.

– Kun ollaan leireillä luonnonhelmas- sa, lapsille kerrottaisiin luonnosta. Siitä se voisi lähteä pienestä, kuten minullakin. ●

Kotikirkon palvelus toimitettiin Helsingissä Unioninkadun talon sisäpihalla kesäkuun alussa. Turvavälien osoittamiseksi seisomapaikat oli piirretty asfalttiin. Kuva: Vlada Wahlstén

Poikkeuskesän tunnelmia

Koronaepidemian aiheuttamista poikkeusoloista huolimatta kirkko toimi kesälläkin.

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN JA SAARA KALLIO

Hangon praasniekan risti-saatto järjestettiin poikkeuksellisesti kirkon pihalla eikä merenrannalla. Heinäkuun puolenvälin temppelijuhlissa juhlittiin 125-vuotista kirkkoa. Kuva: Anne Kärkkäinen

► Porissa pidettiin liturgia ulkona kesäkuun lopussa. Kirkkokansaa oli normaaliin tapaan noin 40 henkeä. Liturgian jälkeen tarjottiin ulkona myös "pystykahvit." Kuva: Maria Ojanen

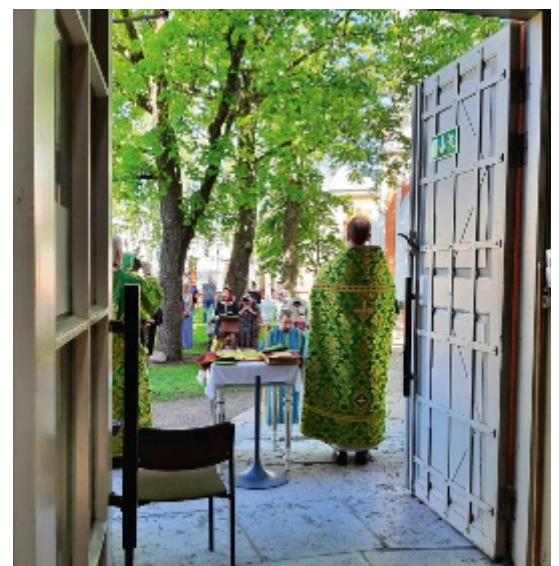
Tampereen Kallioniemeen tuli 50 ihmistä ensimmäiseen koronasulun jälkeiseen palvelukseen. Palveluksen toimittivat Oulun piispa Elia ja Tampereen kirkkoherra Aleksej Sjöberg. Kuva: Anne Kärkkäinen

Uspenskin katedraalin praasniekkaan osallistui satakunta ihmistä. Praasniekan liturgiassa kirkotettiin lapsukainen. Kuva: Tuomas Lempinen

Kotkan kirkon pihalla toimitettiin liturgia Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen muistopäivänä 28.6.2020. Kuva: Disa Piispa-Harvola

Haminan kirkon pihalla toimitettiin liturgia sunnuntaina 14.6. kauniissa säässä. Kuva: Vladimir Seleznev

Papinniemessä havisee historia

Uukuniemeltä pakeni ortodokseja 1600-luvulla rajan toiselle puolen.
Historiapolku kertoo heidän tarinansa.

TEKSTI SAARA KALLIO KUVAT SAARA KALLIO JA ANNE KÄRKKÄINEN

Tie kiemurtelee vehreiden koivik-kometsien välissä, idyllisessä ke-tomaisemassa laiduntaa lehmiä ja puiden takaa väikkyä vesi. Jossain lähis-töllä kukkuu käki. Läpeensä karjalaisessa maisemassa alkaa ihan huomaamattaan hyräillä Karjalan kunnailla -kappaletta. Ollaan Uukuniemellä, aivan Venäjän rajan tuntumassa.

Uukuniemen alue mainitaan jo vuonna 1500 Sortavalan pitäjään kuuluvana kylä-nä. Vuonna 1589 Uukuniemestä tuli Kur-kijoen ortodoksisen seurakunnan kappeliseurakunta. Toisessa maailmansodassa suurimman osan alueistaan menettänyt

Uukuniemi kuuluu tätä nykyä Parikkalan kuntaan.

Uukuniemen Papinniemi, kirkasveti-seen Pyhäjärveen kurottava maakaistale, on ortodoksisesta perspektiivistä katsot-tuna erityisen mielenkiintoinen. Siellä sijaitsee jo 1600-luvulla autioitunut orto-doksikylä.

Arkeologi ja filosofian tohtori **Ville Laakso** tarkasteli väitöstutkimuksessaan ortodoksisen kulttuuripiirin perinteitä arkeologisen aineiston perustella rauta-kaudelta pitkälle uudelle ajalle. Laakson tutkimuksen keskeisimpänä lähdeaineis-tona oli juuri Papinniemen autiokylä.

– Tämä on paikka, jossa on tapahtunut poikkeuksellisen paljon, ja paikka, jossa siitä on säilynyt meille todisteita enem-män kuin tämänkokoisessa paikassa mis-sään muualla Suomessa, sanoo Laakso.

PALJON VIELÄ TUTKIMATTA

Alue on laajuudeltaan noin seitsemän hehtaarin kokoinen. Siellä on aikoinaan sijainnut kirkko kalmistoineen, pappila ja talonpoikaistiloja. Vuosisatojen takai-sesta elämästä muistuttavat maisemassa enää sammaloituneet kiviröykkiöt ja ro-mahtaneet kiviaidat. Arkeologeille Pa-pinniemi on kuitenkin aarreaitta.

– Minulla on ulkopuolisen näkökulma tähän kulttuuriin, mikä on tutkijalle sekä rasite että etu, sanoo arkeologi Ville Laakso. Hän ei ole ortodoksi, mutta hänen juurensa ovat Karjalassa. Laakson isä oli kotoisin Kurkijoelta.

◀ Karjalan mahtava Pyhäjärvi ulottuu Venäjän puolelle.

– Autiokylän alueesta on tutkittu vasta pieni osa, alle kymmenen prosenttia. Täältä löytyisi varmasti lisää mielenkiintoisia löytöjä, paljon sellaista, jota ei osata edes kuvitella.

Turun yliopisto suoritti Papinniemenissä arkeologisia kaivauksia vuosina 1995–2007. Kyseessä oli poikkeuksellisen suuri tutkimushanke. Kaikki alueen löydöt ovat Kansallismuseon kokoelmissa. Näillä näkymin kaivauksille ei ole luvassa jatkoa lähitulevaisuudessa.

– Ongelmana on kaivausten rahoittaminen. Jos rahoitus järjestyy, jatkamme tutkimuksia ilman muuta, Laakso toteaa.

Asutusta Papinniemessä on ollut jo 1400-luvulla, luultavasti aikaisemmin. Kylä kukoisti etenkin 1600-luvun alkupuoliskolla, mutta syyskesällä vuonna 1657, ruhtuurisodan viimeisissä vaiheissa, kylä autioitui. Ruotsille kuulunutta

Karjalaa miehittäneet venäläisjoukot vetäytyivät ja heidän mukanaan lähti ortodoksikarjalaista väestöä laajalta alueelta.

– Noin puolet Käkisalmen Karjalan ortodokseista lähti jo ennen sotaa Venäjälle, ja loput lähtivät ruhtuurisodan aikoihin kertarytinällä. Kyseessä oli hyvin suuri muutos Uukuniemen kylään, sillä tänne jäi vain yksi ortodoksitalo. Muutos oli melko totaalinen.

Syitä Venäjälle lähtöön oli useita, ehkä ilmeisimpänä sodan uhka. Toisaalta myös verovapaudet houkuttelivat Ruotsin verotuksen kurittamaa väestöä vihreämmälle puolelle aita. Venäjä pyrki kasvattamaan väestöään. Lisäksi uskonnollinen epä-tasa-arvo luterilaisten ja ortodoksien kesken houkutteli siirtymään idemmäs. Uukuniemeläisistä noin puolet oli ortodokseja ja puolet luterilaisia 1600-luvun puolivälissä.

TARINOIDEN JÄLJILLÄ

On oikeastaan satumainen onnenkantamoinen, että alue päättyi laajan arkeologisen mielenkiinnon kohteeksi. Syntyjään uukuniemeläinen **Olavi Ahokas** tutki aluetta itsenäisesti vuosikausia. Papinniemen autiokylä tarjoaakin erinomaisen esimerkin siitä, miten paikallishistorian ja arkeologian harrastaja päätyy löytämään jotain yleiseltä kannalta mielenkiintoista ja merkittävää.

Tunnelma historiapolulla on kaihoisan tenhoisa.

Kiinnostus alueen menneisyyttä kohtaan virisi jo Ahokkaan lapsuudessa, kun hän kuuli Papinniemen liittyviä mielenkiintoisia tarinoita. Pojankoltiaisen kiinnostus kantoi aina aikuisiälle asti, ja Ahokas alkoi tutkia paikkaa perusteellisemmin löytääkseen konkreettisia todisteita kuulemilleen tarinoille.

Vuonna 1986 Ahokas hankki metallin-ilmaisimen, jotka eivät vielä tuohon aikaan olleet kovin yleisiä, saati edullisia laitteita. Tämä kuitenkin kannatti, sillä laitteen avulla Ahokas löysi rahakätkön ja kirkonkellon kielen.

Kirkonkello on kateissa vielä tänäkin päivänä, ja sitä on etsitty sukeltajien voimin Pyhäjärvestä. Innokkaiden kellonet-sijöiden ei silti kannata rynnätä sankoin joukoin Papinniemeen, sillä autiokylä on Suomen lain suojaama muinaisjäännös.

Ahokkaan löytöjen ja toisen paikallisen historiasta kiinnostuneen henkilön, Uukuniemen vapaa-ajan asukkaan **Ensio Fihlmanin**, toimien avulla Papinniemen tutkimus nytkahti eteenpäin. Fihlman oli yhteydessä museoviranomaisiin ja tarjoutui järjestämään resursseja kaivauksia varten.

Vähitellen palaset alkoivat olla koossa, ja vuonna 1995 Museovirasto piti Uukuniemellä tiedotustilaisuuden, jossa julkis-

”Autiokylän alueesta on tutkittu vasta pieni osa.”

Penkillä voi levähtää.

Kalmiston hautakivi.

tettiin siihenastiset arkeologiset löydöt.

– Kaivauksiin mobilisoitiin tältä kylältä kaikki kynnelle kykenevät. Hankkeessa oli mukana alusta loppuun paikallisia talkookaivajia. Vapaaehtoisten panos oli merkittävä, arkeologi Laakso kertoo.

ALTARIPETÄJÄ JA POIKKEUKSELLINEN KALMISTO

Nyt alueella kiemurtaa männynneulasten peittämä historiapolku. Polun kunnossapidosta vastaa Uukuniemen vapaa-ajan asukkaiden yhdistys Vasukkaat ry, joka järjestää alueella säännöllisesti talkoita. Yhdistys hankki historiapolulle opasteaulut ja levähdyspenkkejä, joille voi istahtaa ihailemaan edessä avautuvaa huikeaa järvimaisemaa.

Levähdyspenkeiltä polku jatkuu paikalle, jossa on sijainnut kirkko ja massiivinen alttaripetäjä, jota muun muassa nuottamiehet ovat käyttäneet kiintopisteinä Pyhäjärvellä liikkueensa. Perimätieto kertoo, että mänty kasvoi ortodoksikirkon alttarin kohdalla, josta juontuu petäjän kutsumanimi.

Alttaripetäjästä on kirjallisia mainintoja mainiona uhripaikkana. Nykyään maineikkaasta petäjästä on enää hyvin vä-

hän jäljellä, pätkä lähes maatonut runkoa ja sammalten peittämä kanto. Niitä ei huomaisi, ellei tietäisi, mihin katsoa.

– Alttaripetäjä on ollut kuuluisa ja siitä on olemassa vanhoja valokuvia. Se on ollut aikoinaan eräänlainen turistikohte ja nähtävyys. Tiedetään, että vielä 1930-luvulla vasemmiston vappumarssit päättyivät tänne.

Aivan kirkon lähetyksillä on kalmisto, joka on omakeimainen paikka. Laakso kertoo, että alueella on harvinaisia hautakiviä.

– Etelä-Karjalassa on ehkä kaksi muuta ortodoksista kalmistoa, joissa on tällaisia pystyyn nostettuja, kevyesti muokattuja luonnonkiviä, joissa ei ole merkintöjä. Tosin niitä voi olla paljon enemmänkin, koska vanhoja kalmistoja on saattanut joutua myöhemmän maankäytön kohteeksi.

Vähän matkan päässä kalmistosta on sijainnut asuinrakennus, jonka asukkaat olivat mitä ilmeisimmin varakasta väkeä. Siitä kielivät paikalta tehty ikkunalasi-löydöt. 1600-luvulla lasi oli tavattoman harvinaista ja kallista. Siitä, keitä talon asukkaat olivat, ei ole varmaa tietoa. Mahdollisesti rakennus oli pappila.

ORTODOKSISUUS PUHUTTA

Korkealla kalliolla seisoo vakaasti valkea matkamiehen risti. Sen ovat pystyttäneet paikalle vuonna 1995 paikallinen partiolippukunta ja Uukuniemi-seura. Risti muistuttaa alueen ortodoksisesta menneisyydestä ja nykyisyydestä.

– Yksi syy, miksi opasteaulut on tehty, on pyrkimys lisätä tietoa ja auttaa ihmisiä ymmärtämään, mistä on kysymys. On ollut mielenkiintoista seurata tietoisuuden leviämistä paikallisiin ja vapaa-ajan asukkaisiin. Ortodoksisuus ja Karjalan ortodoksinen historia puhuttaa täällä ja se on hyvä asia, Laakso sanoo.

Kiinnostuksesta kertovat myös Papinniemen historiapolun vieraskirjan lukuisat kävijäkommentit. Laakso vetää perinteisesti kerran vuodessa heinäkuussa Papinniemessä opaskierroksen.

Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta ja Parikkalan seurakunta järjestävät säännöllisesti polulla ekumeenisen ristisaaton. Uukuniemen kirkonkylän Akkakalliollakin on tätä nykyä tsasouna. Ortodoksit ovat palanneet Uukuniemelle. ●

Papinniemen historiapolku löytyy osoitteesta Papinniementie 113, Uukuniemi.

Kalastusmaja on vaatimaton nimitys muhkealle keisariajan hirsirakennukselle.

Kaksi tsasounaa uhmaa ajan hammasta Kymijoella

Valamon munkit kalastivat Kymijoen alajuoksulla 1800-luvulla.

Ajan hammas söi pois kalastamon hirsirakenteet ja autioituneen skiitan 1900-luvulle tultaessa, mutta kappelit muistuttavat yhä munkkien läsnäolosta seudulla.

TEKSTI SEPPO SIMOLA **KUVAT** SEPPO SIMOLA JA ORTODOKSINEN KIRKKOMUSEO RIISA

Noustessani autosta Langinkosken keisarillisen kalastusmajan pysäköintialueella korviini kantautuu vaimeaa mutta silti voimaa uhkuvaa kohinaa. Tähyilen taivaan tummanpuhuvaa pilvimassaa. Joko uusi raekuuro ehti alkaa, vai hakeeko puiden latvoja taivuttava tuuli uutta suuntaa?

Sitten ymmärsin, että Langinkoskihan se metsikön takana pauhaa voimissaan. Historiallisilla paikoilla olen saanut tottua kuvittelemaan, millainen käyntikohde on joskus ennen ollut. Mutta koski on ja pysyy. Sen kautta ovat Päijänteen vedet virranneet Suomenlahteen vuosituhannesta toiseen ja lohi noussut vastavirtaan.

Kymijoen läntisimmässä haarassa Kotkan keskustasta luoteeseen sijaitseva Langinkoski on varsin huonosti tunnettu matkailunähtävyys, vaikka se on ollut kävijöille avoin historiakohde jo 1930-luvulta alkaen. Päänähtävyys on vuonna 1889 keisari Aleksanteri III:lle rakennettu kalastusmaja. Maja tosin on hyvin vaa-

Kalastusmajan sisustus on varsin pelkistetty vailla keisarillista loistoa.

timaton nimitys muhkealle kaksikerroksiselle hirsirakennukselle.

Langinkoskelta viitisen kilometriä ylävirtaan Siikakoskella on yhä pieni tsasouna muistona Valamon luostarin yli sata vuotta sitten puretusta skiitasta, jossa asuneet munkit nostivat koskista lohta ja siikaa. Pienoinen tsasouna on myös keisarillisen kalastusmajan pihapiirissä.

VALAMON SIVULUOSTARI

Venäjän keisari Paavali I osoitti vuonna 1797 valtaan noustuaan suopeuttaan Valamon luostarille ja lahjoitti yksinoikeuden lohenkalastukseen Kyminkartanon vesillä. Kalastus oli Laatokan Valamolle luontainen ja merkittävä elinkeino. Niinpä luostari pani toimeksi ja otti seuraavana vuonna kalavedet haltuunsa kolmenkymmenen munkin voimin ensiksi Siikakoskella.

Kosken itärannalle rakennettiin vuonna 1799 Valamon sivuluostari eli skiitta. Kaksikerroksisessa, varsin vaatimattoman oloisessa puurakennuksessa oli kolme salia ja kaksikymmentä keljaa. Kosken itäisimmälle saarelle nousi pieni kahdeksankulmainen kappeli.

Koskeen pystytettiin hirsisiä silta-arkkuja, joiden välille rakennettiin siltoja. Hirsipadot ohjasivat saaliskaloja mer-toihin ja muihin pyyntivälineisiin. Pakalliset asukkaat kokivat hirsirakenteet

omavaltaisuudeksi, eikä riidoilta voitu aina välttyä.

MITÄ ORTODOKSISUUDESTA ON JÄLJELLÄ?

Lähdin katsomaan, mitä ortodoksisuudesta on vielä jäljellä. Puinen sivuluostari on nähtävissä enää vanhoissa valokuvissa. Se purettiin rapistumaan päässeenä vuonna 1901. Siikakosken skiitta on tietävästi ollut läntisin ortodoksisen luostarilaitoksen haara Suomessa.

Valamo luovutti kalastusoikeudet korvausta vastaan Suomen hallinnolle 1847, koska munkit kyllästyivät kähämöimään kalavesistä kylälaisten kanssa. Munkkien noin 20 000 kilon vuosittainen lohi- ja siikasaalis ei suinkaan ollut vähäpätöinen.

Kaksi pikkuruista kappelia, tsasounaa, ovat sen sijaan uhmanneet menestyksellä aikaa. Langinkosken Pyhän Nikolaoksen tsasouna on keisarillisen kalamajan pihapiirissä. Sen luo pääsee kuivin jaloin ja suuremmista riskeistä, mutta Siikakosken Neitsyt Marian taivaaseenastumisen muistolle pyhitetty tsasouna sijaitsee vuolaan kosken keskellä pienessä Munkholman saarella. Korkean veden aikaan sinne pääsee veneellä, jos sellaista pystyy koskessa turvallisesti ohjaamaan. Matalan veden aikaan kahlaaminenkin saattaisi onnistua, mutta silloin riskinä ovat liukkaat pohjakivet.

Langinkosken Pyhän Nikolaoksen kappeli on ulkoisilta mitoiltaan vaatimaton.

Ortodoksienviesti pääsi kurkistamaan normaalisti lukittuna olevaan Langinkosken Pyhän Nikolaoksen tsasounaan.

TSASOUNA ILKIVALLAN KOHTEENA

Vaan eivät ole koski eivätkä liukkaat kivet pidätelleet ilkivallantekijöitä. 1950-luvulla Siikakosken tsasouna joutui törkeän tuhotyön kohteeksi. Tsasounan kolmiasainen ikonostaasi särjettiin, ja kirveestä olivat saaneet myös ovi, seinät ja lattia.

Vastenmielisellä tavalla tärvelty keskusikoni, Kristuksen kärsimyksen hedelmät, onnistuttiin pelastamaan ja ennallistamaan Valamon konservointikeskuksessa

kunhan ensimmäisen, taitamattoman korjausyrityksen jäljet saatiin poistetuksi. Ikoni on alkuperäiselleen palautettuna talletettuna Kymenlaakson museoon. Tsasounassa on nyt vain kuva ikonista.

Kalastusmajan pihapiirissä Museoviraston henkilökunnan silmälläpidon alaisena turvallisesti oleva Langinkosken tsasounakin on lukossa eikä sinne ole tavallisesti pääsyä. Kooltaan se on hyvin pieni, vain pari metriä kanttiinsa, suunnilleen saman kokoinen on Siikakosken tsasouna.

EPÄSELVÄ OMISTUS

Kappelien omistustilanne ei ole täysin selvä ja se saattaa aiheuttaa kitkaa ylläpitoon ainakin siinä vaiheessa, jos tulee isompia korjaustarpeita.

– Kenelläkään ei ole esittää sellaista paperia, jolla voisi todistaa omistavansa kappelit, toteaa Kotkan Pyhän Nikolaoksen kirkon isännöitsijä eli staarosta **Esa Tervio**.

Langinkosken kappelilla on vietetty vuosittain jotakin kirkollisia tilaisuuksia, viime vuonna ainakin vedenpyhitys. Kuluvana vuonna koronatilanne on aiheuttanut taukoja myös kirkollisten toimitusten järjestämiseen.

Vaikeapääsyisellä Siikakosken kappelilla tilaisuuksia ei yleensä ole järjestetty. Aiemmin Siikakoskella toimi koskenlas-

kuyrittäjä, joka tarvittaessa pystyi järjestämään pääsyn kappelille.

– Harva meistä kotkalaisistakaan on siellä käynyt, staarosta kertoo.

KEISARILLINEN KALASTUSMAJA

Arkkipiispa **Leo** siunasi keisarillisen kalastusmajan juuri kunnostetut rakennukset toukokuussa 2014, jolloin majan valmistumisesta oli kulunut 125 vuotta.

Kalastusmaja huokuu yhä keisarillista arvovaltaa vaikka keisari ei koskaan yöpynyt siellä. Majalle tultiin Kotkasta pienemmällä aluksella viettämään seesteinen päivä koskimiljöössä. Rakentamisaloitteen teki keisari Aleksanteri III itse, ja hän mielellään kalastikin vierailujensa yhteydessä. Keisarin kalastuskivi on edelleen olemassa. Aleksanterin poika, keisari Nikolai II kävi keisarina ollessaan majalla vain kerran.

Kalastusmaja olisi tarjonnut majesteettiset puitteet yöpymisellekin. Vaan turhaanpa sai yläkerran keisarillinen makuuhuone odotella yöpyjiä. Yläkerrassa on huone myös keisarin lapsille ja lastenhoidtajille. Luonnollisesti henkivartijoillekin oli majoitustila.

Ensimmäinen maailmansodan aikana kalastusmajaan perustettiin toipilaskoti rintamalla haavoittuneille. Toipilaskodin aikaisia rautasänkyjä on nykyään osana majan yläkerran sisustusta. Alkuperäi-

”Munkit nostivat lohta 20 000 kiloa vuodessa.”

seen sisustukseen kuulumattomina ne muistuttavat nykyajan kävijää majan harvinaisemmasta käyttötarkoituksesta.

KAHVIA JA NÄYTTELYITÄ

Alueella on kaksi kahvilaa. Paviljonkimainen kahvila *Keisarinmaja* on pysäköintialueen laidalla ja vanhaan vahtimestarin taloon perustettu kahvila *Dagmar* on kalastusmajan pihapiirissä.

Kalastusmajan yläkerrassa esitetään lyhytelokuvia majan vaiheista. Kalahautomon näyttely kertoo Kotkan seudun linnoitushistoriasta otsikolla *Linnoitettu Kymijoki*. Pieni kappale linnoitushistoriaa on nähtävissä myös keisarinmajan alueella. Sinne ehdittiin kaivaa joitakin puolustusasemia, koska ensimmäisen maailmansodan aikana majan maastoon oli kaavailtu pataljoonan kokoisen joukon puolustusryhmittä.

Langinkosken alue on Museoviraston matkailukohde ja siellä käy museokortti. ●

Seppo Simola on historiaan erikoistunut vapaa kirjoittaja.

Lähteitä

Päivi Taussi: *Kymin luostarista jäi vain kappeli*, *Kymen Sanomat* 15.9.2019

Artikkelit teoksesta *Kotkan Pyhän Nikolaoksen kirkon historia*:

Ragnar Backström: *Langinkoski henkii Jumalan ikuisuutta ja ihmisen aikaa*

Timo Miettinen: *Luostari ja lohenpyynti – Siikakosken ja Munkholman historiaa*

Käyttäjää vaille jäänyt skiitti rapistui ajan mittaan ja purettiin vuonna 1901.

Настало время для выдвижения кандидатов

Настало время обдумать кандидатуры для ноябрьских приходских выборов.

С МОМЕНТА выхода этого номера остается всего три недели. Последний день подачи заявлений в канцелярии приходов — 17.09. В Хамина, Хельсинки, Хямеенлинна, Лаhti и Котка заявления должны быть поданы до 14:00, а в Тампере до 13:00.

Порог не высок. Если вы найдете второго члена прихода, заинтересованного вопросом выдвижения кандидата на выборы, вы можете вместе обдумать возможные кандидатуры и обратиться к выбранным потенциальным кандидатам за их согласием. Впрочем, может быть вы сами являе-

тесь подходящей кандидатурой для выборов в совет уполномоченных!

Советы уполномоченных новых объединенных приходов будут решать важные для прихожан вопросы. Разносторонний опыт и знание будут востребованы.

Не менее двух членов прихода, достигших восемнадцатилетия и обладающих правом голоса, могут выдвигать кандидатов в своем избирательном округе. Выдвижение кандидатов происходит в письменном виде. Количество выдвигаемых кандидатов не должно превышать число избираемых

членов совета уполномоченных в данном избирательном округе.

В заявлении должно быть указано полное имя, дата рождения и место постоянного проживания кандидата, и подписано как минимум двумя членами прихода, проживающими на территории того же избирательного участка

Дополнительную информацию и бланк-заявления вы можете получить в канцелярии прихода. Бланк также доступен на сайтах приходов и на страницах этого номера (стр. 40-49)

1.9. Помолимся о всем творении

1 сентября, в первый день церковного года, церковь приносит особые молитвы о всем творении.

ВЕСЬ православный и христианский мир призывается «принести молитвы и прошения Творцу всего, благодаря за великий дар всего творения, и о сохранении и спасении его от всякого зла»
В Византии первый день сентября был

первым днем нового года. Во времена Римской империи этот день являлся днем сбора налогов. После сбора осеннего урожая считалось уместным приносить особое благодарение Богу за Его любовь и заботу ко всему творению.

Еще есть время стать участником фотоконкурса

Еще есть время стать участником фотоконкурса, на котором международной аудитории будут представлены книги и красоты православия Финляндии.

ЕЩЕ ЕСТЬ время стать участником фотоконкурса, на котором международной аудитории будут представлены книги и красоты православия Финляндии.

Фотографии, одержавшие победу в конкурсе, будут представлены на выставке и изданы в виде фотоальбома.

Конкурс будет проходить в трех номинациях:

– Храмы (архитектура, фрески и мозаики, кресты, могилы и кладбища, виды и пр.)

– Люди (духовенство и миряне, портреты и пр.)

– Репортажи (Церковные события, паломничества, престольные праздники, иные праздники и пр.)

На конкурс можно послать фотографии о жизни финляндского православия независимо от времени давности.

Каждый участник может представить на конкурс не более шести снимков / серии снимков.

Фотографии для участия в конкурсе принимаются до 4.9.2020

Главный приз - 400 евро, 1-е место в номинации - 200 евро, 2-е место в номинации - 100 евро, 3-е место в номинации - 50 евро, самый трогательный фотоснимок - 200 евро. Благодарность за участие - фотоальбом

Организаторы: Финляндская Православная церковь, OrthPhoto.net и издательский совет Польской Православной церкви

Дополнительная информация: www.finland.orthphoto.net

1 septembers kontext

Den synliga skapelsens kluvenhet upphör, när Gud upptar den i sig och fördriver förgängligheten ur den – i Kristus.

TEXT PROST MIKAEL SUNDKVIST FOTO ORTODOKSIVESTIS FOTOARKIV

Sedan 1989 har den ortodoxa kyrkan tillägnat kyrkoårets första dag, 1 september, till förbön för skapelsens bevarande. Initiativet kom från den dåvarande ekumeniske patriarken Demetrios I. Hans efterföljare, **Bartholomeos I**, har fortsatt i samma anda till den grad att han fått smeknamnet "den gröne patriarken". År 2015 bestämde påven **Franciskus** att också den katolska kyrkan börjar fira den 1 september i samma tecken.

Den ortodoxa kyrkan har av gammalt bitt om beskydd mot de faror naturen kan innebära, såsom jordbävningar och farsoter. Det nya som kommit till är att be om förlåtelse för de mänskliga aktiviteter som hotar rubba och förstöra skapelsen, och be att Gud skall hjälpa oss att istället bevara den.

Behovet av att skydda vår miljö är väl uppenbart för de flesta numera. Ur ett existentiellt perspektiv är den synliga världen ändå ambivalent. Även om vi bevaras från jordbävningar och farsoter är livet flyktigt och fyllt också av lidande. Denna elementära observation tycks i vissa religiösa traditioner vara förbunden med tanken att den synliga världens mångfald och komplexitet utgör en söndring av en ursprunglig gudomlig enhet. De synliga kropparnas förgänglighet uppfattas då att stå i kontrast till själens strävan efter att återknytas till den gudomliga oföränderligheten. Idévärlden eller det gudomliga, enhetliga varat blir då den egentliga verkligheten.

Biblistiskt tänkande anlägger ett annorlunda perspektiv. Den synliga världen är inte följden av ett syndafall, inte en söndring av den gudomliga enheten,

utan avsedd av Gud, som skapar den av fri vilja och av kärlek. Temat möter oss i Bibelns första bok. När Gud skapar den synliga världen upprepas konstaterandet "Och Gud såg att det var gott" (1 Mos 1).

Under lång tid verkar det bibliska tänkandet också ha saknat en tydlig föreställning om en evighet skild från den synliga världen. Det är talande att när en sådan tanke småningom utvecklades togs den synliga skapelsen med i evighetstänkandet. Tron på uppståndelsen har sin bakgrund här. Att föreställa sig en evighet utan kroppen och den övriga synliga skapelsen tycks ha varit omöjligt. Det är ingen tillfällighet att Bibelns sista bok talar om "en ny himmel och en ny jord" (Upp 21:1), eller att Israels profeter skildrade den kommande paradisiska tillvaron som en förklarad jordisk miljö. "Då skall vargen bo med lammet, pantern ligga vid killings sida ... Ingenstans på mitt heliga berg skall ske något ont eller vrångt, ty kunskap om Herren skall uppfylla landet, liksom havet är fyllt av vatten", enligt Jesaja (Jes 11:6, 9). Eller med

psalmistens ord: "Då skall alla träd i skogen jubla inför Herren – se, han kommer, se, han kommer för att råda över jorden, råda rättvist över världen, råda trofast över folken" (Ps 96:11–13).

Den synliga skapelsens kluvenhet upphör, när Gud upptar den i sig och fördriver förgängligheten ur den – i Kristus. Kyrkan står mitt emellan denna tid och den kommande, och hon förkunnar den kommande, förklarade världen genom att inkludera den synliga skapelsen – bröd, vin, vatten, jordens frukter – i sina gudstjänster. ●

"Gud såg att allt som han hade gjort var mycket gott." (1 Mos 1:31)

Nimi: Jarko Häkkinen
Ikä: 51 vuotta
Asuu: Anttolassa
Ammatti: Uskonnon opettaja, sairauslomalla
Harrastukset: Historia, kädentaidot ja vanhat autot

TEKSTI JA KUVA ANNE KÄRKKÄINEN

Vähemmistön uskonnonopetus Suomessa hatunnoston arvoista

OLEN sukuni ensimmäinen ortodoksi sitten 1300-luvun Pähkinäsaaren rauhan. Häkkiset ovat Savon kantasukuja, jotka ovat asuttaneet Mikkelin-Pieksämäen aluetta tuhat vuotta.

Liityin kirkkoon 1987. Halusin tutustua kristillisiin kirkkoihin ja kävin Mikkelissä kaikkien kirkkojen palveluksissa. Ortodoksisuudessa minua viehätti alku-ikäisyys.

Valmistuin uskonnonopettajaksi vuonna 1998. Siitä lähtien opetin ortodoksista uskontoa Etelä-Savon alueella 20 vuotta. Toimialue ulottuu etelässä Sysmästä Anttolaan ja pohjoisessa Pieksämäelle. Sai ajaa 800 kilometriä. Työnantajia oli useita, ja lukujärjestysten laatiminen oli vaikeaa. Vaihdoin työpaikkaa Kotkaan toissa vuonna.

Siellä ajoi tuli vain toistakymmentä kilometriä koulujen välillä. Työmatkaa Anttolasta Kotkaan on lähes 200 kilometriä, ja aikaa kului viisi tuntia päivässä. Vuorokauden tunnit eivät riittäneet. Jäin sairauslomalle toukokuussa, mitä minulle oli jo useasti aikaisemmin suositeltu.

Kotka on koulutusmyönteinen kunta. Koulut on resursoitu enimmäkseen riittävästi, ja Kotkassa ajatellaan pedagogista näkökulmaa.

”Opetus tukee ortodoksista identiteettiä.”

Opetusryhmissäni oli oppilaita hyvin erilaisista taustoista. Suomalaistaustaisen lisäksi oli maahanmuuttajia Venäjältä, Armeniasta, Eritreasta ja Kamerunista. Opin tuntemaan monien eri maiden ortodoksisuutta. Pakolaisena tulleille ja traumoja kokeneille yritin olla turvallinen aikuissuhde. Rikasta aikaa se ainakin oli.

Vähemmistön uskonnonopetuksen järjestäminen Suomessa on hatunnoston arvoinen asia. Yksi prosentti saa saman aseman kuin 80 prosenttia. Oppilas saa tutustua valtakulttuurissa vähän näkyvään omaan uskoon. Opetus tukee ortodoksista identiteettiä ja tekee oman uskonnon arvokkaaksi. Uskonnonopetus on myös tapa integroida maahanmuuttajia. Heille täällä on valmiina jotain omaa ja tuttua. Ortodoksisuus on ehkä ainut kotoa tuttu asia suomalaisessa yhteiskunnassa.

Koulun tunnustukseton uskonnonopetus tarkoittaa, että uskontoa opiskellaan mutta ei harjoiteta. Se on ainut oppiaine, jossa tekemällä oppiminen on rajoitettua. Ei ole kiellettyä lukea rukousta

ikonin edessä, kun se liittyy opetettavaan asiaan. Oppilaille se on luonteva tapa, jolla usko tulee ilmi. Koulun näkökulmasta siinä tehdään tutuksi ortodoksisuuden ilmenemismuotoja ja opillisesti tärkeitä tekstejä. Uskonnonopetus ja -harjoitus liittyvät yksiin koululaisjuma-lanpalveluksissa.

Opetuksessa se on rajanvetoa, mikä on sallittua ja tarpeellista uskonnonopetuksen ja -harjoittamisen välillä.

Oppilaiden suhtautuminen uskonnonopetukseen oli hyvin vaihtelevaa. Joitakin se ei kiinnostanut ollenkaan. Joillekin se oli lempiaine. Opettaja tuli heitä varten opettamaan perheen omaa uskontoa, ja sitä arvostettiin.

Korona-aikana keväällä olin etätöissä kotona linjoilla tietokoneen ääressä. Oli myönteistä, että jotkut oppilaat tekivät työnsä hyvin ja joihinkin luokan hiljaisiin sain kontaktin.

Kun toukokuussa palattiin lähiope-tukseen, päätin, että en enää lähde vanhaan rumbaan. Olen nyt työttömänä. Tällä koulutuksella on huonosti työtä tarjolla. En olisi muuten kulkenut pitkää matkaa Anttolasta Kotkaan. Tulevaisuudesta en tiedä, mutta kyllä Herra hurjistaan huolen pitää. ●

Sinä toit minut tähän elämään kuin ihastuttavaan paratiisiin. Olemme nähneet sinisen taivaan, joka soi lintujen laulusta, olemme kuunnelleet metsän rauhoittavaa huminaa ja vesien suloista solinaa, olemme maistaneet makeita, tuoksuvia hedelmiä ja täyteläistä hunajaa. Kuinka hyvä on olla luonasi maan päällä, ilo olla vieraanasi. 2. iikossi

*"On yhteiskunnallisen
askeesin aika."*

sivu 31

Lohjalla
siunattiin
eläimiä viime
vuonna
aurinkoisessa
säässä.

KUNNIA JUMALALLE KAIKESTA

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN JA SAARA KALLIO KUVA SAARA KALLIO

■ **KIRKKOVUODEN** ensimmäisenä päivänä 1.9. kirkko muistaa erityisesti luomakuntaa. Ekumeeninen patriarkaatti esitti päivää ympäristönsuojelun päiväksi vuonna 1989 ja ehdotus hyväksyttiin vuonna 1992.

Koko ortodoksista ja kristillistä maailmaa kutsutaan "kantamaan rukouksia ja anomuksia kaiken Luojaalle, kiittämään luomakunnan suuresta lahjasta ja anomaan, että se varjeltuisi ja pelastuisi kaikesta pahasta."

Bysantissa syyskuun ensimmäinen oli vuoden ensimmäinen päivä. Rooman keisarien aikana syyskuun ensimmäisenä oli myös tapana kerätä verot. Syksyn sadonkorjuun jälkeen on myös pidetty sopivana osoittaa Jumalalle erityistä kiitosta hänen rakkaudestaan ja huolenpidostaan luomakuntaa kohtaan.

Kirkkovuosi alkaa kiitoksella, sillä monissa pyhäköissä kokoonnutaan 1.9. laulamaan kiitosakatistosta. Aiemmin kiitosakatistos tunnettiin nimellä akatistos luomakunnalle. Jumalan luomistyötä ylistävä runollinen teksti onkin mitä ajankohtaisin juuri luomakunnan päivänä.

Luomakunnan päivänä on ollut tapana siunata lemmikkieläimiä. Tavan voi katsoa juontuvan maatalousyhteiskunnan ajoista, jolloin

siunattiin karjaa ja peltöjä. Esimerkiksi Raja-Karjalan kirkonkylissä oli 1800-luvun jälkipuoliskolla tapana kutsua Jyrin päivänä pappi siunaamaan lemmiä. Kovin moni ei enää omista peltöjä tai karjaa, mutta lemmikkieläimet ovat osa monien elämää.

Eläimet kuuluvat Jumalan luomistyön piiriin ja tarvitsevat Jumalan kaitselmusta siinä kuin ihmisetkin. Kirkkoisat korostivat ihmiskunnan ja luomakunnan välistä sisäistä yhteyttä. Maksimos Tunnustaja tähdensi asiaa seuraavasti: "Ihmispersoonaa yhdistää luodun ja luomattoman luonnon rakkauden kautta."

Ihmisen on luomakunnan kruununa syytä muistaa olla vastuullinen luomakuntaa kohtaan. Eläimiä ja luontoa on kohdeltava vastuuntuntoisesti ja järkevällä tavalla.

Eläimiä siunataan luomakunnan päivänä tänä vuonna ainakin Lohjalla ja Tampereella.

Eläinten siunaus 1.9. Lohjan kirkon sisäpihalla klo 18 alkavan kiitosakatistoksen jälkeen. Tampereella 1.9. klo 17 koti- ja lemmikkieläinten siunaus Tampereen kirkon pihalla.

Ortodoksista 2000-luvun EKOTEOLOGIAA

Ihminen on Jumalan kuva ja maailma Jumalan hyvä lahja. Jumala on ihmisessä ja maailmassaan läsnä. Moniko uskaltaisi rikkoa lahjan, jos itse lahjan antaja olisi elävästi lahjassaan läsnä?

Ekumeeninen patriarkka Bartolomeos on nimittänyt ympäristön tuhoamista synniksi. Mistä tämä synty koostuu? Missä se tapahtuu? Miten se näkyy?

TEKSTI ARI KOPONEN KUVA MARTINUS MARKOFF

Ortodoksisessa ihmiskuvassa tukeudutaan usein luomiskertomuksissa esitettyyn, Jumalan ihmiselle antamaan tehtävään. Ihminen esitellään luomakunnan hoitajana ja papina. Ihmisellä ei ole siis vain henkilökohtaista kutsumusta maan päällä, vaan hänen hoitajanroolinsa on kosminen eli se koskee koko luomisjärjestystä. Siten ihminen ei ole vain pelkästään olemassa,

vaan hän on jo luomisensa alusta lähtien yhteydessä luomisjärjestykseen.

Näin luonnosta huolehtiminen ei ole ihmiselle ikään kuin valinnaista hyväntekeväisyyttä tai eettistä harrastelua, vaan se on linjassa Kirkon askeettisen, kohtuullisuutta ja vaatimattomuutta, korostavan ihmiskuvan kanssa.

Ihmisellä on välittäjän rooli luomakunnan ja Jumalan välissä, ja aivan kuten

yhteiskunnallisessa korruptiossa, suhde vääristyy ja rikkoutuu, jos välimies syö kuormasta ja pimittää sen.

LUOMAKUNTA HEIJASTAA JUMALAN HYVYYTTÄ

Joskus ihmisen roolia luomakunnassa on myös tulkittu yksipuolisesti. On esimerkiksi esitetty, että raamatullinen luomiskertomus ihmisen roolista on itse asias-

sa mahdollistanut ihmisen asettumisen muun luodun todellisuuden hyväksikäyttäjäksi. Kiistatonta on ainakin se, että juuri ihminen antaa itselleen ja muulle maailmalle merkityksiä ja myös arvottaa sekä maailmaa että itseään.

On ehkä oireellista lankeemuksen todellisuudelle, että ihminen on näin voinut tulkita saaneensa jumalallisen mandaatin riistää luontoa tai tehdä siitä vain oma objektinsa, kohteensa. Tällöin puhutaan persoonattomasta luonnosta tai pelkistä luonnonvaroista.

Kuitenkin luomiskertomuksen loppu-tulos ennen lankeemusta näyttäytyi Jumalalle hyvänä ja kauniina. Siksi luomakunta ei ole neutraali ilmiöiden ja asioiden varasto, vaan perustaltaan se heijastaa Jumalan hyvyyttä. Lankeemusta on siis tulkittava myös kosmisesti: langennut ihminen on mitätöinyt luomakunnan arvon neutraaliksi. Se on toisin kuin Luoja alun perin tarkoitti.

Oman aikamme teologia korostaakin ihmisen kosmista roolia ja kosmista lankeemusta. Kosminen lankeemus tarkoittaa sitä, että luonto on ihmiselle vain käytettävä, neutraali ja äänetön. Sillä ei ole enää jumalallista hyvää alkuperää. Tämän vuoksi perinteistä kilvoitteluelämää onkin alettu tulkita uudelleen: kilvoittelijan tulisi omaksua juuri hoitajan papillinen rooli. Silloin hän olisi yhteydessä koko Luojaan luomaan luomisjärjestykseen.

MISSÄ MINÄ OLEN?

Mitä merkitystä tällä on itse ekologiselle toiminnalle? Ortodoksiteologi **John Zizioulas** on korostanut, että kristitylle esimerkiksi ilmastonmuutos ei edusta vain kysymystä *mitä tehdä*, vaan se pitää sisälleen myös kysymyksen *mikä minä olen*.

Nämä kysymykset asemoivat ihmisen maailmassa eläväksi olennoksi, ei vain olennoksi, joka on sisäisesti yhteydessä Jumalaansa – ne muuttuvat kysymyksiiksi, *missä minä olen*. Näin kysymys muuttuu myös kulttuuriseksi: ihmisen papilliseen tehtävään kuuluu jonkin muutoin väliaikaisen ja häilyvän nostaminen kestäväksi, viime kädessä ikuiseksi.

Eukaristiassa itsessään väliaikaiset aineelliset kappaleet, leipä ja viini, nostetaan Jumalan yhteyteen ikuisiksi merkitseksi. Eukaristian pohjalta vältetään myös pelon ekologia ja teologia, joissa toimintaa ohjaa yksin pelko kaiken tuhosta tai omasta kadotuksesta. Pelkoon pohjautuvassa teologiassa on usein kyse verhotusta ja itseän suuntautuvasta motivaatiosta, jolla sitä harjoittava pyrkii vahvistamaan omaa häilyvyyttään.

KOHTI YHTEISTÄ ASKEESIA?

Ekologisissa kysymyksissä teologia on joutunut tunnustamaan, että sen perinteinen askeettisuuden ideaali on saattanut tulla ymmärretyksi liian kapeasti, vain yksilön oman hurskauden ideaaliksi.

Ekumeeninen patriarkka **Bartolomeos** on nimittänyt ekologista kriisiä suoraskaisesti synniksi, ja hän on myös korostanut, että kirkko ei voi erottaa moraalisia kysymyksiään tilannekohtaisiksi tai vain teologien keskinäiseksi puheeksi ja kysymyksiksi, jotka ovat irrallaan yhteiskunnallisista ongelmista.

On yhteiskunnallisen askeesin aika. Tämä ei voi luonnollisestikaan toteutua ilman yksilöiden askeesia, kuten kilvoittelua ja kohtuuteen pyrkimistä. Tarkoitus ei ole tehdä maailmasta luostaria, vaan pyrkiä eroon itse rakentamastamme maailmankuvastamme.

Tieteellinen edistys on tuonut mukanaan paljon hyvää, mutta myös tavan lukea maailmaa ja elämää toisiinsa liittyvien ilmiöiden neutraaleina prosesseina. Jos tyydymme vain biologiseen tai ”luonnolliseen” ihmis- ja maailmankuvaan, on loogisesti vain ”realistista” suhtautua ekologisten ongelmien valtavuuteen masentumalla tai osattomuuden huolettomuudella.

Yhteiskunnallisen askeesin päämääränä on uusi realismi, jossa ei ole enää loogista ajatella valtaa tai hyötyä.

MIELIKUVAT VAIHDETTAVA UUSIKSI

Koska jokainen realismi nojaa pohjimiltaan mielikuvitukseen, maailman muutos tapahtuu vaihtamalla kuvat toisiksi.

”Maailma pyhyiden paikaksi ja ihminen pyhän palvelijaksi.”

Teologisesti tämä tarkoittaa sitä, että ihminen ei ole vain oma itsensä, vaan Jumalan kuva, ja maailmakaan ei ole pelkkä luonto vaan Jumalan hyvä lahja. Jumala on ihmisessä ja maailmassaan läsnä. Moniko uskaltaisi rikkoa, murskata tai purkaa osiinsa lahjan, mikäli itse lahjan antaja olisi elävästi lahjassaan läsnä?

Yhteiskunnallisen askeesin perusmuotona on siis kyseenalaistaa maailman itsestään uskottelemat välttämättömyydet ja ”realismit” ja osoittaa ne osittain illuusioiksi. Kirkon vahvimpana keinona on julistaa maailma pyhyiden paikaksi ja ihminen pyhän palvelijaksi.

Pyhää ei voi typistää tai valjastaa jollekin toiselle ideologialle, sitä ei voi mitata vasten hyötyä tai välitöntä kätevyyttä. Sitä kristillinen elämä ei ole myöskään vailla yhteiskuntavastuuta, eikä ”maailmallisuudesta” erottautuminen merkitse maailman hylkäämistä oman onnensa nojaan.

Eukaristian mallin mukaisesti tuomme jatkuvasti toiminnallamme koko maailman Jumalan eteen. Kenties viimeisellä tuomiolla emme seisokaan yksin, vaan meiltä kysytään: keitä ja millaisen maailman toit mukanasasi? ●

TT Ari Koponen on vapaa kirjoittaja. Hän työskentelee myös Paimen-Sanomien päätoimittajana ja Ortodoksisen nuortenliiton toimitussihteerinä.

Kuinka suru voitetaan

Tuntuuko, että lähimmäinen on aiheuttanut meille käytöksellään murhemielen? Taustalla saattaa olla oma, aikaisempi virheemme, kuten pettymys siitä, että emme ole saaneet aikoinaan jotain, jota olisimme kovasti halunneet tai taustalla voi piillä vanhan vihan ja kaunan muisto.

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN KUVA ALIYAH JAMOUS, UNSPLASH

”**K**un murehtimisen ilkeä demoni valtaa sielun ja pimentää sen kokonaan, se ei salli sielun rukoilla innokkaasti eikä sinnikkäästi hankkia hyötyä pyhien kirjojen lukemisesta.”

Näin Johannes Cassianusta suomennoin noin 40 vuotta sitten ansioitunut kirjailija ja kääntäjä, äiti **Kristoduli**, joka asuu Lintulan luostarissa. Hän käänsi Cassianusta kreikasta, joka oli Filokalian kieli.

Suru rajoittaa myös suhteita lähimmäisiin. Se, että Cassianus kirjoitti juuri luostareille, näkyy hänen surun syntyä koskevissa ajatuksissaan, mutta ne soveltuvat yhtä hyvin mihin tahansa ihmisyhteisöön.

SURUN VOITTAMINEN SISÄISELLÄ TYÖLLÄ

Pyhän Johanneksen tutkimukset surun olemuksesta ulottuivat syvälle sieluun, niin että hänen ajatuksenkulkuaan ei ole aina aivan helppoa seurata. ”Hyvin usein surun syy on itse asiassa omassa sielussa”, Cassianus kirjoitti.

Meistä voi tuntua, että lähimmäinen, kuten perheenjäsen, työkaveri tai ystävä, on aiheuttanut meille käytöksellään murhemielen. Taustalla saattaa kuitenkin olla oma, aikaisempi virheemme, kuten pettymys siitä, että emme ole saaneet aikoinaan jotain, jota olisimme kovasti halun-

neet tai taustalla voi piillä vanhan vihan ja kaunan muisto. Aina ei suruun ole edes selvää syytä, sillä murhe hiipii mieleen ja alkaa eristää meitä muista.

Selvittääkseen surun psykologiaa Cassianus vertasi sydämeemme kätkeviä murheita siemeniin, joista sateen tullen alkaa kasvaa murheita. Perussyynä onkin usein meissä, ja tilanne vain laukaisee kätkeytyn surun. Jos siis ystävä tai työtoveri saa meidät surulliseksi, perussyynä on meidän alttiudessaamme suruun, ja vain surun tietoinen torjuminen etukäteen voi poistaa sen.

Cassianuksen opetus tuntuu lähes pelottavalta. Sellaista itsekuria, joka mahdollistaa murheesta luopumisen jo etukäteen, on äärimmäisen vaikeaa, ellei mahdollontakin saavuttaa. Tarkemmin ajateltuna pyhän Johanneksen neuvoissa on silti järkeä.

Kaikista suruista näin vapautuminen tuskin monelle onnistuu, mutta kun käymme ajattelemaan murheitamme, jotka heijastuvat suhteisiimme lähimmäisten kanssa, omien ajatusten ja mui-tojen läpikäynti auttaa usein voittamaan pahimmat sielunkivun aiheet.

Kykymme elää vaikeidenkin ihmissuhteiden keskellä vahvistuu, jos pystymme karsimaan omia heikkouksiamme. Vaikka

Johannes Cassianus opetti, että kristityn tulee surra vain katumuksen, kilvoituksen tai tulevan pelastuksen kaipauksen vuoksi.

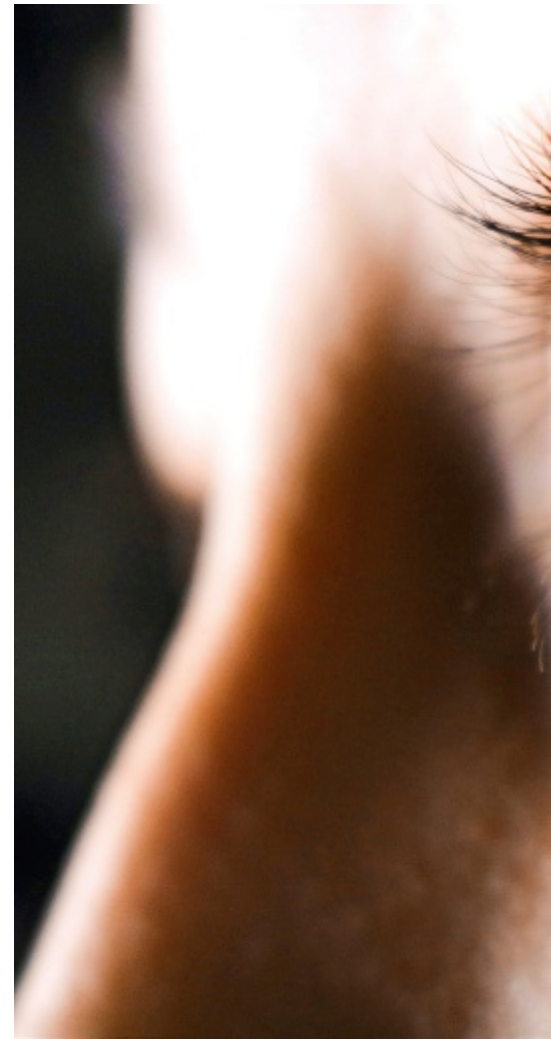
täydellisyyteen ei pääsekään, pienikin voitto parantaa sekä meidän että lähimmäistemme oloja.

SURU ON KUIN SAIRAUS

Cassianuksen omaperäiseltä näyttävä neuvo surun voittamiseen perustui paljolti siihen, mitä hän oli oppinut ja nähnyt Egyptin erämaakilvoittelijoiden keskellä.

Vuonna 399 alkoi katkera riita, jossa kirkkoisä Origineen kannattajina pidettyjä, pääasiassa kreikkalaistaustaisia veljiä vastaan hyökättiin, ja ilmeisesti siksi Cassianus joutui lähtemään rakkaasta Egyptistä, sinne enää koskaan palaamatta.

Kirjoittaessaan myöhemmin ohjeita luostariveljille nykyisessä Etelä-Ranskassa, hän neuvoi kilvoittelijoille vaikean mutta välttämättömän tavan voit-

taa sisäiset riidat. Suruun, jonka puoliso, perheenjäsen tai ystävä herätti, saattoi olla hyvältäkin vaikuttava syy. Lähimmäisen hylkääminen ei silti ratkaise mitään. Murheen perussyy sisällämme säilyy ja odottaa vain uutta tilaisuutta.

Raamatun sananlaskua (4:23) mukailen Johannes kehotti varjelemaan yli kaisen sydäntä surulta. ”Suruja vastaan kilvoituksessaan perille päässyt kristitty voi elää sovussa kaikkien ihmisten, ja jopa villipetojen kanssa”, Cassianus kirjoitti.

Villipetovertauksella on kaksitahoinen merkitys. Yhtäältä se kertoo surusta vapautuneen lähentymistä ihmeitä tekevään pyhyyteen, toisaalta se muistuttaa, kuinka vaikeaa surun voittaminen kaikesta huolimatta on. Cassianus ei halunnut uskotella, että surun ongelma ratkeaisi kivutta.

Kaikki surumme eivät ole ihmisten aikaansaamia, mutta niitäkin on vältettävä.

”Niin kuin koi syö vaatteita ja mato puuta, syö ihmisen suru sydäntä”, Johannes Cassianus kirjoitti. Tämä vapaasti suomennettu sananlasku löytyy kreikankielisen Vanhan testamentin käännöksen, Septuagintan Sananlaskujen kirjasta (25:23), mutta puuttuu meidän käyttämästämme Raamatun suomennoksesta.

Murehtiminen syökee ihmisen lopulta epätoivoon, ja sitä on kaikin keinoin vältettävä. Pakahduttavan surun vaarallisuudesta Johannes käytti esimerkkinä Juudas Iskariotia, joka Kristuksen ristin-kuoleman jälkeen tuli surulliseksi ja ajautui epätoivoissaan itsemurhaan, koska ei kyennyt tukahduttavalta surultaan katuamaan syntejään.

SUREVA KATUMUS TUO ILOA

Omia syntejään pitää surra, mutta ei ilman katumusta ja pelastavaa toivoa. Kir-

”Usein surun syy on omassa sielussa.”

joittihan Paavalikin korinttilaisille: ”Jumalan mielen mukainen murhe saa aikaan parannuksen, jota ei tarvitse katu, sillä se johtaa pelastukseen. Maallinen murhe sen sijaan tuottaa kuoleman” (2 Kor. 7:10).

Katumuksen murheen arvoituksellinen ominaisuus on se, että siihen liittyy myös iloa, ja se tuo ihmiselle nöyryyttä, ahkeruutta ja lempeyttä. Kun saamme näin ottaa vastaan Pyhän Hengen hedelmiä: iloa, rauhaa, kärsivällisyyttä ja itsehillintää. Kaikki muu suru kantaa pahan hengen hedelmiä, alakuloisuutta ja kärsimättömyyttä.

Tämä aika on ollut suruja täynnä, kuten oli Johannes Cassianuksenkin elin-aika, jolloin Rooman kaupunki ensi keran sortui valloittajien aseisiin. Pyhä Johannes tarjosi surun voittamiseen vaikean ja ensi näkemältä oudon menetelmän, mutta hän rakensi opetuksensa vahvalle elämäkokemukselle, Jumalan sanalle ja kirkon traditiolle. Hän ei tarjonut helppoja ratkaisuja, jollaisia suruun ei olekaan, mutta Cassianuksen opetusta voi kuka tahansa alkaa seurata pienin askelin.

Cassianus neuvoi kaksi keinoa, joita kärsivällisesti noudattaen surun voi voittaa. Kärsivällisyys niitä ihmisiä kohtaan, jotka ovat tuottaneet surua, auttavat sen lopullisessa voittamisessa. Välejä katkaisemalla tai yksinäisyyteen eristäytymällä surusta ei pääse eroon.

Lisäksi on aina muistettava pitää mielessä meille luvattu tulevaisuuden toivo ja siunaus, joka osaksemme kerran tulee. Suurimmatkin surun aiheet menevät ohii; niistä on yhtä turha masentua kuin riemuita ylimääräisestä omaisuudesta. Moilemmilla on vain rajattu aikansa. ●

Под яблоневым деревом

НАШ ЦЕРКОВНЫЙ год начинается с первым днём сентября. Этот день отмечается также как День Творения, начало празднования которому было положено уже в 1989 году по инициативе нашего патриарха. Позднее эта ежегодная традиция была перенята многими церквями.

В библейском повествовании о сотворении мира сначала упоминаются растения, деревья, семена, плоды, кусты и трава. Лишь после них Бог создаёт человека. Есть смысл каждому задуматься над этим порядком. Сначала создана природа, и лишь затем человек среди природы.

В научных кругах уже давно признано, что библейский рассказ не является академическим анализом рождения растений и человечества. Задача исследователей является осознание окружающей действительности: когда что-то случается, хочется понять, почему так происходит. Для этого необходимо исследование и взаимодействие между различными отраслями знания. И всё равно, библейские повествования содержат ту человеческую мудрость, к которой нам, современным людям, включая исследователей, есть смысл обратиться.

В День Творения снова наступает момент обращения к развитию флоры и фауны на нашем земном шаре, а также к нашей человеческой жадности, в результате которой равновесие в природе и её устойчивость всё в большей степени подвергаются угрозе. В начале нового десятилетия мы подобно Адаму и Еве находимся под яблоневым деревом, рассматривая себя и друг друга. Мы размышляем о нашей задаче, о наших идеалах, о наших нравственных принципах и нашем пути. Несмотря на это, каждый год уровень нашего потребления преодолевает границу несущей способности Земли еще раньше, чем в прошлом году. Как будто-то в нашем пользовании есть один действительный и другой – мнимый миры.

Настало время обновить как наш образ мысли, так и образ воспитания и обратиться к конкретным мерам, чтобы жизнь будущих поколений была достойна человека, а земной шар – жизнепригоден для всех, включая и животных, и растения.

В годы моей молодости считалось, что природа – строгий наставник, устраивающий строгий, но справедливый экзамен. Он – строг потому, что лучше нас знает, что нам, человечеству, во благо.

Сегодня перед происходящими климатическими изменениями многие испытывают беспомощность, в особенности, когда ощущаешь, что не можешь предотвратить даже гибель своей речки или ближайшего моря. Бессилие и виновность – недобрые чувства. Поэтому стоит остановиться на мгновение и послушать, что они пытаются донести до нас. Чувство виновности может, например, свидетельствовать о том, что наши ценности и наш образ жизни находятся в противоречии между собой. Виновность относится к поступкам и отказу от них.

Однако, нет смысл испытывать вину. Виновность – чувство, внутренний опыт, который сам по себе никак не влияет на климат. Климат – безразличен к нашим чувствам, как и природа не интересуется нашей верой, но каждый день встаёт перед нами так, что забота о её благополучии становится вопросом спасения самих условий жизни. Смысл – только в поступках.

Если раньше природа ценилась уже по естественным причинам, то теперь природа и окружающая среда наставляют нас, иногда жёстко и угрожая. Если мы, люди, отсутствуем на уроках природы или не принимаем к сведению слышанное и пройденное, перспективы нашего будущего становятся всё более угрожающими. В этом контексте особенно трогательна молитва читаемая, в начале сентября в храмах: «Творец и Владыка времён, Бог всех, превышающий всё сущее, благослови течение года и спаси, Милостивый, в безграничной Твоей благодати всех, служащих Тебе, единому Богу, и в страхе восклицающих к Тебе: «Искупитель: подай всем плодоносный год!»

Архиепископ Лев
(Перевод Владимир Сократилин)

Omenapuun alla

KIRKKOVUOTEMME alkaa syyskuun ensimmäisenä päivänä. Päivä on myös luomakunnan päivä, jonka viettäminen alkoi jo vuonna 1989 patriarkkamme aloitteesta. Sitten siitä muodostui vuosittainen perinne eri kirkkojen piirissä.

Raamatun kertomuksissa maailman luomisesta mainitaan ensiksi kasvit, puut, siemenet, hedelmät, pensaat ja ruoho. Vasta näiden jälkeen Jumala luo ihmisen. Tätä järjestystä sopii jokaisen pohtia. Ensin luotiin luonto, sitten ihminen luonnon keskelle.

Tieteellisellä kentällä on toki jo kauan ymmärretty, ettei Raamatun luomiskertomus ole mikään akateeminen analyysi kasvi- ja ihmiskunnan synnystä. Tutkijoiden tehtävä on ymmärtää ympäröivää todellisuutta: kun jotakin havaitaan tapahtuvan, halutaan ymmärtää, miksi niin tapahtuu. Tähän tarkoitukseen tarvitaan tutkimusta ja toisiaan täydentävää poikkitieteellistä yhteistyötä. Silti Raamatun kertomuksiin sisältyy sellaista inhimillistä viisautta, jota meidän nykyihmisten – tutkijoiden myös – kannattaa kuunnella.

Luomakunnan päivänä on jälleen aika katsoa maapallomme eläin- ja kasvikunnan kehitystä sekä meidän ihmisten ahneutta, jonka seurauksena luonnon tasapaino ja kestävyys joutuvat yhä pahemmin uhatuiksi. Olemme tavallaan Aatameina ja Eevoina omenapuun alla, jonka juurella katsomme itseämme ja toisiamme uuden vuosikymmenen alkaessa. Mietimme omaa tehtäväämme, omia ihanteitamme, omia moraalisia periaatteitamme ja omaa vaellustamme. Tästäkin huolimatta, joka ikisenä vuonna kulutuksemme ylittää entistä aikaisemmin maapallon kantokyvyn rajan. Ikään kuin käytössämme on yksi todellinen ja toinen kuvitteellinen luotu maailma.

On aika uudistaa niin ajattelutapaamme kuin kasvatusajattelua ja ryhdyttävä konkreettisiin toimenpiteisiin, jotta tulevien sukupolvien elämä olisi ihmisarvoista ja maapallo olisi elinkelpoinen kaikille, myös eläimille ja kasveille. Nuoruudes-

sani luonnon ajateltiin olevan tiukka opettaja, joka pitää oikeudenmukaisia, mutta vaativia kuulusteluja. Se oli tiukka sen vuoksi, että se usein tietää paremmin kuin me muut, mikä meille ihmiskuntana on hyväksi.

Tänä päivänä monia kalvaa riittämättömyyden tunne ilmastomuutoksen edessä, etenkin jos tuntee, ettei kykene estämään edes kotijoen tai läheisen meren kuolemaa. Voimattomuuden tai syyllisyyden tunne ei ole hyvästä. Siksi on syytä pysähtyä hetkeksi ja tarkkailtava näitä tunteita, mitä ne haluavat meille viestiä. Syyllisyyden tunne voi viitata vaikkapa siihen, että arvomme ja elämäntapamme ovat ristiriidassa. Syyllisyys liittyy tekemisiin tai tekemättä jättämisiin.

Syyllystyä ei kuitenkaan tarvitse. Syyllisyys on tunne, sisäinen kokemus, jolla ei itsessään ole mitään vaikutusta ilmastoon. Ilmasto ei välitä tunteistamme, eikä luonto kysele uskomme perään vaan asettaa eteemme joka päivä itsensä, jonka hyvinvoinnin huolehtimisessa on kyse elämän ehtojen pelastamisesta. Vain teoilla on merkitystä.

Jos aiemmin luontoa kunnioitettiin luonnostaan, niin nyt luonto ja ympäristö opettavat meitä, usein jopa ankaralla ja uhkaavalla tavalla. Jos me ihmiset emme osallistu luonnon pitämille oppitunneille ja jos emme ota opiksi kuulemastamme ja kokemastamme, ovat meidän tulevaisuutemme näkymät entistä pelottavammat. Tästä perspektiivistä käsin kirkoissa syyskuun alussa luettava rukous on puhutteleva: *"Aikakausten Luoja ja Valtias, kaikkien Jumala, joka totisesti olet yläpuolella olevaisen, siunaa vuoden kierto ja pelasta, oi laupias, äärettömässä armossasi kaikki, jotka palvelevat Sinua, ainoaa Herraa, ja huutavat pelossa Sinulle: Lunastaja: Suo kaikille hedelmällinen vuosi!"*

arkkipiispa Leo

Elina Kahla

PETSAMON MARTTYYRI

SKS, 2020

Kaukaisen luostarin mystiikka, Petsamon jylhän luonnon tenho sekä armoton Jäämeri ovat kolmiyhteys, jonka lumo tempaa lukijan retkelle kauas pohjoiseen ja menneisiin vuosisatoihin. Petsamon luostarin perustamisvuonna 1533 elettiin livana Julman aikaa. Kovaa kokeneen ja välillä autioituneenkin luostarin uusi kukoistus alkoi 1880-luvulla.

Elina Kahlan tarkoituksena oli kertoa vain Petsamon viimeisen marttyyrin eli luostarin

silloisen johtajan, pappismunkki Paisin (Pavel Varlamovitsh Rjabov, 1881–1940), tyyli kohdalla puna-armeijan ja NKVD:n kourissa. Kertomus kuitenkin syveni käsittämään myös Petsamon luostarin vuosisataiset vaiheet ja erityisesti sen parikymmenvuotisen jakson, jolloin luostari sijaitsi itsenäisessä Suomessa.

Lukijoiden ja historiantutkimuksen onneksi kirjoittaja päätyi laajentamaan teostaan. Kirja on hallittu ja erinomaisen kiinnostava kokonaisuus aiheen laajuudesta ja teemojen osittaisesta erillisyydestä huolimatta. Sen kielikin on paikoin kaunista, runollistakin.

Esipuheessaan Kahla kertoo, että kyseessä on ensimmäinen suomenkielinen teos, joka on omistettu Petsamon luostarin venäläistäustaisen veljestön kokemuksille suomalaisaikana. Petsamon vaiheista sodassa ja rauhassa samoin kuin maailman pohjoisimmasta ortodoksisesta luostarista on toki kirjoitettu suomeksi aiemminkin. Tämän todistaa loppusivujen kirjallisuusluettelokin, joka samalla auttaa lisätietoa janoavaa lukijaa.

Moniulotteinen kirja tarjoaa kiinnostavaa luettavaa laajalle lukijakunnalle. Ortodoksisuuden historia Suomessa sekä luostarin vaiheet tulevat selvitettyiksi, mutta runsaasti kiinnostavaa ainesta löytävät myös Petsamon elämästä sekä sotahistoriasta kiinnostuneet.

Petsamon joulukuun alussa 1939 vallannut Neuvostoliitto yritti väkisin todistaa luostarin olleen länsimaita palvellut vakoilukeskus. Jos luostarin välillä oli ollut tietyt ongelmat suomalaisvallan alla, niin kohtelu ei toisesta parantunut bolševikkien komennossa.

Yksityiskohtainen kertomus pappismunkki Paisin kuulusteluista ja kohtalosta NKVD:n vankina vuonna 1940 on karmeudessaan esimerkki siitä, mihin uskonnollinen vakauus on pahimmillaan saattanut vielä lähimenneisyydessäkin naapurimaassamme johtaa. Isä Paisin kohtaloa valaiseva ainutlaatuinen aineisto on pääosin peräisin kahdesta julkaisemattomasta käsikirjoituksesta. Tutkijat ehtivät laatia ne lyhyen avoimuuden aikana, joka päättyi vuonna 2003 arkaluontoisten arkistojen jälleen sulkeutuessa.

Loppusivujen kirjallisuus- ja henkilöluettelo sekä viitteistö korostavat teoksen arvoa tietokirjana. Etu- ja takasisäkansien Petsamon kartat olisivat voineet olla tarkempia. Suuret kokonaisuudet niistäkin toki hahmottuvat.

SEPPÖ SIMOLA

Eija Nurmio ja Mari Vainio

AIKAA HILJAISSUUDESSA

Kirjapaja, 2020

Aikaa hiljaisuudessa on löytöretki hiljentymiseen ja sisimmän kuunteluun. Kirjan kirjoittajat ovat kumpikin kokeneita retriittiohjaajia. Teos sisältää lyhyitä mietiskelytekstejä, levollisia kuvia ja rukouksia. Lukijalle annetaan pohdittavaksi erilaisia kysymyksiä, joiden

avulla voi etsiä yhteyttä omaan itseensä. Kirja kehottaa hiljentämään ja pysähtymään perusrasvojen äärelle.

Koronavirus on pakottanut yhteiskunnan hidastamaan ja kohtuullistamaan vauhtiaan. Viruksen myötä vietämme kaikki ikään kuin kollektiivista retriittiä. Juuri nyt onkin hyvä aika tarkastella elämänsä suuntaviivoja. Jos ei tiedä, mistä aloittaa, tämä teos auttaa alkuun pitkällä matkalla. Kirja ei ole varsinaisesti mikään tiiliskivi, mutta sisältää painavaa asiaa.

Oikeuksiinsa tällainen teos pääsee etenkin retriitissä tai luonnon helmassa. Kirjan voi napata mukaan esimerkiksi mökille, jossa voi antaa itselleen aikaa kuulostella hiljaisuuden viestejä. Toisaalta kirja käy hyvin hiljentymiseen myös kaupungin vilskessä. Arjen kiire ja häly vaimentavat usein oman sisäisen äänen, ja siksi sille on tietoisesti raivattava tilaa elämässä. Olisiko meidän helpompaa pyrkiä kohtuullisempaan elämäntapaan, jos kuuntelisimme kaikki enemmän sisimpäme viestejä?

SAARA KALLIO

SEURAKUNNAN KIRJASTO

Liisankatu 29 A 2. krs.,
puhelin 09 85 646 180
Aukioloajat ma–ti klo 10–15,
ke–to 15–19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET

Elisabetsgatan 29 A, II vän.,
tel. 09 85 646 180
Öppet mån–ti 10–15, on–to 15–19

PARISH LIBRARY

Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon–Tue 10–15, Wed–Thu 15–19

Kirjasto palvelee normaalisti aukioloaikoinaan. Asiointi kirjastossa koskee toistaiseksi vain aineiston lainaamista ja palauttamista. Aineiston laina-ajan jatkaminen ja muut tiedustelut onnistuvat myös netissä osoitteessa christina.kontkanen@ort.fi tai puhelimitse 050 5721696. Elokuussa kirjasto on kiinni. Kirjasto avautuu syyskuussa 16.9.

Pyhittäjä-äiti Teodora Aleksandrialainen (11.9.)

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN

TUNNETAAN kaksitoista naista, jotka kilvoittelivat luostareissa miehiksi pukeutuneina. Kuuluisin lienee pyhä Maria Aleksandrialainen (12.2.) eli munkki Marinus. Viime vuosikymmeninä historiantutkimus on ollut heistä hyvin kiinnostunut, koska ilmiö on nykymailman näkökulmasta outo. Sitä on yritetty selittää naisen pyrkimyksestä pois alistetusta asemasta mieheksi pukeutumalla, mutta tätä tulkintaa on perustellusti kritisoitu liian yksinkertaisena, vaikka ei täysin vääränä. Luokittelu transvestiiteiksi ei sekään auta ymmärtämään munkkiluostarin valinneita naisia, joille kysymys oli kilvoittelusta viettelyksiä vastaan. Ortodoksista traditiota on vaikeaa selettää sen ulkopuolelta.

Teodora Aleksandrialainen eli vuosina 474–491 hallinneen keisari Zenonin aikana. Teodora oli onnellisesti naimisissa hurskaan aateli- sen kanssa, mutta Saatana viekoitteli Teodora-paran uskottomuuteen. Pian hänet valtasi raateleva katumus. Aviomies näki hänen tuskansa ja tietämättä sen syystä yritti turhaan lohduttaa vaimoaan. Sieluntuska vei Teodoran etsimään ratkaisua luostarista.

Hän mietti igumenian kanssa keskustellessaan, oliko Jumala nähnyt hänen syntinsä, vaikka se oli tehty yöllä. Yrittäessään etsiä vastausta evankeliumeista, hänen silmänsä osuivat sanoihin ”Minkä kirjoitin, sen kirjoitin.” (Joh. 19:22). Tämä sai Teodoran romahtamaan, eikä hän enää tuntenut voivansa palata kotiin tai ylipäänsä maailmaan.

Teodora kielsi naiseutensa pukeutumalla miehen vaatteisiin, muuttamalla nimensä Teodorokseksi ja menemällä Aleksandrian ulkopuolella olevaan miesluostariin, jonka igumeni tunnisti hänen katumuksensa syvyyden. Teodora alkoi raataa kasvimaalla, jauhaa viljaa ja leipoa leipää, mutta ei jättänyt koskaan jumalanpalveluksia väliin. Iltaisin hän rukoili itkien ja rintaansa lyöden Jumalalta anteeksiantoa.

Kerran kun hän oli luostarin asioilla Aleksandriassa, Teodora vastaan tuli kadulla aviomies, joka ei tunnistanut vaimoaan. Tämä vahvisti Teodoran rakkautta Jumalaan ja johdatti hänet ankaraan paastoon.

Anteeksiantava Jumala antoi hänelle jopa ihmeiden tekemisen armolahjan. Kuitenkin Saatana viritti Teodoralle uuden ansan. Kerran palatessaan viljanhankintamatkalta Aleksandriasta hän yöpyi luostarissa, jonka vierasmajassa muuan nuori nainen meni sänkyyn jonkun kulkumiehen kanssa. Tultuaan raskaaksi hän väitti munkki Teodoroksen raiskanneen hänet.

Nöyryydessään Teodora ei hallunnut kiistää syytöstä, jota piti Jumalan kurituksena, vaan tyytyi siihen, että hänet karkotettiin luostarista seitsemäksi vuodeksi. Lapsen synnyttyä hän otti pojan luostarin lähelle rakentamaansa majaan, jossa hän hoiti lasta paimenilta saamallaan maidolla. Heidän antamastaan villasta lapsi sai myös vaatteet. Itse hän söi vain villiyrtejä.

Igumeni ymmärsi Teodoran katumuksen aitouden ja seitsemän vuoden karkotuksen jälkeen Teodorasta tuli skeemamunkki, joka sai keskittyä rukoukseen osallistumatta luostarin töihin. Hän vietti aikansa paastoten, valvoen ja rukoillen, kunnes tunsu loppunsa tulevan. Annettuaan kasvattipojalleen viimeiset ohjeensa hän kuoli. Lapsen itku kertoi luostarille Teodoran kuolleen. Igumeni sai ilmentyksen, jossa valkopukuista naista vietiin häämajaan. Samalla hän kuuli äänen sanovan: ”Tämä on abba Teodoros, jota paneteltiin

huorintekijäksi ja joka oli seitsemän vuotta karkotettuna luostarista.” Kun munkit valmistelivat ruumista hautaukseen, he huomasivat Teodoroksen olleen nainen ja katuivat karkotusta.

Myös Teodoran mies ja ottopoika hakeutuivat luostariin ilmestyksen ohjaamina. Kuolemansa jälkeen mies laskettiin Teodoran kanssa samaan hautaan. ●

Pyhä Teodora Aleksandrialainen ottopoikineen. Kuva freskosta julkaistaan Holy Nativity Conventin ystävällisellä luvalla.

Kotikirkossa toimitetaan 27.9. klo 10 liturgia arabiaksi. Tervetuloa! Ahlan wa Sahlan!

*Pyhien isien
lukupiirissä
Tampereella
syvennyttään
kirkkoisien opetuksiin
ja teksteihin.*

sivu 50

Ehtoollinen
jaetaan
kertakäyttö-
lusikoilla.
Syksyllä
papeilla on
maskit.

LITURGIAAN ILMOITTAUTUMALLA

TEKSTI SAARA KALLIO KUVA ANNE KÄRKKÄINEN

■ **ELOKUUSTA** lähtien jumalanpalveluksiin on ilmoittauduttu joko ovella, sähköisesti tai puhelimitse. Koronaviruspandemian vuoksi jumalanpalveluksissa noudatetaan kahden metrin turvavälejä sekä ennakoilmoittautumista.

Turvaväleillä pyritään ennaltaehkäisemään tartuntoja, ja seurakunnissa ja pyhäköissä on erikseen määritellyt kiintiöt sille, kuinka paljon seurakuntalaisia voi osallistua kerralla jumalanpalvelukseen.

Ennakoilmoittautumisella voidaan varmistaa, että palveluksissa on sopiva määrä ihmisiä ja tarvittaessa sen avulla voidaan helpottaa mahdollista koronajäljitystyötä.

Papit käyttävät maskeja jakaessaan ehtoollista. Maskin voi korvata myös pleksillä. Koronatiimi suosittelee seurakuntalaisille maskien käyttöä yhteisissä tilaisuuksissa, kuten jumalanpalveluksissa. Suositus ei koske lapsia.

Kirkkokansan on edelleen syytä pitää huolta hyvästä käsi-, yskimis- ja aivastamishygieniasta ja noudattaa tarkoin ilmoittautumisohjeita. Fyysisestä kontakteista kuten kättelystä, halaamisesta ja kristottamisesta pidättäydytään edelleen. Kirkkoon ei tulla, mikäli on flunssan oireita.

Haminassa liturgiaan ilmoittaudutaan lähettämällä sitova tekstiviesti edellisenä päivänä viimeistään klo 12 numeroon 040 962 0063. Haminan kirkon maksimiosallistujamäärä on 35 henkilöä ja Kouvolan kirkon 20 henkilöä.

Lappeenrannassa jumalanpalveluksiin voi osallistua ilmoittautumalla ennakkoon. Osallistujia pyydetään ilmoittautumaan palveluksiin maanantaina tai tiistaina tekstiviestillä numeroon 0400 414 792. Lisäksi on ilmoitettava oma nimi, palvelukseen osallistuvat perheenjäsenet sekä pyhäkkö.

Lahdessa kaikkiin palveluksiin ilmoittaudutaan ennakkoon kirkkoherra Jonas Bergenstadille puhelimitse mieluiten tekstiviestillä tai soittamalla puh. 0400 330 484.

Kotkan seurakunnassa ilmoittaudutaan jumalanpalveluksiin maanantaina tai tiistaina tekstiviestillä numeroon 040 652 7599. Ilmoita nimesi ja osallistuuko oman perheesi jäseniä, sekä pyhäkkö, jonne palvelukseen aiot mennä.

Tampereen kirkon jumalanpalveluksiin osallistujien määrä on rajattu 40 henkilöön. Sunnuntailiturgioihin voi ilmoittautua seurakunnan kansliaan numeroon 0400 346 089 tiistaista perjantaihin klo 9–13. Muihin palveluksiin voi osallistua ilman ilmoittautumista rajoitteiden puitteissa.

Helsingin ortodoksisen seurakunnan pyhäkköjen ilmoittautumiskäytännöt voi tarkistaa asiakaspalvelusta numerosta 09 85 646 100 tai osoitteesta:

<https://www.hos.fi/jumalanpalveluksiin-ilmoittautuminen/>

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Uusi kerhovuosi käynnistyy!

Lastenkerhot ja perhekerhot aloittavat toimintansa viikolla 36.

Huomioimme toiminnassamme koronaan liittyviä ohjeistuksia tarkasti, joten seuraathan nettisivuilta ja Facebookista ajankohtaista tiedotusta toimintoihin liittyen.

Löydät meidät Facebookista ja Youtubesta!

Facebook: Helsingin ortodoksisen seurakunnan lapset ja perheet

Facebookista saat nopeasti ajankohtaisimman tiedon lasten ja perheiden toimintaan liittyen.

Youtube: Videot ja veisut Helsingin ortodoksinen seurakunta

Käy tutustumassa muun muassa askartelu-, kokkaus- ja leikkivideoihin!

Vilskettä ja vipinää päiväleirillä

LAPPEENRANNAN ortodoksinen seurakunta järjesti kesällä lasten päiväleirin Imatralla ja Lappeenrannassa. Leirin aiheena olivat pyhittäjät Sergei ja Herman, ja Valamon luostari. Ohjelmassa oli toimintarasteja, pelejä ja askartelua. Jokainen osallistuja sai lisäksi päivästä itselleen muistoksi oman diplomin. Kuvat: Andrei Verikov

HELSINGIN SEURAKUNNAN KASVATUSTOIMI

Kristiina Aminoff, kasvatustoimen esimies 040 350 1951

Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi 040 620 5944

Joakim Pietarinen, kasvatuksen kanttori 044 331 1995

Mirjam Wogayehu, kasvatustyöntekijä, perheet 040 7255 713

Tiia Haimi, kasvatustyöntekijä, lapset 0400 531 896

Niina-Maarit Rautamäki, nuoret ja nuoret aikuiset, 040 4842427

Jaso Pössi, kasvatustyöntekijä, nuoret 040 825 8230

Kaarina Lyhykäinen, kasvatustyöntekijä, kouluyhteistyö ja aikuiset 040 512 5825

Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi

KAUNISNIEMEN LEIRIKESKUS

Talonmies/vahtimestari

Petri Jeskanen 040 575 7974

kaunisniemi.helsinki@ort.fi

Kokki/siivooja Tarja Friman

040 761 8604

Kokki/siivooja Anna Tuominen

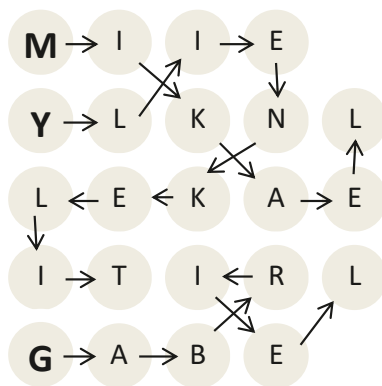
anna.tuominen@ort.fi

Kirkko syksyllä

ortoböxi.fi

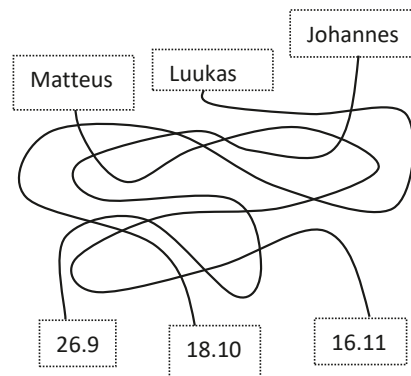
Aloitamme uuden kirkkovuoden satokauden päättyessä 1.syyskuuta. Tällöin muistellemme koko luomakuntaa. Syksyyn mahtuu useita juhlia, niin suuria kuin keskuuria. Syksyn lopussa alamme valmistautumaan Kristuksen syntymän juhlaan joulupaastolla.

Selvitä nimisokkelot, niin tiedät keiden päivää vietetään 8.11
Aloituskirjaimet suurennettu. Väritä enkeli.

V: _____

Syksyllä kirkossamme muistellaan kolmea evankelistaa, eli miestä jotka kirjoittivat muistiin tietoa Jeesuksen elämästä. Näitä tekstejä voimme lukea Raamatun Uudesta testamentista. Käy reitit läpi eri väreihin, niin saat tietää ketä milloinkin juhlitaan.

Ps. Neljännen evankelistan eli Markuksen juhla on 25.4

Syksyllä juhlitaan useasti Neitsyt Mariaa. Alla on kirjoitettu juhlien nimet sekä päivät jolloin juhlia vietetään. Vokaalit kuitenkin puuttuvat! Laita ne paikalleen.

J _ M _ L _ NS _ NN _ TT _ J _ N S _ NT _ M _ 8.9

T _ MPP _ L _ NK _ M _ N _ N 21.11

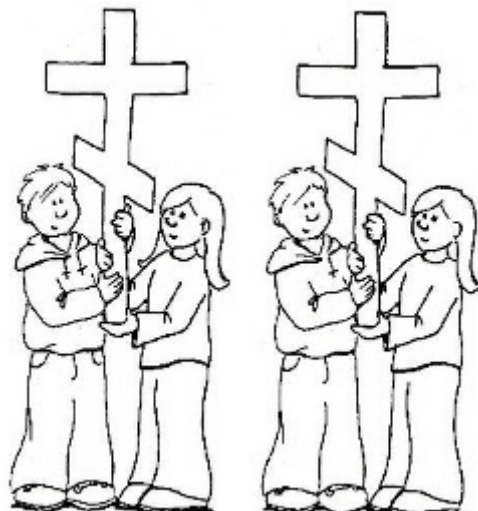
K _ L _ N _ N _ N N _ KK _ M _ N _ N 15.8

N _ TS _ T M _ R _ N S _ J _ L _ S 1.10

Muista myös juhlia
Karjalan valistajia loka-
marraskuun vaihteessa!

Syyskuun 14.päivä vietetään ristinylentämisen juhlaa. Oikeanpuolesta kuvasta on poistettu 7 kohtaa. Löydätkö ne? Voit lopuksi värittää vasemman puolen kuvan.

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minne mennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internetsivuilta, asiakaspalvelusta tai kirkkoherranvirastosta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköposti-osoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slaavi, en=englanti, sr=serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro

KIRKOLLISET JUHLAT 28.8.–4.10.

1.9. Kirkkovuoden alku, luomakunnan päivä
***8.9.** Jumalansynnyttäjän Neitse Marian syntymä

***14.9.** Kunniallisen ja eläväksitekevän ristin ylentäminen

1.10. Jumalansynnyttäjän suojeleminen, pokrova

RADIO & TV

Su 6.9. Yle Radio 1 klo 11

Neljännentoista helluntain jälkeisen sunnuntain liturgia Pyhän Nikolaoksen kirkosta Joensuusta. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Tuomas Järvelin.

Su 20.9. Yle Radio 1 klo 11

Kuudennentoista helluntain jälkeisen sunnuntain liturgia Pyhän profeetta Elian kirkosta Ilomantsista. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Ioannis Lampropoulos.

Su 4.10. Yle Radio 1 klo 11

Kahdeksannentoista helluntain jälkeisen sunnuntain liturgia Kristuksen ylösnousemuksen kirkosta Jyväskylältä. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Timo Mäkirinta.

AAMUHARTAUDET

joka kuukauden kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.15

12.9. Pastori Harri Peiponen

3.10. Pastori Tuomas Kallonen

ILTAHARTAUDET

joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1 klo 18.50

15.9. Arkkimandriitta Andreas Larikka

Mo'lidva sluužb da ceerkavlaaulid

Yle Säämi, seitsemän kertaa vuodessa ma klo 10–10.30 ja uusinta ti klo 14–14.30.

7.9. Erkki Lumisalmi

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen,
p. 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Palvelee puhelimitse ma–pe 9–14,
p. (09) 8564 6100 ja sähköpostitse
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

puhelinpäivystys ma–pe klo 9–14,
p. (09) 8564 6105

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistöpäällikkö Kaj Rosenberg,
p. 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22,
p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2. krs, p. (09) 8564 6180
Suljettu toistaiseksi.

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

Katso kaikki yhteystiedot:
www.hos.fi/yhteystiedot

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen, p. 040 501 6190

Pastori Mikko Leistola, p. 0400 413 196

Pastori Teo Merras (diakoniatyöstä vastaava pappi), p. 040 540 3200

Pastori Sergei Petsalo, p. 040 620 5944

Pastori Joosef Vola, p. 040 545 2250

Ylidiakoni Juha Lampinen, p. 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen, p. 040 587 0739

Maria Susuna, p. 050 401 4798

Elia Pietarinen (ma. ajalla 1.9.2019–31.7.2020),
p. 044 206 3327

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)

Rovasti Johannes Karhusaari, (eläkk.)
p. 040 544 7557

Rovasti Timo Lehmuskoski, (eläkk.),
p. (koti) (09) 135 2902

Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.)

p. 040 5920 684,
veikko.purmonen@gmail.com

Rovasti Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790

Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599

Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757

Pastori Juha Hirvonen,
juha.hirvonen@edu.hel.fi

Ylidiakoni Gennadij Stollbow, (eläkk.),
p. 040 587 8580

Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643

Diakoni Olli Lassila, puh. 050 301 2618

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Kari Hartikka, p. 040 703 4616

Elina Pale, p. 040 723 7632

Koronavirusepidemiatilanteen muuttuminen voi aiheuttaa muutoksia seurakunnan toimintoihin. Tarkista ajantasainen tieto seurakunnan asiakaspalvelusta p. (09) 8564 6100, sosiaalisesta mediasta tai verkkosivuilta: www.hos.fi

Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1,
Katajanokka, p. (09) 85 646 200,
sähköposti: uspenski@ort.fi.

Isännöitsijä Jukka Vehkaoja, p. 0400 502 701
Papit Markku Salminen, Teo Merras, Mikko Leistola ja Jyrki Penttonen (sij. 1.10.2020–31.07.2021), yli-diakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen, diakonit Heikki Kaski ja Olli Lassila

JUMALANPALVELUKSET

Jumalanpalveluksiin ilmoittaututaan kirkon ovelta. Ilmoittautuminen alkaa tuntia ennen palvelusta. Jumalanpalveluksiin mahtuu 70 seurakuntalaista.

La 29.8. klo 17 vigilia

Su 30.8. klo 10 liturgia

La 5.9. klo 17 vigilia

Su 6.9. klo 10 liturgia

Ma 7.9. klo 17 vigilia

***Ti 8.9. klo 9 liturgia**

La 12.9. klo 17 vigilia

Su 13.9. klo 10 liturgia

Su 13.9. klo 17 vigilia

***Ma 14.9. klo 9 liturgia**

La 19.9. klo 17 vigilia

Su 20.9. klo 10 liturgia

La 26.9. klo 17 vigilia

Su 27.9. klo 10 liturgia

Ke 30.9. klo 17 vigilia

To 1.10. klo 9 liturgia

La 3.10. klo 17 vigilia

Su 4.10. klo 10 liturgia

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka

Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
Pappi Heikki Huttunen (sij. 5.8.2019–31.7.2020),
kanttori Elia Pietarinen

JUMALANPALVELUKSET

Jumalanpalvelukset toimitetaan ulkona Pappilatalon sisäpihalla niin pitkään kuin sää sallii.

Ilmoittautumiset: <https://www.hos.fi/osallistu-jumalanpalveluksiin-ulkona/>

Su 30.8. klo 18 Jeesuksen rukous

Ti 1.9. klo 17 ehtoopalvelus

Ke 2.9. klo 8 liturgia
 Ke 2.9. klo 17 ehtoopalvelus
 To 3.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Su 6.9. klo 10 liturgia, ru
 Su 6.9. klo 18 Jeesuksen rukous
 Ti 8.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ke 9.9. klo 8 liturgia
 Ke 9.9. klo 17 ehtoopalvelus
 To 10.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Su 13.9. klo 10 liturgia, en
 Ma 14.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ti 15.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ke 16.9. klo 8 liturgia
 Ke 16.9. klo 17 ehtoopalvelus
 To 17.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Su 20.9. klo 10 liturgia, kr
 Su 20.9. klo 18 Jeesuksen rukous
 Ma 21.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ti 22.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ke 23.9. klo 8 liturgia
 Ke 23.9. klo 17 ehtoopalvelus
 To 24.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Su 27.9. klo 10 liturgia, arabia
 Su 27.9. klo 18 Jeesuksen rukous
 Ma 28.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ti 29.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ke 30.9. klo 8 liturgia
 To 1.10. klo 17 ehtoopalvelus
 Su 4.10. klo 10 liturgia, ru
 Su 4.10. klo 18 Jeesuksen rukous

■ Hautausmaan Profeetta Elia kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti, p. (09) 8564 6187

Pappi Juha Hirvonen, kanttori Elia Pietarinen
 Isännöitsijä Gaius Säteri
 Vastaava vahtimestari Johannes Porokara,
 p. 040 727 2847

JUMALANPALVELUKSET

Pe 4.9. klo 17 yleinen panihida
 La 5.9. klo 8.30 vedenpyhitys ja liturgia
 Pe 11.9. klo 17 yleinen panihida
 La 12.9. klo 9 liturgia
 Pe 18.9. klo 17 yleinen panihida
 La 19.9. klo 9 liturgia
 Pe 25.9. klo 17 yleinen panihida
 La 26.9. klo 9 liturgia
 Pe 2.10. klo 17 yleinen panihida
 La 3.10. klo 8.30 vedenpyhitys ja liturgia

■ Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
Jauhokuja 3 B 2

Pappi Joosef Vola, kanttori Maria Susuna
 Vahtimestari Toni Honkakumpu, p. 040 628 8068
 Pappi päivästä kappelilla ma klo 10–13.

JUMALANPALVELUKSET

Käytössä on sähköinen ilmoittautuminen:
<https://www.hos.fi/myllypuron-jumalanpalveluksiin-ilmoittautuaan-sahkoisella-lomakkeella/>
 Jumalanpalveluksiin voi osallistua 24 henkeä.
 Ilmoittautua voi myös: joosef.vola@ort.fi tai
 p. 040 545 2250.
 La 29.8. klo 8 aamupalvelus ja liturgia
 La 29.8. klo 17 vigilia
 Su 30.8. klo 9 vedenpyhitys ja liturgia
 Su 30.8. klo 13 yleinen rukouspalvelus
 Su 30.8. klo 17 ehtoopalvelus (ja akatistos pt Aleksanteri Syväriläiselle)
 Ma 31.8. klo 8 aamupalvelus
 Ma 31.8. klo 12 yleinen rukouspalvelus
 Ma 31.8. klo 17.30 ehto- ja aamupalvelus
Ti 1.9. klo 8 liturgia
 Ke 2.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 La 5.9. klo 17 vigilia
 Su 6.9. klo 10 liturgia
 Su 6.9. klo 17 ehtoopalvelus

Ma 7.9. klo 8 aamupalvelus
 Ma 7.9. klo 12 yleinen rukouspalvelus
Ma 7.9. klo 17.30 vigilia
***Ti 8.9. klo 8 liturgia**
 Ke 9.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Pe 11.9. klo 8 liturgia (pt Sergei ja Herman-Valamolaiset)
 Pe 11.9. klo 17.30 akatistos (Pt:t Sergei ja Herman Valamolaiset)
 La 12.9. klo 8 aamupalvelus ja liturgia
 La 12.9. klo 17 vigilia
 Su 13.9. klo 10 liturgia
Su 13.9. klo 17 vigilia
***Ma 14.9. klo 8 liturgia**
 Ma 14.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Ke 16.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 La 19.9. klo 8 aamupalvelus ja liturgia
 La 19.9. klo 17 vigilia
 Su 20.9. klo 10 liturgia
 Su 20.9. klo 17 ehto- ja aamupalvelus (p. Dimitri Rostovilainen)
 Ma 21.9. klo 8 liturgia (p. Dimitri Rostovilainen)
 Ma 21.9. klo 12 yleinen rukouspalvelus
 Ma 21.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 Ke 23.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
 La 26.9. klo 8 aamupalvelus ja liturgia
 La 26.9. klo 17 vigilia
 Su 27.9. klo 10 liturgia
 Su 27.9. klo 17 ehtoopalvelus
 Ma 28.9. klo 8 aamupalvelus (pt Hariton Tunnustaja)
 Ma 28.9. klo 12 yleinen rukouspalvelus
 Ma 28.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 30.9. klo 17.30 vigilia
To 1.10. klo 8 liturgia
 La 3.10. klo 17 vigilia
 Su 4.10. klo 10 liturgia
 Su 4.10. klo 17 ehtoopalvelus

■ Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio

stefanossaatio@gmail.com
 Säätiön asiainhoitaja: Okko Balagurin, 040 540 6377
 Asunnonvuokra-asiat: isännöitsijä Henrik Ylikoski,
 044 338 6558
 Papit Juhani Härkin, Raimo Pores ja Markus Kinkki

Stefanoskoti sijaitsee Helsingin Tapaninvainiossa rauhallisella pientaloalueella. Kiinteistössä on yksi luhtitalo ja kolme rivitaloa, joissa yhteensä 68 asuntoa sekä Pyhän Stefanoksen kappeli. Asunnoista 56 on yksiöitä.

Alun perin talot on rakennettu lievittämään Helsingin ortodoksisen seurakunnan 60 vuotta täyttäneiden ja/tai eläkkeellä olevien asuntopulaa, ja niitä vapautuu ajoittain. Asuntoja vuokrataan jonotusperiaatteella, mutta viime kädessä säätiön (Stefanoskoti sr) tekemän tarveharkinnan perusteella. Asuminen Stefanoskodilla edellyttää oma-toimisuutta.

Mikäli olet kiinnostunut asumisesta Stefanoskodilla nyt tai myöhemmin, ota yhteyttä ja kysy lisää. Isännöitsijä Henrik Ylikoski: henrik.ylikoski@taloasema.fi +358 44 338 6588 Asiainhoitaja Okko Balagurin: okko.balagurin@ort.fi +358 40 540 6377

■ Hoivakoti Helena

M:t Pistis, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki

Papit Viktor Porokara ja Markus Kinkki
 Palvelukset kaksikielisiä sv/sl

JUMALANPALVELUKSET

Ke 16.9. klo 17.30 vigilia
 To 17.9. klo 10 liturgia (kirkon praasniekka)

■ Jumalansynnyttäjän syntymän kappeli

Mikonkatu 25, Helsinki

JUMALANPALVELUKSET

Jumalansynnyttäjän syntymän kappelissa toimitaan arkisin kello 5.45 aamurukoukset ja puoli-yöpalvelus/paraklesis, kello 6.30 aamupalvelus ja kello 18.30 Jeesuksen rukouspalvelus tai akatistos (ei keskiviikkoiltana).

■ Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli, Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Palvelukset toimitetaan toistaiseksi ilman ulko-puolisia vieraita. Tiedotamme kulttuurikeskuksen ja kappelin avautumisesta yleisölle myöhemmin nettisivullamme sofia.fi/kappeli.
 Ti 1.9. Sofian Pyhän Viisauden kappelin temppelijuha

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Kalevi Kasala
 p. (09) 8564 6128, 040 525 2868
 Pastori Petri Korhonen
 p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
 040 767 4335
 Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
 040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579
 Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615
 Diakoni Harry Fagerlund, p. 044 511 6817

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Taisia Pohjola (Espoo, Kauniainen),
 p. (09) 856 46163, 040 583 2915
 Sarianne Karulinna (Länsi-Uusimaa),
 p. (09) 8564 6165, 0400 531 308

■ Tapiola

Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko, Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221

Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

Su 30.8. klo 10 liturgia
 Ti 2.9. klo 9 aamupalvelus
 Ke 2.9. klo 18 vedenpyhitys
 La 5.9. klo 9 liturgia
 Su 6.9. klo 10 liturgia
 Ma 7.9. klo 18 vigilia
 Ke 9.9. klo 9 aamupalvelus
 Ke 9.9. klo 18 ehtoopalvelus
 La 12.9. klo 9 liturgia
 Su 13.9. klo 10 liturgia
Su 13.9. klo 18 vigilia
***Ma 14.9. klo 9 liturgia**
 Ke 16.9. klo 9 aamupalvelus
 Ke 16.9. klo 18 akatistos
 La 19.9. klo 9 liturgia
 Su 20.9. klo 10 liturgia
 Ke 23.9. klo 9 aamupalvelus
 Ke 23.9. klo 18 ehtoopalvelus
 La 26.9. klo 9 liturgia
 Su 27.9. klo 10 liturgia

Ke 30.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 30.9. klo 18 ehtoopalvelus
La 3.10. klo 9 liturgia
Su 4.10. klo 10 liturgia

■ Espoon keskus

**Trapesa, Kirkkojärventie 1
(Espoon juna-asema, 2. krs.)**

Pappi Heikki Huttunen, kanttori Antti Narmala

JUMALANPALVELUKSET

Su 30.8. klo 10 liturgia
Su 27.9. klo 10 liturgia

■ Hanko

**Pyhien apostolienvaarten Magdalan Maria
ja Vladimir Kiovalaisen kirkko, Täktomintie 4**

Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764
Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

JUMALANPALVELUKSET

Elokuussa ulkopalvelukset, säävaraus. Huonolla
säällä sisällä (max 20 hlöä). Palvelukseen ilmoit-
tautuminen la klo 16 mennessä puhelimitse Alan
Jefferylle, p. 040-554 2764.
La 12.9. klo 17 vigilia
Su 13.9. klo 10 liturgia
To 1.10. klo 10 liturgia

■ Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen
Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

Palvelukset syyskuun alusta alkaen sisällä (max
15 hlöä). Ilmoittautuminen vigilioihin/ehtoopalve-
luksiin La klo 16 mennessä Matti-kanttorille,
p. 040 525 0782.
Ti 1.9. klo 18 akatistos Kunnia Jumalalle kaikesta
(akatistoksen päätteeksi eläinten siunaus sisä-
pihalla; tuo lemmikkisi siunattavaksi!)
La 3.10. klo 17 vigilia
Su 4.10. klo 10 liturgia

■ Metsolan tsasouna

Myrryntie, Lohja

JUMALANPALVELUKSET

Elokuun palvelukset ulkopalveluksina. Säävaraus.
Huonolla säällä palvelukset sisällä (max 15 hlöä).
Sisäpalveluksiin ilmoittautuminen la klo 16 men-
nessä Riitta Pesoselle, 040 832 7011.
La 29.8. klo 17 ehtoopalvelus (maallikkovoimin)
Su 30.8. klo 10 hetkipalvelus
La 5.9. klo 17 ehtoopalvelus
Su 6.9. klo 10 liturgia
Su 13.9. klo 17 vigilia
***Ma 14.9. klo 10 liturgia**
La 19.9. klo 17 vigilia
Su 20.9. klo 10 liturgia

■ Nummela

Ortodoksinen rukoushuone, Naaranpajuntie 7,
p. 046 632 1210

JUMALANPALVELUKSET

Elokuussa ulkopalvelukset, säävaraus. Huonolla
säällä sisällä (max 20 hlöä). Sisäpalveluksiin il-
moittautuminen klo 16 mennessä puhelimitse
Kimmo Taljavaaralle, p. 050 500 2657.
Ke 2.9. klo 18 ehtoopalvelus (maallikko)
Ma 7.9. klo 17 vigilia
***Ti 8.9. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia**
Ke 9.9. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 16.9. klo 18 ehtoopalvelus (maallikko)
Ke 23.9. klo 18 ehtoopalvelus
La 26.9. klo 17 vigilia

Su 27.9. klo 10 liturgia
Ke 30.9. klo 18 ehtoopalvelus (maallikko)

■ Kirkkonummi

**Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja 11, Jorvas
p. (09) 221 1400 www.pokrova.fi**

Papisto: pappismunkki Hariton ja
pappismunkki Foma

JUMALANPALVELUKSET

La 29.8. klo 17 vigilia
Su 30.8. klo 10 liturgia
La 5.9. klo 17 vigilia
Su 6.9. klo 10 liturgia
Ma 7.9. klo 17 vigilia
***Ti 8.9. klo 8 liturgia**
La 12.9. klo 17 vigilia
Su 13.9. klo 10 liturgia
Su 13.9. klo 17 vigilia
***Ma 14.9. klo 8 liturgia**
La 19.9. klo 17 vigilia
Su 20.9. klo 10 liturgia
La 26.9. klo 17 vigilia
Su 27.9. klo 10 liturgia
Su 27.9. klo 17 vigilia
Ma 28.9. klo 8 liturgia
Ke 30.9. klo 17 vigilia
To 1.10. klo 8 vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Rovasti Mikael Sundkvist, p. 050 350 9356
Pastori Kimmo Kallinen, p. 040 707 9609

KANTTORIT

Minna Jokinen, p. 050 358 7339
Elia Pietarinen, p. 044 206 3327
Elena Nemlander, p. 0440 430 249, Porvoo

MUU PAPISTO

Rovasti Jukka Alava, p. 0400 737 466,
jukka.alava@iki.fi
Rovasti Viktor Porokara (eläkk.)
p. 0400 744 757

Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081
Pastori Johannes Lahtela, p. 040 776 0700
Järvenpää

Diakoni Erkki Toivanen, Järvenpää

Diakoni Sergei Podschivalow
p. 040 749 1560, Tikkurila

Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila

Diakoni Risto Ikäheimo, Tikkurila

Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo

Diakoni Heikki Korhonen, Porvoo

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Johanna Jomppanen (Vantaa),
p. (09) 8564 6166, 050 404 9404

Jaana Björninen (Itä- ja Keski-Uusimaa),
p. (09) 8564 6164, 0400 304 361

■ Tikkurila

**Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko
Läntinen Valkoisenläntheentie 48**

Pappi Mikael Sundkvist,
kanttori Larissa Qvintus-Petsalo (äitiysvapaalla),
kanttorin sij. Elia Pietarinen

JUMALANPALVELUKSET

La 29.8. klo 9 aamupalvelus ja liturgia (Edellä-
kävijän mestaus)

La 29.8. klo 17 vigilia
Su 30.8. klo 10 liturgia
Ke 2.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 2.9. klo 14 hetkipalvelus
Ke 2.9. klo 17.30 akatistos (Kunnia Jumalalle
kaikesta)
To 3.9. klo 17.30 ehtoopalvelus (maallikko-
palvelus)
La 5.9. klo 17 suuri ehtoopalvelus
Su 6.9. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ma 7.9. klo 17.30 vigilia
***Ti 8.9. klo 9 liturgia**
Ke 9.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 9.9. klo 14 hetkipalvelus
Ke 9.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
To 10.9. klo 17.30 ehtoopalvelus (maallikkopalvelus)
La 12.9. klo 17 vigilia
Su 13.9. klo 10 liturgia
***Ma 14.9. klo 9 aamupalvelus ja liturgia**
Ke 16.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 16.9. klo 14 hetkipalvelus
Ke 16.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
To 17.9. klo 17.30 ehtoopalvelus (maallikkopalvelus)
La 19.9. klo 17 vigilia
Su 20.9. klo 10 liturgia
Ke 23.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 23.9. klo 14 hetkipalvelus
Ke 23.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
To 24.9. klo 9 liturgia (Pt. Siluan Athosvuorelainen)
To 24.9. klo 17.30 ehtoopalvelus (maallikkopalvelus)
La 26.9. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 26.9. klo 17 vigilia
Su 27.9. klo 10 liturgia
Ke 30.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 30.9. klo 14 hetkipalvelus
Ke 30.9. klo 17.30 suuri ehtoopalvelus
To 1.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
To 1.10. klo 17.30 ehtoopalvelus (maallikkopalvelus)
La 3.10. klo 17 suuri ehtoopalvelus
Su 4.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

■ Kivistön ev. lut. kirkko

Laavatie 2, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 5.9. klo 9 liturgia
La 3.10. klo 9 liturgia

■ Järvenpää

**Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen
ikonin kirkko, Kartanontie 45**

Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

La 29.8. klo 10 liturgia
La 5.9. klo 17 vigilia
Su 6.9. klo 10 liturgia
Ke 9.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 12.9. klo 10 liturgia
Su 13.9. klo 17 vigilia
***Ma 14.9. klo 10 liturgia**
Ti 15.9. klo 17 akatistos
La 19.9. klo 17 vigilia
Su 20.9. klo 10 liturgia
Ke 23.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
La 26.9. klo 10 liturgia
Ti 29.9. klo 17 akatistos
Ke 30.9. klo 17.30 vigilia
To 1.10. klo 10 liturgia
La 3.10. klo 17 vigilia
Su 4.10. klo 10 liturgia

■ Klaukkala

**Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko
Kuonomaentie 80, 01800 Klaukkala**

Isännöitsijä Aune Svennevig, p. 040 356 2040,
papit Teo Merras ja Mikko Leistola, kanttori Minna
Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

Su 13.9. klo 10 liturgia
Su 27.9. klo 10 liturgia

■ Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi

Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Elena Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

La 29.8. klo 17 vigilia
Su 30.8. klo 10 liturgia
Ma 7.9. klo 17.30 vigilia
***Ti 8.9. klo 10 liturgia**
La 12.9. klo 17 vigilia
Su 13.9. klo 10 liturgia
To 17.9. klo 17.30 akatistos
La 26.9. klo 17 vigilia
Su 27.9. klo 10 liturgia
To 1.10. klo 17.30 akatistos

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Vaslav (Slava) Skopets (toimivapaalla)
Pastori Alexandre Björklund (sij. 1.11.2019–
31.10.2020), p. 040 550 0103

Pastori Teemu Toivonen (työvapaalla)

Rovasti Heikki Huttunen (sij. 3.8.2020–
31.7.2021), p. 040 741 8792

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

Elia Pietarinen (ma. ajalla 1.9.2019–31.7.2020),
p. 044 206 3327

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)

Pastori Ioannis Lampropoulos,
p. 050 357 3675 (kr)

■ Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka

p. (09) 85 646 210/vahtimestari
pastori Alexandre Björklund (sij.)
kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: yli diakoni Gennadij Stolbow

PALVELUKSET KIRKKOSLAAVIKSI

Jumalanpalveluksiin ilmoittaudutaan kirkon
ovella.

Pyhäkössä voi olla kerralla turvavälejä noudat-
taen 30 henkeä.

Sunnuntain liturgia toimitetaan sään salliessa
ulkona pyhäkön puutarhassa.

La 29.8. klo 16 katumuksen sakramentti
La 29.8. klo 16.30 panihida
La 29.8. klo 17 vigilia
Su 30.8. klo 9 katumuksen sakramentti
Su 30.8. klo 10 liturgia
Ti 1.9. klo 10 päivystys
Ti 1.9. klo 12 keskustelu
Ke 2.9. klo 16 katumuksen sakramentti
Ke 2.9. klo 17 akatistos
La 5.9. klo 16 katumuksen sakramentti
La 5.9. klo 16.30 panihida
La 5.9. klo 17 vigilia
Su 6.9. klo 9 katumuksen sakramentti
Su 6.9. klo 10 liturgia
Ma 7.9. klo 17 vigilia
***Ti 8.9. klo 10 liturgia**
Ke 9.9. klo 16 katumuksen sakramentti
Ke 9.9. klo 17 ehtoopalvelus

La 12.9. klo 16.30 panihida

La 12.9. klo 17 vigilia

Su 13.9. klo 9 katumuksen sakramentti

Su 13.9. klo 10 liturgia

Su 13.9. klo 17 vigilia

***Ma 14.9. klo 10 liturgia**

Ti 15.9. klo 10 päivystys

Ti 15.9. klo 12 keskustelu

Ke 16.9. klo 16 katumuksen sakramentti

Ke 16.9. klo 17 akatistos

La 19.9. klo 16 katumuksen sakramentti

La 19.9. klo 16.30 panihida

La 19.9. klo 17 vigilia

Su 20.9. klo 9 katumuksen sakramentti

Su 20.9. klo 10 liturgia

Ti 22.9. klo 10 päivystys

Ti 22.9. klo 12 keskustelu

Ke 23.9. klo 16 katumuksen sakramentti

Ke 23.9. klo 17 ehtoopalvelus

La 26.9. klo 16 katumuksen sakramentti

La 26.9. klo 16.30 panihida

La 26.9. klo 17 vigilia

Su 27.9. klo 9 katumuksen sakramentti

Su 27.9. klo 10 liturgia

Ti 29.9. klo 10 päivystys

Ti 29.9. klo 12 keskustelu

Ke 30.9. klo 16 katumuksen sakramentti

Ke 30.9. klo 17 akatistos

***To 1.10. klo 10 liturgia, pokrova**

La 3.10. klo 16 katumuksen sakramentti

La 3.10. klo 16.30 panihida

La 3.10. klo 17 vigilia

Su 4.10. klo 9 katumuksen sakramentti

Su 4.10. klo 10 liturgia

■ Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån

Gudstjänsterna förrättas av fr Heikki Huttunen

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

Sön 6.9. kl 10 liturgi

Sön 4.10. kl 10 liturgi

■ Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka)

Heikki Huttunen, 040 741 8792.

ENGLISH SERVICES

Sun 13.9 at 10 liturgy

■ Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,

Heikki Huttunen, 040 741 8792.

Κυριακή 20.9. στις 10 Λειτουργία

■ Хельсинкский приход

Настоятель прихода

Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103,
markku.salminen@ort.fi

Канцелярия прихода

Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki

Русскоязычный священник

Александр Бьёрклунд, тел. 040 146 2400
alexandre.bjorklund@ort.fi

Регент

Ирина Червинский–Матси,
тел. 09 85 646 141

Русскоязычный священник дежурит в
-сторожке Свято-Троицкого храма
каждый вторник 10–12.

■ Хельсинки Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210

Священник Александре Бьёрклунд

Регент Ирина Червинский–Матси

Русскоязычный священник дежурит в
сторожке Свято-Троицкого Храма
каждый вторник с 10-12. Исповедь в
среду с 16-17, в субботу с 16-16.30, в
воскресение с 9-10.

БОГОСЛУЖЕНИЯ

С 1.08. Богослужения проходят в храме.
Максимальное количество молящихся в
Свято-Троицком храме составляет 30 человек.
Все участки богослужений будут
регистрироваться. При хороших погодных
условиях, воскресные литургии могут
совершаться в саду Свято-Троицкого храма
(регистрации для участия в богослужении под
открытым небом не требуется).
Дополнительная информация на
русскоязычных страницах сайта
Хельсинкского православного прихода www.hos.fi/ru

Сб 29.8. в 16 Исповедь

Сб 29.8. в 16.30 Панихида

Сб 29.8. в 17 Всенощное бдение

Вск 30.8. в 9 Исповедь

Вск 30.8. в 10 Литургия

Вт 1.9. в 10 Молебен. Священник дежурит в
храме

Вт 1.9. в 12 Беседа о православии

Ср 2.9. в 16 Исповедь

Ср 2.9. в 17 Акафист

Сб 5.9. в 16 Исповедь

Сб 5.9. в 16.30 Панихида

Сб 5.9. в 17 Всенощное бдение

Вск 6.9. в 9 Исповедь

Вск 6.9. в 10 Литургия

Пн 7.9. в 17 Всенощное бдение

***Вт 8.9. в 10 Литургия, Рождество Пресвятой
Богородицы**

Ср 9.9. в 16 Исповедь

Ср 9.9. в 17 Вечерня

Сб 12.9. в 16 Исповедь

Сб 12.9. в 16.30 Панихида

Сб 12.9. в 17 Всенощное бдение

Вск 13.9. в 9 Исповедь

Вск 13.9. в 10 Литургия

Вск 13.9. в 17 Всенощное бдение

***Пн 14.9. в 10 Литургия**

Вт 15.9. в 10 Молебен. Священник дежурит в
храме

Вт 15.9. в 12 Беседа о православии

Ср 16.9. в 16 Исповедь

Ср 16.9. в 17 Акафист

Сб 19.9. в 16 Исповедь

Сб 19.9. в 16.30 Панихида

Сб 19.9. в 17 Всенощное бдение

Вск 20.9. в 9 Исповедь

Вск 20.9. в 10 Литургия

Вт 22.9. в 10 Молебен. Священник дежурит в
храме

Вт 22.9. в 12 Беседа о православии

Ср 23.9. в 16 Исповедь

Ср 23.9. в 17 Вечерня

Сб 26.9. в 16 Исповедь

Сб 26.9. в 16.30 Панихида

Сб 26.9. в 17 Всенощное бдение

Вск 27.9. в 9 Исповедь

Вск 27.9. в 10 Литургия

Вт 29.9. в 10 Молебен. Священник дежурит в
храме

Вт 29.9. в 12 Беседа о православии

Ср 30.9. в 16 Исповедь

Ср 30.9. в 17 Акафист

Чт 1.10. в 10 Литургия. Покров Пресвятой
Богородицы

Сб 3.10. в 16 Исповедь

Сб 3.10. в 16.30 Панихида

Сб 3.10. в 17 Всенощное бдение

Вск 4.10. в 9 Исповедь

Вск 4.10. в 10 Литургия

Храм при доме престарелых Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии,

Hämeentie 55, 00580 Helsinki,
тел. 09 2511 1411

Священник: Виктор Порокара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

www.vhys.fi, www.hos.fi

Приходской центр в Мюллюпуру

Часовня прп. Александра Свирского
Jauhokuja 3 B 2, 00920 Helsinki,

Священник дежурит в часовне по
понедельникам с 10:00 до 13:00.
Священник Иосиф Вола, тел. 0405452250

Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости
Божией, Kallvikinniementie 35,
00980 Helsinki, тел. 010 277 900

Расписание богослужений: www.sofia.fi

Эспоо

Церковь прп. Германа Аляскинского в
Тапиола, Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo
тел. 09 85 646 221

Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646
127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.

Вантаа

Спасо-Вознесенская церковь в Тиккурила
Läntinen Valkoisenlähteentie 48, 01450 Vantaa

Священник Микаел Сундквист, тел. 09 85 646
125, 050 350 9356. Диакон Сергей Подшивалов,
тел. 040 749 1560.

TOIMINTAA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

HELSINKI

Jumalansynnyttäjän syntymän yhteisö

Usko arjessa-keskustelut jatkuvat joka toinen tor-
stai klo 16–18. Olohuone-lafka auki torstaista lau-
antaihin 13–16. Tervetuloa nauttimaan kahvia
seurassamme, ostoksille tai muuten vain pistäy-
tymään. Osoite Mikonkatu 25, 00100 Helsinki
(summerissa lukee kappeli, käynti sisäpihalta).
Lisätietoja, myös mahdolliset muutokset viikko-
ohjelmassa theotokos.fi.

Venäjän luostarien ystävät ry:n pyhiinvaellusmatka

Pyhiinvaellusmatkamme Petseriin on peruttu
koronarajoitusten vuoksi Venäjällä. Tehdään sen
sijaan pyhiinvaellusmatka kotimaassamme. Läh-
de mukaan bussimatkalle Valamoon ja Lintulaan
4.–6.9.2020! Soita Martille puh. 050 552 5919

ITÄ-HELSINKI

Pt. Aleksanteri Syväriläisen kappelin kuoro
Harjoitukset kappelilla keskiviikkoiltaisina ehtoos-
palveluksen jälkeen. Kuoro ottaa jatkuvasti uusia
laulajia. Lisätiedot: kanttori Maria Susuna puh.
050 401 4798 tai kirsi-maria.susuna@ort.fi

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Seminaarit

Mitä kuoleman jälkeen -seminaari

La 29.8.2020 klo 13–17 (huom. uusi ajankohta,
seminaari siirretty keväältä). Tässä seminaarissa
pohdimme kuolemanjälkeistä elämää eri näkö-
kulmista. Esillä ovat kristillisen kirkon ja Aasian
uskontojen perspektiivit. Samoin, mitä kuole-
manrajakokemukset merkitsevät. Seminaarin
fasilitaattorina on isä Ambrosius. Alustajina do-
senti Leo Näreaho, yliopistonlehtori Måns Broo.
Vapaa pääsy. Ilm. 28.8. mennessä

Kurssit

Ikonimaalaus alkeiskurssi

Alk. 9.9. (joka toinen keskiviikko 9.9.–3.12.2020
klo 17.30–19.45). Tämä ikonimaalauskurssi on tar-
koitettu aloittelijoille, joilla ei ole aiempaa koke-
musta ikonimaalauksesta. Opettajana TaM Katari-
na Koskivaara-Ilmonen. Kurssin hinta 105 €/syys-
kausi. Ilm. 25.8. mennessä. Vapaita paikkoja voi
tiedustella vielä ilmoittautumisaikojen jälkeenkin.

Hopeaneulapiirroskurssi, pe-su 2.–4.10.

Kurssi pidetään Kulttuurikeskus Sofiassa syksyllä
2020. Vastaavaa kurssia ei ole tietävästi järjestet-
ty Suomessa aiemmin. Hopeaneulapiirros on re-
nessanssin mestareiden piirustustekniikka, jossa
pohjustetulle paperille piirretään hopeakärjellä.
Hopeakärki tai -kynä on lyijykynän edeltäjä, jon-
ka jättää kevyen harmaan piirrosjäljen. Kurssin
opettajana TaM Katarina Koskivaara-Ilmonen.
Kurssin hinta 199 euroa sis. opetuksen ja ohjel-
man mukaiset ateriat. Ilm. 17.9. mennessä.
Ilmoittautuminen seminaareille ja kursseille: netti-
sivullamme, reception@sofia.fi tai puh. 010 277 900

Sofian galleria

26.8.–1.10. Kohtaamisia. Ryhmätaideterapiakou-
lutuksen näyttely
8.10.–30.11. Viggo Wallensköldin näyttely.
Galleriaan ja näyttelyyn on vapaa pääsy
kulttuurikeskuksen aukioloaikoina.

Retriitit

Ekumeeninen hiljaisuuden retiitti

Perjantaita sunnuntaihin 25.–27.9. Ohjaajana —
Eija Nurmio. Retriitin hinta: 295 euroa, sis. ohjel-
man, ateriat ja majoituksen yhden hengen huo-
neessa. Ilm. 3.9. mennessä.

LÄNTINEN ALUE

TAPIOLAN KIRKKO, Kaupinkalliontie 2, Espoo

Facebook: Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko

Espoon miestenpiiri Hermaninjengi

Lisätietoja: puheenjohtaja Juhani Mustila, puh.
0400 472 623 (juhani.mustila@iki.fi). Tarvittaessa
lisätietoja antaa myös isä Petri Korhonen.

Kesäkahvila Tapiolan ortodoksissa kirkossa

Espoo-päivänä lauantaina 29.8. klo 11–16.
Tarjolla kahvia, pientä purtavaa ja kirpputori.
Mahdollisuus tutustua kirkkoon omatoimi-
sesti. Klo 11 toimitetaan maallikkopalveluk-
sena lyhyt rukoushetkipalvelus, johon kaikki
ovat tervetulleita.

LOHJAN KIRKKO, Nahkurinkatu 4

Kuoroharjoitus

Keskiviikkoisin klo 18–20: 9.9., 16.9., 23.9., 30.9.,
7.10., 21.10., 28.10.
Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen
kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrki-
nen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Seniorikerho

Torstaisin klo 14–16: 17.9., 15.10.

Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782,
matti.jyrkinen@ort.fi

Teetä ja teologiaa

Tiistaisin klo 18. Lisätietoja isä Seppo Pesonen
040 747 6615.

Taidetiistai tiistaisin klo 18–20: 8.9., 29.9. Lisätie-
toja taiteilija Maija Junno, maijaj@me.com.

Ortodoksisuus tutuksi -kurssi

Torstaisin klo 18–20: 10.9., 17.9., 24.9., 1.10., 8.10.,
22.10. Lisätietoja isä Kalevi Kasala 040 525 2868,
kalevi.kasala@ort.fi

Lohjan seudun ortodoksien seurakuntaillat

Lisätietoja puheenjohtaja Risto Murto 044 201
6070.

Ikonipiiri

Maanantaisin klo 9.45–14: 7.9., 14.9., 21.9., 28.9.,
5.10., 19.10., 26.10. Lisätietoja Tarja Tarima
040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

Miestenpiiri

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisä-
tietoja: kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782.

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja: Päivi
Kasala 050 347 0205

Nummelan rukoushuone, Naaranpajuntie 7

Perjantapiiri

Perjantaisin klo 12–14: 18.9., 2.10., 16.10., 30.10.
Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782,
matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri

Tiistaisin klo 10–14: 1.9., 15.9., 22.9., 29.9., 6.10.,
20.10., 27.10. Lisätietoja Ritva Tarima 0400 719
563, ritva.tarima@suomi24.fi

Ikonipiiri

Torstaisin klo 16–19: 3.9., 10.9., 17.9., 24.9., 1.10.,
8.10., 22.10., 29.10. Lisätietoja Ritva Tarima
0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi

Yhteislauluilta

Perjantaisin klo 18–20: 11.9., 9.10. Lisätietoja
kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782,
matti.jyrkinen@ort.fi

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja: Päivi
Kasala, p. 050 347 0205

Hangon ort. kirkko, Täktomintie

Kuoroharjoitus

Sunnuntaisin klo 14–16: 6.9., 20.9., 27.9., 25.10.
Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen
kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrki-
nen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Torstaikeho

Torstaisin klo 18–20: 24.9., 29.10. Lisätietoja kant-
tori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@
ort.fi

Lasten kirkkokerho

Liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja Päivi
Kasala 050 347 0205.

Kaunisniemen leirikeskus, Annan sali

Ikonipiiri

Klo 10–17: 3.9., 10.9., 11.9., 12.9., 17.9., 24.9., 25.9.
Karkkilan ikonipiiri kokoontuu poikkeuksellisesti
syksyllä seurakuntamme leirikeskuksessa Lopen
Läyliäisissä. Lisätietoja Tarja Tarima 040 541 3901,
tarja.tarima@tikkurila.com

ITÄINEN ALUE

TOIMINTAA TIKKURILASSA

Ortodoksiakerho

Tikkurilan kirkon tiistaiseuran ortodoksiakerho parillisten viikkojen keskiviikkoiltoina ehtoopalveluksen jälkeen klo 18. Teemoina Vanhan testamentin kymmenen käskyä nykytutkimuksen valossa sekä pyhä Gregorios Nyssalaisen (k. 394) teos Mooseksen elämä. Opettajana isä Mikael Sundkvist.
2.9. Sinulla ei saa olla muita jumalia
16.9. Älä tee itsellesi patsasta äläkä muutakaan jumalankuvaa
30.9. Älä käytä väärin Herran, Jumalasi, nimeä

TOIMINTAA JÄRVENPÄÄSSÄ

Järvenpään kirkon kuoro

Kokoontuu kirkon kryptassa keskiviikkoisin klo 17.30. Lisätietoja kanttori Minna Jokiselta, puh. 050 358 7339.

Järvenpään ystäväpiiri

Lisätietoja Anja Lindström, puh. 040 741 4577, sähköp. anja.lindstrom@outlook.com.

TOIMINTAA KLAUKKALASSA

Klaukkalan kirkon kuoro

Lisätietoja kanttori Minna Jokiselta 050 358 7339.

TOIMINTAA PORVOOSSA

Porvoon kirkon kuoro

Kokoontuu kirkolla torstaisin klo 17.30. Lisätietoja: kanttori Elena Nemlander, puh. 044 043 0249.

Porvoon tiistaiseura

Kokoonnutumiset ovat kaikille avoimia. Lisätietoja: puheenjohtaja Jari Pylvänäinen, p. 040 570 8130.

Samovaarikerho

Kerho on venäjänkielinen. Lisätietoja Ekaterina Milenkova, sähköp. ekaterina.milenkova@gmail.com.

HAMINAN SRK

ORTODOKSIAKESKUS SYPRESSI, KIRKKOHERRANVIRASTO

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola, Avoimna ke–pe klo 10–14 p. 040 7047 171, hamina@ort.fi, www.orthamina.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Ville Kiiveri
p. 040 962 0063 ville.kiiveri@ort.fi

KANTTORI

Kari Päivinen, p. 040 866 7686
kari.paivinen@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakunnan vahtimestari, Jaana Juka,
p. 040 486 5550, jaana.juka@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Martti Honkaselkä (eläkk.)
Hamina p. 044 306 4900
martti.honkaselka@gmail.com
Rovasti Johannes Wuorlinna (eläkk.)
Hamina p. 050 589 9011
joukowuorlinna@gmail.com
Pastori Jukka Jauhiainen (eläkk.)
p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi
Diakoni Gennadi Ikävalko (eläkk.)
Inkeroinen, Kouvola p. 040 742 4615
keku.ikavalko@gmail.com

■ Hamina

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, Raatihuoneentori 2

JUMALANPALVELUKSET

La 5.9. klo 17 vigilia
Su 6.9. klo 10 liturgia
La 19.9. klo 17 vigilia
Su 20.9. klo 10 liturgia
La 3.10. klo 17 vigilia
Su 4.10. klo 10 liturgia

■ Kouvola

Pyhän ristin kirkko, Sakaristonmäki, Kirkonmäenkatu 2

JUMALANPALVELUKSET

La 29.8. klo 17 vigilia
Su 30.8. klo 10 liturgia
Su 7.9. klo 17 vigilia
*Ma 8.9. klo 10 liturgia
Ke 9.9. klo 17 ehtoopalvelus
La 12.9. klo 17 vigilia (praasniekka)
Su 13.9. klo 10 liturgia (praasniekka)
Ke 30.9. klo 17 vigilia
To 1.10. klo 10 liturgia

TOIMINTAPIIRIT

Pyhän Ristin kirkon ortodoksiapiiri

Tutustumme kirkon teologiaan, opetukseen ja ajatteluun. Tapaamisia noin kerran kuukaudessa ja osallistujat voivat esittää toiveita käsiteltävistä aiheista. Seuraamme koronapandemiatilannetta ja ilmoitamme seuraavasta kokouksesta seurakunnan nettisivuilla. Voit olla yhteydessä myös piirin vetäjään.

Musikaalinen lastenkerho Pyhän Ristin kirkossa

Lastenkerho toimii Pyhän Ristin kirkossa Kouvola. Kerho kokoontuu jokaisen kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina klo 17. Seuraamme koronapandemiatilannetta ja ilmoitamme seuraavasta kokouksesta seurakunnan nettisivuilla. Voit olla yhteydessä myös piirin vetäjään.

Seurakunnan kuorot Kouvola ja Haminassa

Haminan seurakunnassa toimii kaksi kuoroa, pyhän Ristin kirkon kuoro Kouvola ja Haminan ortodoksinen kirkkokoulu Haminassa. Kouvola harjoitukset keskiviikkona klo 18 Sypressissä ja Haminassa Trapesassa torstaisin klo 17.30. Yhteyshenkilö Kari Päivinen, p. 040 866 7686

Ksenia-piiri kokoontuu taas

Ksenia-piiri kokoontuu Sypressissä jokaisen kuukauden viimeinen lauantai. Uusia jäseniä otetaan mukaan! Seuraamme koronapandemiatilannetta ja ilmoitamme seuraavasta kokouksesta seurakunnan nettisivuilla. Voit olla yhteydessä myös piirin vetäjään. Yhteyshenkilö Kirsi Palve (044 321 7695) ja Tiina Toikka (040 5800 907)

Kouvolan Uusi tiistaiseura

Seuran tarkoituksena on kehittää jäsenissään ortodoksisen kirkon opin ja ortodoksisen elämän näkemyksen tuntemista ja tukea Suomen ortodoksista kirkkoa ja sen toimintaa. Seura järjestää keskustelu-, esitelmä- ja hartautilaisuuksia sekä kirkollisia juhlia, vahvistaa toiminnallaan ortodoksiseen kirkkoon kuuluvien siitä kiinnostuneiden hengellistä kasvua, elävää yhteyttä kirkkoon ja yhteisöllisyyttä. Vapaaehtoistoiminta on tärkeä osa seuran toimintaa. Tiistaiseurailloissamme on aina kahvitarjoilu. Seuraamme koronapandemiatilannetta ja ilmoitamme seuraavasta kokouksesta seurakunnan nettisivuilla. Voit olla yhteydessä myös piirin vetäjään. Lisätietoja Tiina Toikka p. 040 5800 907.

Ikonipiiri Haminassa ja Kouvola

Ikonipiiri kokoontuu Kouvola ortodoksiakeskus Sypressissä ja Haminan Trapesassa. Seuraamme koronapandemiatilannetta ja ilmoitamme seuraavasta kokouksesta seurakunnan nettisivuilla. Voit olla yhteydessä myös piirin vetäjään. Yhteyshenkilö on Ritva Koverola p. 040 837 5909.

Kirkkoteistiilikkerho

Kirkkoteistiilikkerho kokoontuu Kouvolan pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Tällä hetkellä kerhossa tehdään käspaikkoja ja huolletaan jumalanpalveluspukuja. Kerho järjestää myyjäisiä ja kerho käyttää tuoton kirkon kaunistamiseksi. Uudet jäsenet ovat tervetulleita mukaan! Lisätietoja Marja-Leena Jaakkonen, p. 040 774 6690

Pagina Perthi – Seniorien päiväkahvit

Kokoonnutuminen jokaisen kuukauden ensimmäisenä perjantaina klo 14 Kouvolan pyhän Ristin kirkossa. Jos tarvitset kyytiä, niin ole yhteydessä virastoon. Seuraamme koronapandemiatilannetta ja ilmoitamme seuraavasta kokouksesta seurakunnan nettisivuilla. Voit olla yhteydessä myös piirin vetäjään. Lisätiedot ja ilmoittautumiset tarjoilua varten seurakunnan virastoon p. 040 704 7171.

HÄMEENLINNAN SRK

SEURAKUNTAKOTI

Matti Alangon katu 11 A, 13130 Hämeenlinna

SEURAKUNNANVIRASTO

Matti Alangon katu 11, 13130 Hämeenlinna
p. 050 321 0035

Yhteys seurakunnanvirastoon puhelimitse tai sähköpostitse. Virasto palvelee normaalisti, mutta suljettu ovin.
Ke klo 14–16.30, to 16.30–19 ja pe klo 9.30–12

hameenlinna@ort.fi
www.hmlortodoksinen.fi
www.facebook.com/
HameenlinnanOrtodoksinenSeurakunta/

PAPISTO

Vt. kirkkoherra Jonas Bergenstad
p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi
Pappi Aki Leskinen, p. 0400 504 504,
aki.leskinen@ort.fi

KANTTORI

Leena Lomu
p. 040 707 6715, leena.lomu@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Kari M. Ranttilä, p. 040 550 6272
Diakoni Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326
Diakoni Veli Backman, p. 050 323 9893

MUU HENKILÖKUNTA

Kiinteistöhoitaja Markku Seljänne
p. 0400 716 810
Forssan toimintakeskuksen isännöitsijä
Heikki Halme, p. 040 558 0465
Pääkirkon isännöitsijä Kirsi Backman,
p. 050 349 5985
Ahveniston kirkon isännöitsijät
Sami Ylämurto, p. 044 363 0203 ja
Toni Rasilainen

■ Hämeenlinna

Pyhien Aleksanteri Nevskin ja Johannes Krysostomoksen kirkko, Erottajakatu 2

JUMALANPALVELUKSET

Pe 28.8. klo 18 ehtoopalvelus (taiteiden yö)

La 5.9. klo 17 vigilia

Su 6.9. klo 10 liturgia

La 12.9. klo 17 vigilia

Su 13.9. klo 10 liturgia

Su 13.9. klo 17 vigilia

***Ma 14.9. klo 10 liturgia**

La 19.9. klo 17 vigilia

Su 20.9. klo 10 liturgia

La 26.9. klo 10 liturgia

To 1.10. klo 10 liturgia

La 3.10. klo 17 vigilia

Su 4.10. klo 10 liturgia

Seurakuntakoti

Matti Alangon katu 11 A, Hämeenlinna

JUMALANPALVELUKSET

Ti 1.9. klo 17 kiitosakatistos ja tiistaiseuran avaus

Ahveniston kirkko

Ahvenistontie 20, Hämeenlinna

JUMALANPALVELUKSET

La 29.8. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

Forssa

Forssan toimintakeskus, Keskuskatu 10, Forssa

JUMALANPALVELUKSET

Su 30.8. klo 10 liturgia

Su 27.9. klo 10 liturgia

TOIMINTAA HÄMEENLINNAN SEURAKUNNASSA

Diakoniaseura

Yhteyshenkilö Silja Shepherd, 050 560 4318. siljaelinashpherd@gmail.com Tietoa diakoniaseuran toiminnasta yhteyshenkilöltä tai srk:n nettisivuilta.

Kyyrölä-kerho

Pj. Antonina Sosunov-Perälä, (03) 612 5850 / 040 721 8436, antonina(at)pp.inet.fi. Varapj. ja sihteeri Lidia Jaskari, 040 588 5185, lidia.jaskari@gmail.com.

Pyhä Syke ry

Pj. Marianne Kantonen, 050 331 8905 Voit lukea lisää Pyhän Sykkeen toiminnasta yhdistyksen nettisivuilta osoitteesta pyhasyke.fi

Käspaikkakerho

Käspaikkakerho kokoontuu Hämeenlinnassa seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A. Seuraavasta kokoontumiskerrasta ilmoitetaan Hämeenlinnan kaupunkiuutisissa.

Tiistaiseura

Pj. Sven Wessman, 040 7575 228, sven.wessman(at)pp1.inet.fi Tiistaiseura kokoontuu seurakuntakodilla, Matti Alangon katu 11 A, ellei toisin mainita. Tiistaiseurailat alkavat klo 17 alkuhartaudella ja kahvituksella. Kirkkoillat pääkirkossa klo 17.
Ti 1.9. klo 17 Kiitosakatistos, syyskauden avaus
Ti 15.9. klo 17 Pietarin alueen luostarit, kielenkääntäjä Terhi Saarenoja
Ti 29.9. klo 17 Ortodoksinen näkemys lunastuksesta, isä Markus Aroma
Ti 13.10. klo 17 Tuokiokuvia Armenian matkalta, isä Heikki Honkamäki
Ti 27.10. klo 17 Karjalan Pyhät, isä Aki Leskinen

Kirkkokuoro

Kuoron syyskausi alkaa ke 2.9. klo 17 kuoroharjoituksilla seurakuntakodilla. Mikäli kirkkokuoron toiminta kiinnostaa, niin kuoroon otetaan jatkuvasti uusia laulajia.

KOTKAN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka

Avoimma maanantaisin klo 15–17

p. 040 652 7599

kotka@ort.fi, www.kotkaort.fi

NIKOLAOS-SALI

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka, Nikolaos-salia vuokrataan erilaisiin tilaisuuksiin. Varaukset viraston tai työntekijöiden kautta.

PAPISTO

Vt. kirkkoherra Timo Tynkkynen

0400 654 883 tai timo.tynkkynen@ort.fi

Ma. pappi Ivan Markolainen, p. 040 623 3327, ivan.markolainen@ort.fi

KANTTORI

Kanttori Katarine Lehtomäki, p. 050 359 4823

MUU HENKILÖKUNTA

Vahtimestari Vesa Lehtomäki, p. 050 599 8855

AVUSTAVA PAPISTO

Diakoni Johnny Haataja

Diakoni Heikki Harvola

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Isopuisto, p. (05) 212 767

Isännöitsijä Esa Tervio, p. 0440 837846

JUMALANPALVELUKSET

Jumalanpalveluksiin tulee ilmoittautua etukäteen tekstiviestillä maanantaisin ja tiistaisin numeroon 040 652 7599 (etu- ja sukunimi, palvelus ja kirkko). Jos olet estynyt, muista ilmoittaa! Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaikkia iltopalveluksia klo 16–17.

В богослужения можно приходить только по предварительной и обязательной записи. Пошлите СМС в номер 040 652 7599 по понедельникам и вторникам (имя, фамилия, служба и храм). Если не можете участвовать, сообщите!

Исповедь совершается перед каждой вечерней службы в 16-17 часов!

La 29.8. klo 17 ehtoopalvelus ja akatistos

Su 30.8. klo 10 liturgia

Ti 1.9. klo 10 slaavinkielinen liturgia

La 5.9. klo 17 vigilia

Ma 7.9. klo 17 juhlayvigilia

***Ti 8.9. klo 10 liturgia**

La 12.9. klo 17 vigilia

Su 13.9. klo 10 liturgia

Su 13.9. klo 17 juhlayvigilia

***Ma 14.9. klo 10 liturgia**

La 19.9. klo 17 vigilia

Su 20.9. klo 10 liturgia

La 26.9. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi

Su 27.9. klo 10 slaavinkielinen liturgia

La 3.10. klo 17 vigilia

Loviisa

Loviisan kirkko Jumalansynnyttäjän Kasanilaisen ikonin muistolle, Itäinen Tullikatu 17

Isännöitsijä Margarita Yukheвич

p. 040 561 9915

JUMALANPALVELUKSET

La 29.8. klo 10 liturgia

Su 6.9. klo 10 liturgia

La 19.9. klo 10 slaavinkielinen liturgia

Su 4.10. klo 10 liturgia

TOIMINTAA KOTKAN SEURAKUNNASSA

Seurakunnan kerhot aloittavat toimintansa syyskuun ensimmäisellä viikolla. Kaikissa toiminnoissa noudatamme turvavälejä, tehostettua hygieniää ja muita annettuja ohjeita. Muista, ettet tule sairaana tai jos sinulla on flunssaoireita! Koronatilanne saattaa vaikuttaa tapahtumien järjestämiseen!

LAPSET JA NUORET

Lasten musiikkikerho

Kokoontumiset joka toinen tiistai Nikolaos-salissa klo 17–18. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823.

Piirustuskerho Pikkumaalari

8–12-vuotiaille lapsille tiistaisin klo 17–18.

Kerhon toimii pääasiassa venäjäksi, myös suomenkieliset tervetulleita. Opettaja Inna, puh. 0442394803. Pitää ilmoittautua, jos haluaa osallistua.

Piirustuskerho Pikkumaalari

5–8-vuotiaille lapsille keskiviikkoisin klo 17–18. Opettajana Inna, puh. 0442394803. Pitää ilmoittautua, jos haluaa osallistua.

Lastenkerho Uskon säteet

Kokoonnumme sunnuntaisin klo 10–11 liturgian aikana Kotkan kirkon toiseen kerrokseen keskus-telemaan uskonnollisista aiheista ja askartelamaan. Vetäjinä Anastasia ja Marina. Tervetuloa! Kerho pidetään samanaikaisesti kahdella kielellä; sekä suomenkieliset että venäjänkieliset lapset tervetulleita!

Näytelmäkerho Ilosanoma

5–16-vuotiaille lapsille sunnuntaisin klo 12–14. Tunnit pidetään seurakuntasalissa. Lasten kanssa tanssitaan, opetellaan lauluja ja harjoitellaan pieniä näytelmiä. Odotamme kaikkia kiinnostuneita lapsia liittymään kerhoon. Vetäjät: Elena, Natalia, Alexandra. Puh. 0445460251.

AIKUISET

Suomen kielen keskustelukerho

Lauantaisin klo 11–12 Nikolaos-salissa. Ohjaajana Päivi, p. 0408259326. Tervetuloa!

Diskos – kokoonnumme yhteen

Matalan kynnyksen ortodoksiaikuisille. Kertaamme uskontotunnilta tuttuja asioita kahvikupposen lomassa. Kokoonnumme lauantaisin kerran kuussa klo 15.30–16.30. Kokoonnumme 12.9. ja 10.10. Yhteyshenkilönä kanttori-Kati. Tervetuloa!

Tiistaiseura

Tiistaiseuran tapahtumia. Tiistaiseuran aloittaa kokoonnumiset seuraavasti: 22.9 aloitetaan toiminta Nikolaos-salilla klo 16 seurakunnan papin puheenvuorolla 6.10 Pirjo Kurki luennoi Sylvi Kekkosesta 20.10 Heikki Rytölä luennoi Kuivajärven tsasounat

Karhulan ortodoksit

Karhulan ortodoksit kokoontuvat kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 15.

Nikolaoksen ukkokerho

Kokoontuu torstaisin klo 16 pääasiassa kirkolla, lisätietoja Esa Terviöltä, puh. p. 044 0837 846.

Kultaiset kädet -käsityökerho

Perjantaisin klo 17–19. Ohjaajana Elena puh. 0445460251.

Ikonikerho

Maanantaisin kerhohuoneessa klo 17.

Kirkkokuorot

Kotkan kirkon kuoron harjoittelee Keskiviikkoisin Nikolaos-salissa klo 17–18.30. Lisätietoja Kati-kanttorilta, puh. 050 359 4823. Slaavinkielisistä kuoroharjoituksista kysy Kati-kanttorilta.

TAPAHTUMIA

Yhteinen ruokailu yksinäisille

Oletko yksin, kaipaatko seuraa? Järjestämme yhteisen ruokailuhetken tiistaisin klo 14. Seuraavat kokoontumiset 15.9. ja 13.10. Omakustanteinen ruokamaksu 5 € aikuisilta. Ennakoilmoittautuminen Kati-kanttorille, puh. 050 359 4823, viimeistään edeltävänä maanantaina.

Papisto tavattavissa Kotkassa

Kotkan ma. pappi isä Ivan Markolainen on tavattavissa Kotkan kirkkoherranvirastossa maanantaisin klo 15–18 ja muina päivinä sopimuksen mukaan. Vapaapäivät to-pe.

Vt. kirkkoherra isä Timo Tynkkynen on tavattavissa kirkkoherranvirastossa Kotkassa maanantaisin klo 16–18 seuraavina päivinä: 14.9., 21.9., 5.10. ja 12.10.

Kirkkoherranviraston puhelinnumero on muuttunut

Uusi puhelinnumero on 040 652 7599.

LAHDEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO JA SEURAKUNTASALI

Harjukatu 5, 15110 Lahti, p. 040 359 4846

Kirkkoherranvirasto on avoinna ma–to klo 10–13, mutta palvelee suljetuin ovin. Yhteys kirkkoherranvirastoon vain puhelimitse tai sähköpostilla.

lahti@ort.fi, www.lahdenort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Jonas Bergenstad, p. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi

KANTTORI

Petri Huttu, p. 0440 251 062

MUU HENKILÖKUNTA

Kasvatustyöntekijä Marina Salokangas, p. 040 662 8513, marina.salokangas@ort.fi

Seurakuntakeskuksen vahtimestari Kimmo Mäenrinne, p. 040 5041176

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664

Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475

Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446

Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Ennakoilmoittautuminen kaikkiin jumalanpalveluksiin pastori Jonas Bergenstadille puhelimitse mieluiten tekstiviestillä tai soittamalla puh. 0400 330 484.

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko, Harjukatu 5

Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

Su 30.8. klo 10 liturgia

La 12.9. klo 17 vigilia

Su 13.9. klo 10 liturgia

Su 13.9. klo 17 vigilia

*Ma 14.9. klo 10 liturgia

Pe 25.9. klo 17 vigilia

La 26.9. klo 10 liturgia

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsasounakuja 1

Puh. 040 359 4846 (ma–to klo 10–13).

JUMALANPALVELUKSET

Su 6.9. klo 10 liturgia

Su 20.9. klo 10 liturgia

To 1.10. klo 10 liturgia

Su 4.10. klo 10 liturgia

Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko, Hämeenkatu 6

Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

La 19.9. klo 10 liturgia

La 3.10. klo 10 liturgia

Kausala

Neitsyt Marian syntymän tsasouna

Keskikatu 4

JUMALANPALVELUKSET

*Ti 8.9. klo 9.30 pieni vedenpyhitys ja liturgia

LAPPEENRANNAN SRK

LAPPEENRANNAN KIRKKOHERRANVIRASTO JA SEURAKUNTATALO

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta, p. 040 0414 792

Virasto auki ma klo 10–14. Kirkkoherra Timo Tynkkynen on tavattavissa ma klo 10–14 Lappeenrannan seurakuntatalolla. Lomat ja kirkolliset juhlat voivat aiheuttaa poikkeuksia. Virastoajan ulkopuolellakin voi ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin. Papiston ja kanttorien vapaapäivät ovat to-pe. lappeenranta@ort.fi, www.ekort.fi

IMATRAN SEURAKUNTATALO

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

Papin päivystys Imatralla tiistaisin klo 13.30–16.00.

PAPISTO

Kirkkoherra Timo Tynkkynen, p. 040 0654 883

Toinen pappi Andrei Verikov, p. 0400 411 923

KANTTORI

Kanttori Maria Verikov, p. 040 169 8676

Apukanttori Tatiana Mäkelä, p. 040 685 8592

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 040 0933 287

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markus Petsalo, p. 0400 253 370

Rovasti Mauri Patronen, p. 040 595 1688

Pastori Aarne Ylä-Jussila, p. 044 980 2116

Diakoni Jorma Liesma

Jumalanpalveluksiin tulee ilmoittautua etukäteen tekstiviestillä maanantaisin ja tiistaisin numeroon 0400 414 792 (etu- ja sukunimi, palvelus ja kirkko). Jos olet estynyt, muista ilmoittaa! Katumuksen sakramentti toimitetaan ennen kaikkia iltapalveluksia klo 16–17.

В богослужения можно приходить только по предварительной и обязательной записи. Пошлите СМС в номер 0400 414 792 по понедельникам и вторникам (имя, фамилия, служба и храм). Если не можете участвовать, сообщите! Исповедь совершается перед каждой вечерней службы в 16–17 часов!

Lappeenranta

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Kristiinankatu 3

Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 040 0933287

JUMALANPALVELUKSET

Ti 1.9. klo 17 ehtoopalvelus ja kiitosakatistos

La 5.9. klo 17 vigilia

Su 6.9. klo 10 liturgia

Ma 7.9. klo 17 juhlavigilia

*Ti 8.9. klo 10 liturgia

La 12.9. klo 17 vigilia

Su 13.9. klo 10 liturgia

Su 13.9. klo 17 juhlavigilia

*Ma 14.9. klo 10 liturgia

La 19.9. klo 17 vigilia

Su 20.9. klo 10 liturgia

La 26.9. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi

Su 27.9. klo 10 slaavinkielinen liturgia

Ke 30.9. klo 17 juhlavigilia

To 1.10. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

La 3.10. klo 17 vigilia

Su 4.10. klo 10 liturgia

Imatra

Pyhän Nikolaoksen kirkko, Vuoksenniskantie 3

JUMALANPALVELUKSET

Seuraavat jumalanpalvelukset toimitetaan ulkona ja niihin voi osallistua maksimissaan 50 henkilöä noudattaen turvavälejä:

Ti 1.9. klo 17 ehtoopalvelus ja kiitosakatistos

La 5.9. klo 17 vigilia suomeksi ja slaaviksi

Su 6.9. klo 10 slaavinkielinen liturgia

Ma 7.9. klo 17 juhlavigilia

*Ti 8.9. klo 10 liturgia

La 12.9. klo 17 vigilia

Su 13.9. klo 17 juhlavigilia

*Ma 14.9. klo 10 liturgia

La 19.9. klo 17 vigilia

Su 20.9. klo 10 liturgia

La 26.9. klo 17 vigilia

Su 27.9. klo 10 liturgia

Ke 30.9. klo 17 juhlavigilia

To 1.10. klo 9 liturgia

■ Parikkala

Johannes Kastajan tsasouna,
Uimalantie 1, Parikkala

JUMALANPALVELUKSET

La 29.8. klo 10 liturgia
La 31.10. liturgia

■ Joutseno

Pulpin kappeli, Linjatie 11

JUMALANPALVEUKSET

Su 13.9. klo 10 liturgia

БОГОСЛУЖЕНИЯ НА СЛАВЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

ПОКРОВСКАЯ ЦЕРКОВЬ В ЛАППЕЕНРАНТА

Сб 26.9. в 17 всенощная на финском и славянском языках
Вск 27.9. в 10 литurgia на славянском языке

НИКОЛЬСКАЯ ЦЕРКОВЬ В ИМАТРА

Сб 5.9. в 17 всенощная на финском и славянском языках
Вск 6.9. в 10 литurgia на славянском языке

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Tarkista seurakunnan internet-sivuilta www.ekort.fi. Tervetuloa mukaan! Muutokset mahdollisia! Löydät ajantasaisen viikko-ohjelman myös Facebookissa: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta! Keskiviikkoisin kirkolliset ilmoitukset Etelä-Saimaassa ja torstaisin Uutisvuoksesta. Kaikissa toiminnoissa noudatamme turvavälejä, tehostettua hygieniää ja muita annettuja ohjeita. Muista, ettei osallistu, jos olet sairas tai sinulla on esim. flunssaoireita! Korona-tilanne saattaa vaikuttaa toimintojen järjestämiseen!

LAPPEENRANTA

Raamattupiiri

Raamattupiirissä käydään läpi ymmärrettävällä tavalla Markuksen mukaista evankeliumia. Ota mukaan oma Raamattu ja muistiinpanovälineet. Raamattupiiri on kaikille avoin ja se kokoontuu keskiviikkoisin klo 18 Lappeenrannan seurakuntasalilla seuraavina päivinä: 2.9., 7.10., 11.11. ja 2.12.

Miesten talkoopäivät

Lappeenrannan linnoituksen kirkolla keskiviikkoisin kello 10. Tule mukaan! Kokoontumme tarvittaessa useamminkin. Kokoontumiset: 16.9., 14.10., 11.11. ja 2.12.

Päiväpiiri kokoontuu

Kokoontumme kerran kuukaudessa Lappeenrannan seurakuntasalilla kahvin ja seurustelun merkeissä, kuuntelemme myös pieniä esitelmää eri aiheista. Kokoontumme kirkkovuoden alun merkeissä ti 8.9. kello 14 ja ti 6.10. kello 14 keskustelemaan vainajien muistamisesta. Tervetuloa virkistäytymään!

Naisten monikielinen kahvikerho

Kerhon tavoitteena on tuoda yhteen seurakuntamme naisia kieleen tai kansallisuuteen katsomatta. Kerho on rajattu vain naisille siksi, että voimme tällaisen ympäristön tarjoavan alustan luottamukselliselle ja vapautuneelle keskustelulle nimenomaan naisen elämän iloista ja suruista. Lapset saa ottaa kerhoon mukaan, joten kenenkään ei tarvitse jäädä kerhosta pois lastenvahdin

puuttumisen vuoksi. La 12.9. klo 14 käymme kävelylenkillä ja kuulemme samalla linnoituksen ja ympäristön historiasta.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАППЕЕНРАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литurgia на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале. См. расписание служб!

Духовные беседы:
в воскресенье 27.9. после литургии «Проскомидия»
в воскресенье 11.10. после литургии «Литurgia оглашенных»

ИМАТРА

Papin päivystys Imatran kerhohuoneessa tiistaisin klo 13.30–16

Raamattupiiri

Raamattupiirissä käydään läpi ymmärrettävällä tavalla Markuksen mukaista evankeliumia. Ota mukaan oma Raamattu ja muistiinpanovälineet. Raamattupiiri on kaikille avoin ja se kokoontuu keskiviikkoisin klo 18 Imatran seurakuntasalilla seuraavina päivinä: 16.9., 21.10., 25.11. ja 9.12

Tiistaiseura

Tiistaiseura kokoontuu tiistai-iltapäivisin pääsääntöisesti kello 14 seurakuntatalolla. Tule mukaan!

Seuraavat kokoontumiset:

Ti 15.9. syyskauden aloitus klo 14 rukoushetkellä seurakuntasalissa, kuulemme syksyn ohjelmasta ja muusta syksyn toiminnasta
Ti 29.9. klo 14
Ti 6.10. klo 14

Imatran Nikolaoksen miehet

Talkoopäivät miehille Imatran kirkonmäellä. Kokoontumiset ovat keskiviikkoisin kerran kuukaudessa klo 10. Tarvittaessa kokoontumme useamminkin ja otamme yhteyttä silloin erikseen. Seuraavat kokoontumiset: 23.9., 21.10., 18.11. ja 9.12.

Ikonimaalaus

Seurakunnassamme aloittaa uusi ikonimaalausryhmä, jossa on mahdollista opiskella perinteistä ikonimaalaustekniikkaa ja tutustua ikonien merkitykseen ortodoksisessa traditiossa. Ryhmä on tarkoitettu ikonimaalareille, joilla on aikaisempaa kokemusta ikonimaalauksesta ja jotka haluavat syventää maalaukseen liittyvää hengellistä traditiota. Ikonimaalausopettaja on perehtynyt sekä ikonien teologiaan että maalaustekniikkaan ja on työssään kokenut.

• Kurssimuotoinen opetus

Ikonimaalausopetus toteutetaan kurssimuotoisesti. Yhden kokonaisen kurssin laajuus on 80 opituntia (1 opetustunti = 45 min.). Kurssi toteutetaan periodiopetuksena viikonloppuisin (10 opituntia joka kuukauden toisena viikonloppuna). Kurssin aikana osallistutaan myös jumalanpalveluksiin.

• Ensimmäinen kurssi alkaa Imatralla Tiedotustilaisuus ilmoittautuneille ma 7.9. kello 16 Imatran seurakuntasalilla. Syksyn kurssi alkaa 12.9.2020 kello 12. Kurssille mahtuu kymmenen opiskelijaa. Opetus jatkuu kevätlukukaudella. Syys- ja kevätlukukauden kestävä ikonimaalauskurssin hinta on 135 euroa. Kurssi toteutetaan yhteistyössä ONL:n ja opintokeskus Siviksen kanssa.

• Ilmoittautuminen

Kurssille tulee ilmoittautua etukäteen kirkkoheranvirastoon 6.9. mennessä puhelimitse maanantaisin numeroon 0400 414 792 kello 10-14 tai muuna aikana sähköpostilla osoitteeseen lappeenranta@ort.fi.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литurgia на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале. См. расписание служб!

Духовные беседы:
в воскресенье 6.9. после литургии «Проскомидия»
в воскресенье 17.10. после литургии «Литurgia оглашенных»

Kirkkomusiikki seurakunnassa

Tervetuloa mukaan seurakunnan kirkkomusiikki-toimintaan! Jokaiselle, jota kirkkomusiikki kiinnostaa, suodaan mahdollisuus laulaa ja oppia kirkkomusiikista lisää. Seurakunnassamme on tarjolla kahdentasoista kirkkomusiikkiopetusta: kirkkolaulupiirejä ja kirkkokuoroa toimintaa.

Lappeenrannan kirkkolaulupiiri toimii matalan kynnyksen periaatteella. Kirkkolaulupiiriin voi tulla kuka vain laulamiseksi kiinnostunut. Mukaan-tulo ei edellytä toimintaan sitoutumista, vaan mukana voi olla juuri silloin kun se itselle sopii. Piirissä lauletaan tänä syksynä Pyhiinvaeltajan lauluja, opitaan kirkkomusiikin historiasta, sekä lauletaan ortodoksia joululauluja itäslaavien mailta. Piiriä vetää kanttori Maria Verikov.

Kirkkolaulupiirejä selvästi tavoitteellisempaa työtä tehdään kirkkokuoroissa. Kirkkomusiikki on olennainen osa jumalanpalvelusta. Siksi kirkkokuoron laulun tulee olla hyvin harjoiteltua, ja sen tulee pyrkiä korkeatasoisuuteen.

Kuorotoimintaan mukaan pyrkivillä tulee olla halu sitoutua toimintaan sekä valmius oppia laulamaan moniäänistä kuoromusiikkia. Tästä syystä kuoroon otetaan uusia jäseniä vain laulukokeen kautta. Kokeessa testataan, onko laulajalla edellytyksiä oppia laulamaan kirkkokuorotoiminnan vaatimalla tavalla.

Kirkkokuoroon mukaan haluavia pyydetään ottamaan yhteyttä seurakunnan kanttoreihin. Suomenkielisestä kirkkomusiikkitoiminnasta vastaa Maria Verikov, kirkkoslaavinkielisestä Tatiana Mäkelä. Kirkkokuoron harjoitukset alkavat viikolla 36.

Lappeenrannan kirkkokuorot

Yhteiskuuoroharjoitus maanantaisin klo 18. Slaavinkielisen kuoron harjoitus tiistaisin klo 18. Suomenkielisen kuoron harjoitus kuukauden ensimmäisenä lauaintaina klo 14.30–17.

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Лаппеенранта по вторникам в 18. Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 846 2899

Kirkkolaulupiiri

Sunnuntaina 18.10., 15.11. ja 13.12. liturgian ja kirkkokahvien jälkeen, n. klo 12.15.

Imatran kirkkokuorot

Yhteiskuuoroharjoitus tiistaisin klo 18. Slaavinkielisen kuoron harjoitus maanantaisin klo 18 ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Иматра по понедельникам в 18 часов. Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 846 2899

Tapahtumia seurakunnan alueella

Siunatut ikonit

Ikoniaiheinen syystapahtuma, jossa siunataan ikonimaalareiden uudet ikonit. Voit myös tuoda kotoasi siunaamattomat ikonit kirkkoon. Palveluksen jälkeen ohjelmallinen kirkkokahvi seurakuntatalossa. Kaikki tervetuloa – myös muut kuin ikonimaalarit!
Lappeenrannassa 20.9. kello 13
Imatralla 11.10. klo 17

Diakoniatyö tiedottaa

Jos tarvitset apua erilaisissa elämäntilanteissa, ota rohkeasti yhteyttä seurakunnan papistoon. Yhdessä diakoniatoimikunnan kanssa pyrimme tukemaan sinua! Diakoniatoimikunta myöntää myös harkinnanvaraista avustusta lasten ja nuorten harrastustoiminnan kuluihin. Hakemukset perusteluineen kirkkoherranvirastoon.

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2. kerros, 33100 Tampere
Kanslia palvelee syyskuussa normaalisti ti-pe klo 9–13.
Puh. 0400 346 098, tampere@ort.fi, www.tampereort.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg, p. 050 557 0050
Kirkkoherra tavoitettavissa parhaiten kansliassa tiistaisin klo 9–12

KANTTORI

Jenni Hakkarainen, p. 044 301 0974, jenni.hakkarainen@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balčin (opintovapaalla)

Nuorisotoimenohjaaja Vasili Venkula (sij. 1.9.2019–31.8.2021)
p. 040 1781 633 vasili.venkula@ort.fi

Kanslisti Arja Pikkuharju, p. 050 557 0056

Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053

Vahtimestari Mika Kangasaho, p. 050 557 0054

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Heikki Honkamäki, hhonkamaki@gmail.com
p. 044 3623020

Pastori Jelisei Rotko, p. 040 507 5790, elisrotko@gmail.com

Rovasti Mikael Punjala, p. 050 524 2641, mikael.punjala@gmail.com

Diakoni Heikki Hattunen

Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723

Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697, jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIATYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön toimittamiseksi eteenpäin voi myös täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä on saatavana Tampereen kirkossa ja seurakunnan kansliassa.

Tampere

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27, p. 040 358 9099

Isännöitsijä Henri Suojanen, P. 0400 306 008

Koronavirustilanteen takia Tampereen kirkon jumalanpalveluksiin osallistujien määrä rajataan 40 henkilöön. Sunnuntailiturgioihin voi ilmoittautua seurakunnan kansliaan (puh. 0400 346089, ti-pe klo 9–13). Muihin palveluksiin voi osallistua ilman ilmoittautumista rajoitteiden puitteissa.

JUMALANPALVELUKSET

La 29.8. klo 18 vigilia

Su 30.8. klo 10 liturgia

Ti 1.9. klo 17 koti- ja lemmikkieläinten siunaus kirkon pihalla

Ti 1.9. klo 17.30 kiitosakatistos

Ke 2.9. klo 8 liturgia

La 5.9. klo 17 vigilia

Su 6.9. klo 10 liturgia

Ma 7.9. klo 17 vigilia

*Ti 8.9. klo 10 liturgia

La 12.9. klo 17 vigilia

Su 13.9. klo 10 liturgia

*Ma 14.9. klo 10 liturgia

La 19.9. klo 17 vigilia

Su 20.9. klo 10 liturgia

Ti 22.9. klo 17.30 akatistos

Ke 23.9. klo 8 liturgia

La 26.9. klo 17 vigilia

Su 27.9. klo 10 liturgia

Ke 30.9. klo 17 vigilia

To 1.10. klo 10 liturgia

La 3.10. klo 17 vigilia

Su 4.10. klo 10 liturgia

Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46

Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 5218697

JUMALANPALVELUKSET

Koronavirustilanteen takia Porin kirkon jumalanpalveluksiin osallistujien määrä rajataan 40 henkilöön. Palveluksiin voi osallistua ilman ilmoittautumista rajoitteiden puitteissa.

Su 6.9. klo 10 liturgia, rom

To 10.9. klo 18 Jeesuksen rukous -palvelus

Su 13.9. klo 10 liturgia

Pe 25.9. klo 17 vigilia

La 26.9. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia (apostoli ja evankelista Johannes Teologi)

To 1.10. klo 18 Jeesuksen rukous -palvelus

Viljakkala

Pyhän Johannes Venäläisen tsasouna

Nopanperäntie 586

JUMALANPALVELUKSET

La 26.9. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia (tsasounan 10-vuotisjuhla)

Kolho

Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen kirkko, Kappelitie, Vilppulan Kolho

Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

La 31.10. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia (Karjalan valistajien juhla)

Valkeakoski

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone, Kalmistonkatu 6

Isännöitsijä: Yrjö Kerisalo, p. 0400 924124

JUMALANPALVELUKSET

Su 6.12. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Oletko kiinnostunut liittymään ortodoksiseen kirkkoon?

Tampereen ortodoksinen seurakunta järjestää katekumeenikurssi ortodoksista uskosta ja kirkosta kiinnostuneille. Opetus tapahtuu Nikolain-salissa (Tuomiokirkonkatu 27, käynti pihan kautta) ja siitä vastaa Maria Hattunen (040 4819240, maria.hattunen@ort.fi) ja Aleksej Sjöberg (050 5570050, aleksej.sjoberg@ort.fi). Esittelytilaisuus tiistaina 1.9. klo 18, ja ensimmäinen opetustilaisuus tiistaina 8.9. klo 18.

Hartausmateriaalit netissä

Ortodoksinen hartauskirja (sinikantinen pieni vihko) löytyy sähköisenä osoitteesta <http://m.onl.fi>. Päivittävät Raamatun lukukappaleet ja pyhien elämäkerrat löytyvät www.ort.fi -sivuston kirkkokalenterista.

Tampereen ortodoksisen kirkon kuoro

Kuoron laulua voi kuunnella netistä hakusanoilla: "Liturgia Tampereelta 23.11.2019".

Teemailat syksy 2020

Paikka: Nikolainsali (Tuomiokirkonkatu 27, Tampere, käynti pihan kautta) tiistaisin klo 18–19.30. Kahvi- ja teetarjoilu 2 e. Muutokset mahdollisia! 15.9. Keijo Koivula: Bysantin ja Venäjän ajattomat mosaiikit
13.10. Isä Jelisei: Johanneksen evankeliumi
10.11. Henri Suojanen: Matkakertomus pohjois-Etiopiasta
8.12. Jussi Konttinen: Siperia

Pyhien isien lukupiiri

Tampereen Pyhien Isien lukupiirissä syvennyttään Ortodoksisen Kirkon isien teksteihin ja opetukseen. Ryhmä tarkoitettu 20 vuotta täyttäneille ja sitä vanhemmille miehille. Piiri kokoontuu tiistaina 8.9. klo 18 kirkon kryptassa. Lukupiiriä vetää Juho Varpukoski, p. 040 203 153

Tampereen toimintakerhon teemailat

Teemailat alkavat klo 18 ehtoopalveluksen jälkeen. Kahvi- ja teetarjoilu, josta vapaaehtoinen maksu. Tulot käytetään kirkkosalin kaunistamiseen.

Isä Heikki Honkamäen läksiäiset siirtyvät jälleen

Koronatilanteen vuoksi isä Heikki Honkamäen läksiäisiä 6. syyskuuta joudutaan jälleen siirtämään. Uudesta ajankohdasta ilmoitetaan myöhemmin. Pahoittelemme tilannetta.

TOIMINTAA PORISSA

Porin Seudun Tiistaiseura ry

Puheenjohtaja ja sihteeri Maria Ojanen
puh. 050 381 2063
Varapuheenjohtaja Riitta Salonen,
p. 040 517 0904

Tiistaiseuramme tilaisuudet ja tapahtumat ovat avoimia kaikille. Tervetuloa mukaan toimintaamme! Aloitamme syksyn toiminnan mahdollisuuksien mukaan alla ilmoitettuna päivinä. Tilanne voi kuitenkin muuttua ja noudatamme kirkkokunnan ohjeistusta kokoontumisten suhteen.

Ajankohtaisin tieto tulevista tapahtumistamme päivitetään Tiistaiseuran nettisivuille, www.porinseunduntiistaiseura.fi ja Facebook-ryhmään Porin Seudun Tiistaiseura. Seuraa tiedotuskanaviamme!

Tiistaiseurailat

Porin ortodoksisella kirkolla joka toinen tiistai klo 18. Ilta aloitetaan rukoushetkellä. Seurakuntamme työntekijät alustavat kukin vuorollaan tiistaiseurailloissamme. Myös muiden pitämiä alustuksia tai esitelmää kiinnostavista aiheista. Syksyllä tiedossa mm. jäteneuvojan luento. Jokaisessa illassa on tarjolla maistava kahvipöytä sekä aina hauskat miniarpajaiset. Syyskauden aloitus on 15.9. ja sitä seuraava kokoontuminen 29.9.

Kirkkokahvit

Kirkkokahvit tarjotaan liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologialin puolella.

Tiistaiseuran jäsenmaksu

Jäsenmaksu vuodelle 2020 on 20 euroa/hlö. Jäsenmaksun voit maksaa pankkitilille FI89 1269

3000 6174 54. Saaja: Porin Seudun Tiistaiseura ry. Kirjoita viestikenttään: jäsenen nimi + jäsenmaksu 2020. Lisätietoja rahastonhoitaja Niina Alhalselta, p. 044 203 1800.

Lukupiiri

Lukupiiri kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 16. Vetäjänä toimii Sirpa-Helene Soini. Syyskausi alkaa su 6.9. teoksella F. M. Dostojevski: Rikos ja rangaistus. Seuraava kokoontuminen 4.10. teoksella Kaari Utrio: Ilkeät sisarpuolet.

Ortodoksiapiiri

Ortodoksiapiiri kokoontuu noin kerran kuukaudessa tiistai-iltoina klo 18. Vetäjänä toimii Jyri Luonila. Ilta alkaa ehtoopalveluksella. Piirissä käsitellään monia eri aiheita ortodoksisesta kirkosta ja kristityn elämästä. Ortodoksiapiiri sopii myös niille, jotka harkitsevat ortodoksisen kirkkoon liittymistä. Seuraava kokoontuminen on 22.9.

Askarteluterho Pyöröset

Askarteluterho Pyöröset kokoontuu joka toinen

keskiviikko klo 15–17. Kerhon pyörittäjinä toimivat Eija Korttesniemi ja Anita Luonila. Kerhossa se-
kä vaalitaan perinteitä että opetellaan uusia tui-
lia. Tehdään monipuolisesti tuotteita kirkon käyt-
töön ja myytävää myyjäisiin. Syyskauden aloitus
on keskiviikkona 23.9.

Praasniekka

Kirkkomme praasniekkaa (apostoli ja evankelista Johannes Teologin juhla) vietetään lauantaina 26.9. Vedenpyhitys ja liturgia alkaa klo 9.30, jonka jälkeen ristisaatto. Liturgian jälkeen on praasniek-
kajuhla ja ruokailu Teologinsalissa. Tervetuloa!

Porin kirkkokuoro

Porin kirkkokuoro Johtaa kanttori Marianna Län-
ne. Kuoroharjoitukset pidetään Porin ortodoksi-
sella kirkolla noin kaksi kertaa kuussa erikseen
sovittavina ajankohtina. Uudet laulajat ovat ter-
vetulleita! Mukaan tulevilta toivotaan aiempaa
kuorolaulukokemusta. Lisätiedot: mariannalan-
ne@gmail.com

Ehdota vuoden nuorisokerhoa ja ohjaajaa

NYT on aika muistaa Ortodoksisten nuori-
son liiton huomionosoituksilla ansiok-
kaita nuorisotyön tekijöitä ja kerhoja. ONL
ry pyytää esityksiä vuoden 2020 kerhoksi
ja ohjaajaksi ja hakemuksia hopeisen
ansiomerkin saajiksi. Uutena huomion-
osoituksena on palkinto digitaalisen lapsi-
ja nuorisotyön kehittäjille.

Vuoden ohjaajaksi voi esittää sellaista
ohjaajaa, joka on tänä vuonna tai lähiaikoina
osoittanut selvää innostusta ja onnistumista
ortodoksisessa lapsi- ja nuorisotoimin-
nassa. Vuoden ohjaaja voi olla myös melko
kokematon. Tärkeintä on mainio asenne,
innostaminen, ahkeruus ja tunnollisuus.
Vuoden ohjaaja -maininnasta henkilö saa
kunniakirjan ja pienen stipendin.

Vuoden kerhoksi voi olla ehdolla sään-
nöllisesti kokoontuva ja toimiva, ortodok-

siseen lapsi- ja nuorisotyöhön liittyvä
kerho. Vuoden kerho -maininnasta kerho
saa kunniakirjan ja pienen rahallisen sti-
pendin.

**Digitaalisen lapsi- ja nuorisotyön
kehittäjien palkinto.** Koronapandemian
vuoksi lapsi- ja nuorisotyössä jouduttiin
nopealla aikataululla toimimaan myös
uusilla tavoilla. Siksi tänä vuonna bonus-
palkintoa voi ehdottaa digitaalisessa lapsi-
ja nuorisotyössä ansiotuneille. Esitykset
tehdään vapaamuotoisella hakemuksella.
Sarjan parhaat palkitaan kunniakirjalla ja
kannustusrahalla.

Hopeista ansiomerkkiä voi anoa hen-
kilölle, joka on tehnyt useita vuosia inno-
kasta työtä ortodoksisten lasten ja nuorten
parissa ja hyväksi. Se voidaan myöntää
vähintään viisi vuotta jatkuneesta ansiok-

kaasta toiminnasta kirkon nuorisotyön
parissa. Erityisiksi ansioiksi katsotaan
omaa kotiseurakuntaa laajempi vaikutta-
misalue tai laaja nuorisotyön toimijuus.
Hopeisen ansiomerkin saaja saa kunnia-
kirjan, hopeisen merkin ja pienen muis-
tamisen, esimerkiksi kukkia.

ONL:n johtokunta päättää palkituista
syyskuun lopussa. Ansiotuneita voi muis-
taa syksyllä jossain sopivassa nuorten tilai-
suudessa.

Hakulomakkeet: [onl.fi/ansiomerkki-ja-
muistamiset-haettavana](http://onl.fi/ansiomerkki-ja-muistamiset-haettavana)

Lisätietoja: ONL, puh. 050 4568 173

**Hakemukset sunnuntaihin 20.9.2020
mennessä** sähköpostitse tai
postitse: onl@ort.fi tai ONL,
Kirkkokatu 18A+17B, 80100 Joensuu

20 vuotta kansainvälistä diakoniaa

FILANTROPIAN vuosikokouksessa muistel-
laan Ortaidia ja kerrataan muistoja Orto-
doksien Kirkon 20-vuotisesta ulkomaan-
työstä. Kaikille avoin kokous järjestetään ti
1.9. Jyväskylässä.

Filantropia ry jatkaa Ortodoksien kir-
kon ulkomaanavun Ortaidin työtä. Tari-
noita menneiltä ajoilta jaetaan Jyväskylässä
1. syyskuuta. Samalla juhliataan uuden kirk-
kovuoden alkua luomakunnan päivänä ja
pidetään Filantropian vuosikokous.

Ohjelma 1.9.

- 16.00 Kiitosakatistospalvelus
- 17.00 Filantropian vuosikokous

- n. 18.30– Vapaaehtoisten työntekijöi-
den kertomuksia ortodoksien kirkon
ulkomaantyöstä vuosien aivan alusta ja
vuosien varrelta
- Runsas iltapala

Paikka: Jyväskylän ortodoksien seura-
kunta, Rajakatu 39

Ilmoittautumiset: paikan päällä tai Filan-
tropian sähköpostiin: filantropia@ort.fi
(nimi ja puhelinnumero).

Tilaisuus kuvataan ja suoratoistetaan.
Linkki lähetykseen julkaistaan 1.9. Filant-
ropian kotisivuilla ja somekanavissa.
www.filantropia.fi, facebook ja Youtube.

Kokousjärjestelyissä noudatetaan voi-
massa olevia valtionhallinnon ja Ortodok-
sien kirkon koronaohjeistuksia turvavä-
leistä sisä- ja ulkotiloissa.

**Nuorten Kulmakivi 2020
-festari siirretty vuoteen 2021**
Festaritunnelmaa etkoissa
1.–10.10.2020
onl.fi/kulmakivi

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

Diakoniatyö on käytännön työtä sairaiden, vanhusten, yksinäisten tai muilla tavoin avun tarpeessa olevien parissa. Se on kuuntelemista, keskustelua ja yhteistä pohdintaa ratkaisujen löytämiseksi. Teemme myös koti- ja laitospäivystystä koko seurakunnan alueella aina Hangosta Askolaan. Arjessa jaksamista voivat kuormittaa monet erilaiset asiat. Ota rohkeasti yhteyttä diakoniatoimen päivystykseen. Päivystämme ma, ti ja to klo 9–12 puh. (09) 8564 6160.

DIAKONIAN TOIMINTA MUISSA SEURAKUNNISSA

Tarvitessasi diakoniatyöpalveluja ota rohkeasti yhteyttä oman seurakuntasi kirkkoherranvirastoon. Yhteystiedot löydät kalenterisivuiltamme.

KERHOT JA TAPAHTUMAT

Diakoniaruokailu

Ruokailu järjestetään joka tiistai Helsingin seurakuntatalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 12. Ateria maksaa yhden euron. Syksyn ensimmäinen ruokailu on tiistaina 15.9. Koronatilanteesta johtuen tilaisuudessa on poikkeusjärjestelyt. Ruokailuun ilmoittaudutaan seurakuntatalin ovelta ja salissa sekä jonottaessa noudattamme kahden metrin turvavälejä. Saliin mahtuu rajoitettu määrä henkilöitä kerralla, minkä vuoksi on hyvä varautua pidempään jonotusaikaan. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Sarianne Karulinna, puh. 0400 531 308.

Oloneulos ulkoilee

Oloneulos on kaikille avoin kohtaamispaikka - lämpimästi tervetuloa viettämään aikaa kanssamme! Vallitsevan koronaviruspandemian vuoksi tänä syksynä kokoonnumme ulkoilemaan yhdessä. Tapaamispaikkana toimii Unioninkatu 39 sisäpiha, parillisten viikkojen tiistaisin klo 13. Kävelemme yhdessä noin tunnin verran. Säävaraus, eli kovin huonolla ilmalla kerho ei koonnu. Seuraavat kerrat: 1.9., 15.9. ja 29.9. Tule mukaan sellaisena kuin olet! Muistathan säänmukaiset varusteet ja juomapullon. Lisätietoja ja ilmoittautuminen: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632.

Seniorikerho

Seniorikerho kokoontuu Helsingin seurakuntatalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) parillisten

Hiljaisuuden retiriitti 12.–15.11.2020

Hiljaisuuden retiriitti on torstai-ilta- ja sunnuntaihin kestävä vetäytyminen hiljaisuuteen pois arjen rutiineista ja kiireistä. Retiriitin ohjelma koostuu jumalanpalveluksista ja yhteisistä aterioista. Retiriitin hinta on Helsingin ortodoksisen seurakunnan jäsenille 75 euroa ja muille 120 euroa. Bussikuljetus Helsingistä leirikeskukseen maksaa 25 euroa. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: diakonia.helsinki@ort.fi tai diakonian päivystysnumero 09 85646160 ma, ti ja to klo 9–12.

viikkojen torstai- ja sunnuntai-iltoina kello 12–14. Kerhossa on tarjolla luentoja, esityksiä ja keskustelua sekä kahden euron lounas. Syksyn ensimmäinen tapaaminen on torstaina 17.9. ja sen jälkeen 1.10. Tervetuloa! Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Kari Hartikka, puh. 040 703 4616.

Kahvitreffit

Maksuttomilla Kahvitreffeillä voit tavata diakoniatyöntekijän ja muita seurakuntalaisia kahvi- tai teekupposen äärellä.

Helsingin alueen Kahvitreffit järjestetään vallitsevan koronaviruspandemian vuoksi poikkeusjärjestelyin. Voit sopia tapaamisen kanssani lähelläsi olevaan kahvilaan tai virtuaalisesti Whatsapp-sovelluksen kautta. Molempiin vaihtoehtoihin voit osallistua yksin tai ystävän kanssa. Ota yhteyttä ajan sopimiseksi puhelimitse tai sähköpostilla: diakoniatyöntekijä Elina Pale, puh. 040 723 7632, elina.pale@ort.fi

Maria Pariisilaisen piirin Kahvitreffit Espoon ja Kauniaisten alueella järjestetään vallitsevan koronaviruspandemian vuoksi poikkeusjärjestelyin. Voit sopia tapaamisen kanssani lähelläsi olevaan kahvilaan. Kahvitreffeille voi kerralla osallistua vain 1–2 henkilöä. Ota yhteyttä ajan sopimiseksi puhelimitse, tekstiviestillä tai sähköpostitse diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, puh. 040 583 2915, taisia.pohjola@ort.fi

Tavataan kirkolla

"Tavataan kirkolla" on kaikille avoin, vapaamuotoinen kohtaamispaikka. Tule juttelemaan ja

kertomaan kuulumisiasi alueen työntekijöiden kanssa. Paikalla pappi, diakoniatyöntekijä ja kanttori. Rukouspalvelus alussa sekä kahvitarjoilu. Tapaamme meidät kirkkoilla kerran kuukaudessa. Tapahtumiin ilmoittaudutaan puhelimitse tai sähköpostitse. Osallistuminen terveenä, noudattamme hygieniä- ja turvavälikäytäntöjä. Huom! Muutokset ovat mahdollisia.

- Järvenpään kirkko torstaina 10.9. klo 12–14 (Kartanontie 45).
- Porvoon kirkko 10.9. klo 15–17 (Vanha Helsingintie 1). Ilmoittautuminen ja lisätiedot: Jaana Björninen p. 040 030 4361, sähköposti: jaana.bjorninen@ort.fi

Sofiakerho

Kerho on tarkoitettu seurakuntamme alueella asuville kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen. Ortodoksiviestin numerossa 6/2020 ilmoitamme tarkemmin ja tarvittaessa voit ottaa yhteyttä Taisia Pohjolaan. Lisätietoja: diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola, puh. 040 583 2915.

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOISTOIMINNASTA HELSINGIN ORTODOKSISESSA SEURAKUNNASSA?

Ota yhteyttä: Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Kristiina Aminoff
p. 040 350 1951.

Perheutisia

Yksityisyydensuojan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatuaamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **09 85 646 100**.

Helsingin seurakunta

VIHITYT

Mariella Petsalo ja Per Jonas Hedman,
22.8.2020

IKUINEN MUISTO

Lydia Wikgren, s. 1932 Lunkulansaari, Salmi
Helmi Kononen, s. 1920, Nostamo, Liperi

Kiitokset

Suuret kiitokset isä Juhalle ja Tatjana- ja Varvara-kanttoreille, isä Tapiolle ja Minna-kanttorille sekä hautausmaan vahtimestareille ja kaikille rakkaille kuoro- ja kirkkoystävälle, kun olette olleet tukenani mieheni Olli Heinosen äkillisen poismenon aikana.

Ollin muistotilaisuus pidetään 26.9. jonne olette lämpimästi tervetulleita. Ennakkoi-
moittautuminen 15.9. mennessä annastiina.
kallankari@gmail.com tai 0407421922.

Lämpimästi kiittäen
Anna-Stiina Kallankari

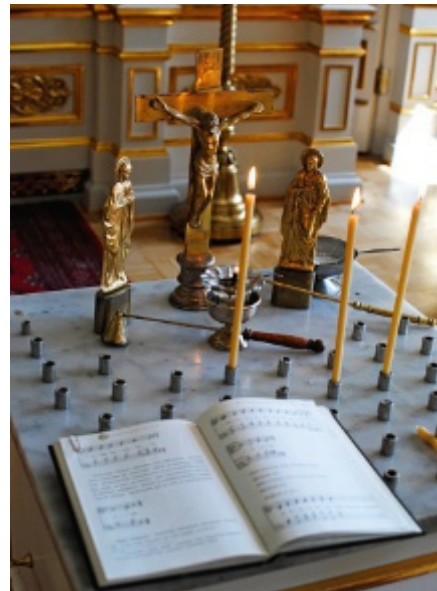
Sydämellinen kiitos Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leolle saamastani Pyhän Karitsan ritarikunnan 1. luokan mitalista.

Reijo Karhapää
Tuusula/Hanko

Hämeenlinnan seurakunta

Ikuinen muisto

Georg Yrjö Tjurin, s.1943 Jääski

Helsingin ortodoksinen seurakunta

AUTTAVA PUHELIN

09-8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18 – 22

Auttavan puhelimen toiminnasta lisää:

www.hos.fi

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO

— perunkirjoitukset — hautakivityöt —

09 628 398

Mechelininkatu 32 www.seurakuntapalvelu.fi

Filantropian katastrofiapukeräys

Tue Beirutin räjähdysten uhreja

Sataman räjähdys Beirutissa tappoi yli 150 ihmistä, yli 5000 loukkaantui ja yli 300 000 joutui kodittomaksi. Uuden elämän rakentamiseen raunoille tarvitaan apua.

Tili: FI08 5480 0520 0345 94

Viite: 12289

Poliisihallituksen rahankeräyslupa: RA/2017/1236

”Löytäisimmekö kristillisen syvähengellisyuden traditiosta uusia voimanylhteitä? Ne voisivat johtaa siihen muutokseen, jota ekokriisiin ajautunut ihmiskunta kipeästi kaippaa.”

*luostaripappi ja ekoteologi
Pauliina Kainulainen,
Askel 2.7.*

”Ortodoksisissa seurakunnissa on usein vähän henkilöstöä, usein vain pappi ja kanttori, joten kanttori tekee usein myös diakonia- ja kansliatyötä. Kaikkiaan työ on hyvin ihmisläheistä.”

*kirkkomusiikin yliopistotutkija ja
teologian osaston varajohtaja
Maria Takala-Roszczenko,
Maaseudun Tulevaisuus 2.8.*

”Olemmeko me yhdessä samassa veneessä vai arvostelemassa, kun joku soutaa mielestämme vähän väärin. Kirkon ääni näyttäytty yhteiskunnassa jälkijättöisinä kommentteina tai yhä useammin mykkytenä ja poissaolona.”

*emeritapiispa Irja Askola,
Kotimaa 14.8.*

”Hyväksyin, että saatan kuolla. Siinä tuli tietynlainen rauha. Koin, että se mitä minulle tapahtuu, on hyvä tie, ja asia on Jumalan kädessä. Minulla ei ollut Jumalaa kohtaan mitään moitetta. Rukoukseni sairastuvuoteella paljastui pieneksi ja heikoksi, mutta Jumala otti sen vastaan.”

*Arto Antturi
Seurakuntalainen 12.8.*

Ota kantaa! Ortodoksiviesti julkaisee tällä palstalla lukijoitten kirjeitä, kolumneja ja mielipidekirjoituksia. Toimitus voi lyhentää tekstejä ja korjata oikeinkirjoitusta.

Kirjoituksia voi lähettää osoitteeseen: ortodoksiviesti@ort.fi.

Uusi keräys Lintulan luostarin hyväksi

Lintulan Luostarin Ystävät ry järjestää toisen pienkeräyksen (lupa: RA/2020/901) ajalla 1.8.-31.10.2020 Pyhän Kolminaisuuden luostarin toiminnan tukemiseen koronaepidemian Lintulan toimintaan aiheuttaman vaikean taloudellisen tilanteen vuoksi.

Avun voi osoittaa rahalahjoituksella Lintulan Luostarin Ystävät ry:n pienkeräyksen tilille FI17 1064 3500 1763 70. Maksuviite:11633

Apua voidaan antaa edelleenkin myös ostamalla tuohuksia, jotka luostarissa sytytetään vaikkapa Pyhän Kolminaisuuden ikonin tai Jumalanäidin Jerusalemlaisen ikonin eteen tai jonkun läheisemme muistolle vainajainmuistelupöydälle.

Kolmen tuohuksen yhteishinta on 5 euroa, ja ne voi ostaa luostarin internet-kaupasta (<https://lintulanluostari.fi/kauppa/index.php>). Sieltä voi hankkia myös ikoneja, ikonikortteja, äänitteitä ja kirjoja. Voit tehdä tilauksen joko yksin tai ystäviensä kanssa joukkotilauksena, jolloin tilausmäärä on suurempi ja pakkaus sekä lähetyskulut pienemmät.

Luostari on nyt myös auki pyhiinvaeltajille ja muille vierailijoille. Lintulaan voi majoittua ja nauttia Pyhän Kolminaisuuden luostarin rauhasta.

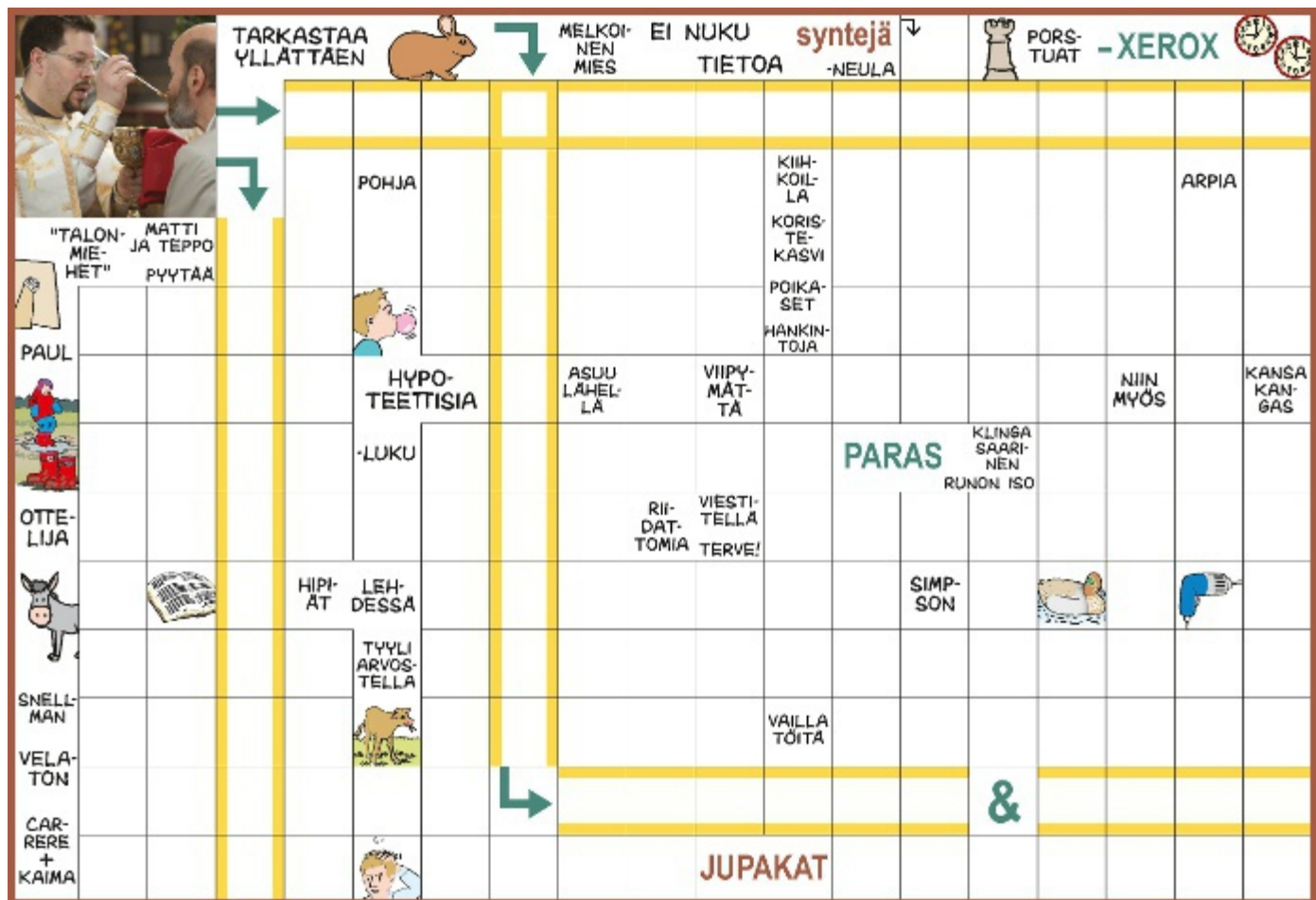
DIAKONIAKERÄYS
KORONAEPIDEMIAN VUOKSI VAIKEUKSIIN
JOUTUNEIDEN TUKEMISEKSI KOTIMAASSA
20.3.-31.12.2020

Filantropian keräystili
FI08 5480 0520 0345 94
viite 13330

Ristisaatto
2020

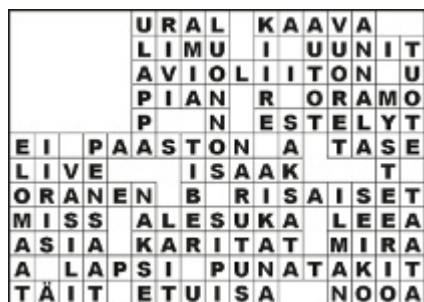
Keräyksen 8.2.2020-31.12.2020, on voimassa koko Suomen alueella. Ohjeet keräyksen järjestämisestä löytyvät sivustolta www.filantropia.fi. Keräyksen tulot menevät Lintulan Luostarin toimintaan. Lisätietoja: keraykset@lintulanluostari.fi tai www.filantropia.fi.

ORTODOKSIVIESTIN RISTIKKO 5/20

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

RISTIKKO 4/20 RATKAISU

Ristisanatehtävän oikein ratkaisseiden kesken arvotaan mielenkiintoinen kirjapalkinto. Lähetä ristikon avainsanat (keltaisella pohjalla) sekä nimesi ja osoitteesi sähköpostilla ortodoksiviesti@ort.fi tai postikortilla osoitteeseen Ortodoksiviesti / ristikko, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki. Vastausten tulee olla perillä 10. syyskuuta mennessä. Ratkaisu sekä voittajan nimi julkaistaan 6/20-lehdessä 2.10.

Edelliseen tehtävään saimme runsain mitoin vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi **Riitta-Liisa Saarista Mäntsälästä**. Hänelle postitimme **Tuomo Salovuoren** teoksen *Luonnon lahjoja*. Onnittelumme!

Seuraavassa numerossa:

- ▶ Tapaamme uskontotieteilijä Helena Kuparin.
- ▶ Jututamme Loimolan voimaa, karjalankielistä musiikkia tekevää yhtyettä.
- ▶ Vierailamme Kotkassa.

1.10. Jumalansynnyttäjän suojelus, pokrova

*Tänä päivänä me, uskova kansa vietämme Sinun
tulosi valaisemina kirkasta juhlaa, oi Jumalanäiti, ja
katsoen pyhää kuvaasi hartaasti lausumme Sinulle:
Suojaa meitä pyhällä peitteelläsi ja päästä kaikesta
pahuudesta rukoillen Poikaasi Kristusta, meidän
Jumalaamme, pelastamaan meidän sielumme.*

Tropari